

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. gruodžio 7 d.
(OR. en)

16405/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0448(COD)

VETER 110
AGRI 792
AGRILEG 338
CODEC 2409
IA 357

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. gruodžio 7 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 770 final
Dalykas:	Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1255/97 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 770 final.

Priedama: COM(2023) 770 final

Briuselis, 2023 12 07
COM(2023) 770 final

2023/0448 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1255/97 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2023) 397 final} - {SWD(2023) 399 final} - {SWD(2023) 401 final} -
{SWD(2023) 402 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Pagrindimas

Atsižvelgdama į strategiją „Nuo ūkio iki stalo“¹, Komisija paskelbė ketinanti peržiūrėti ES teisės aktus dėl gyvūnų gerovės, be kita ko, dėl gyvūnų gerovės juos vežant. Ši peržiūra yra 2023 m. Komisijos darbo programos dalis². ES gyvūnų gerovės teisės aktai rengiami nuo 1974 m., siekiant pagerinti gyvūnų gerovę ir užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą. Galiojantys teisės aktai dėl gyvūnų apsaugos juos vežant buvo priimti 2004 m. (Reglamentas (EB) Nr. 1/2005³, toliau – Gyvūnų vežimo reglamentas).

Komisija atliko ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikrinimą⁴ – jis buvo baigtas 2022 m. Per patikrinimą nustatyta, kad dabartiniame reglamente neatsispindi galimybes, kurias teikia svarbūs pasiekimai mokslo ir technologijų srityje, visuomenės prioritetų pokyčiai ir didėjantys tvarumo iššūkiai. Be to, dabartinės taisyklės sunku įgyvendinti ir užtikrinti jų vykdymą, o tai lemia fragmentuotą ir neoptimalų vežamų gyvūnų gerovės lygį ir nevienodas sąlygas ES vidaus rinkoje. Komisijos atliktame ES gyvūnų gerovės strategijos (2012–2015 m.) vertinime⁵ taip pat nustatyta, kad išlieka tam tikra rizika, kad gali būti nesilaikoma su gyvūnų vežimu susijusių reikalavimų.

Keliose Tarybos išvadose buvo nuolat pabrėžiama, kad reikia nustatyti aukštesnius gyvūnų gerovės standartus, kai gyvūnai perkeliami vykdant ekonominę veiklą⁶. Visų pirma 2019 m. gruodžio 16 d. išvadose dėl gyvūnų gerovės⁷ akcentuojama, kad gyvūnų gerovė turėtų būti užtikrinta vežant gyvūnus dideliais atstumais į kitas valstybes, be kita ko, į trečiąsias šalis.

Europos Parlamentas savo rezoliucijoje dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“⁸ pabrėžė, kad „svarbu atsižvelgti į naujausią pažangą gyvūnų gerovės mokslo srityje ir reaguoti į visuomenės, politikos ir rinkos reikalavimus dėl aukštesnių gyvūnų gerovės standartų“. Be to, 2022 m., atsižvelgdamas į EP gyvūnų transportavimo klausimų tyrimo komiteto (toliau –

¹ Komisijos komunikatas „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“, COM(2020) 381 *final*.

² Europos Komisija, *Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2023 m. Komisijos darbo programa. Tvirta ir vieninga Sąjunga“*, (COM(2020) 548 *final*

³ 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas ir iš dalies keičiantis Direktyvas 64/432/EEB ir 93/119/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1255/97, OL L 3, 2005 1 5, p. 1–44.

⁴ Europos Komisija, *Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikrinimas“*, SWD(2022) 328 *final*.

⁵ SWD(2021) 77 *final*

⁶ ES Taryba, *Tarybos išvados dėl ES masto gyvūnų gerovės ženklo*, 2020 m. gruodžio 15 d. (Nr. 14047/20); ES Taryba, *Tarybos išvados dėl dideliais atstumais jūrų transportu į trečiąsias valstybes vežamų gyvūnų gerovės*, 2021 m. birželio 28 d. (Nr. 10235/21).

⁷ Tarybos išvados „Gyvūnų gerovė – neatsiejama tvarios gyvūninės produkcijos dalis“. Tarybos išvados (2019 m. gruodžio 16 d.).

⁸ 2021 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sąžiningos, sveikos ir aplinkai palankios maisto sistemos pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (2020/2260(INI)).

ANIT komitetas) ataskaitą, Europos Parlamentas priėmė savo rekomendaciją dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir rekomendavo peržiūrėti Transporto reglamentą⁹.

Europos Audito Rūmai 2018 m. specialiojoje ataskaitoje¹⁰ nustatė, kad transporto sektoriuje vis dar esama trūkumų. 2023 m. sausio mėn. Europos Audito Rūmai paskelbė ES teisės aktų dėl gyvūnų gerovės juos vežant peržiūrą¹¹, kurioje iškelti panašūs susirūpinimą keliantys klausimai.

Tikslai

Šia peržiūra siekiama padėti kurti tvarų žemės ūkio ir maisto produktų sektorių, užtikrinant aukštesnį gyvūnų gerovės lygį ir vengiant vidaus rinkos iškraipymų, ir taip padėti pereiti prie ekonominiu, aplinkos ir socialiniu požiūriu tvarios maisto sistemos, kaip išdėstyta strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“. Dėl šios priežasties šiuo pasiūlymu nustatomos priemonės, kurios yra palankesnės gyvūnų skerdimui vietoje, t. y. gyvūnų vežimas pakeičiamas skerdenų ir mėsos vežimu. Tokiu būdu šios priemonės padės stiprinti trumpų tiekimo grandinių principą ir kartu apsaugoti gyvūnus, neleidžiant ilgai trunkančių jų kelionių į skerdyklą.

Kitais nei skerdimo tikslais gyvūnai turėtų būti vežami kuo rečiau, taip pat turėtų būti siekiama, kad kuo dažniau vietoj to būtų vežami embrionai, sperma ir pan., nes tai yra daug veiksmingiau atsižvelgiant į vežamų gyvūnų skaičių, palanku aplinkai ir reikalauja mažiau išlaidų.

Bendrieji šio pasiūlymo tikslai yra:

- prisidėti prie tvarios žemės ūkio ir maisto produktų gamybos;
- užtikrinti aukštesnį gyvūnų gerovės lygį;
- priderinti gyvūnų gerovės reikalavimus, kad būtų atsižvelgta į naujausius mokslinius įrodymus;
- tenkinti visuomenės poreikius;
- pasirūpinti, kad būtų lengviau užtikrinti taisyklių vykdymą (be kita ko, pasitelkiant skaitmenines priemones);
- užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą tiek ūkinių gyvūnų, tiek kitais ekonominiais tikslais vežamų gyvūnų atžvilgiu.

Konkretūs šios peržiūros tikslai, be kita ko, yra šie:

- sumažinti gyvūnų gerovės problemas, kylančias dėl ilgų kelionių ir pakartotinio iškrovimo bei perkrovimo, susijusio su keliais poilsio laikotarpiais;
- užtikrinti, kad vežami gyvūnai turėtų daugiau erdvės;
- pagerinti pažeidžiamų gyvūnų vežimo sąlygas;
- neleisti, kad gyvūnai būtų vežami ekstremalios temperatūros sąlygomis;

⁹ 2022 m. sausio 20 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai ir Komisijai išnagrinėjus įtarimus dėl Sąjungos teisės pažeidimų ir netinkamo administravimo taikant Sąjungos teisę atveju, susijusiu su gyvūnų apsauga juos vežant Sąjungoje ir už jos ribų (2021/2736(RSP)).

¹⁰ „Gyvūnų gerovė Europos Sąjungoje: atotrūkio tarp toli siekiančių tikslų ir praktinio įgyvendinimo panaikinimas, Europos Audito Rūmai, 2018 m.

¹¹ Gyvūnų vežimas Europos Sąjungoje: iššūkiai ir galimybės, Europos Audito Rūmai, 2023 m.

- sudaryti palankesnes sąlygas užtikrinti ES gyvūnų apsaugos taisyklių vykdymą, be kita ko, pasitelkiant skaitmenines priemones;
- geriau apsaugoti į ES nepriklausančias šalis eksportuojamus gyvūnus;
- geriau apsaugoti kates ir šunis, vežamus vykdant ekonominę veiklą.

Šis pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto priimamas kartu su pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl šunų ir kačių gerovės ir jų atsekamumo. Abu pasiūlymai dera tarpusavyje.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymas dera su ES oficialios kontrolės žemės ūkio maisto produktų grandinėje taisyklėmis¹². Pasiūlymas taip pat dera su Komisijos pasiūlymu nustatyti veiklos vykdymo vietose veisiamų ir laikomų šunų ir kačių gerovės taisyklės, taip pat pagerinti Sąjungoje rinkai pateikiamų ir tiekiamų šunų ir kačių atsekamumą.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su Europos žaliojo kurso ir strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslais.

Pasiūlymu siekiama užtikrinti sąveiką su kitomis ES iniciatyvomis ir politika, darančiomis poveikį tiek gyviems gyvūnams, tiek transporto sričiai, visų pirma su ES gyvūnų sveikatos politika¹³, ES taisyklėmis dėl sunkvežimių vairuotojų vairavimo trukmės, pertraukų ir poilsio laikotarpių¹⁴ bei mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos taisyklėmis¹⁵.

Skatinant aukštesnius gerovės standartus svarbus vaidmuo tenka ir ES prekybos politikai. Į pasiūlymą įtrauktos naujos aiškesnės nuostatos dėl gyvūnų gerovės taisyklių, taikomų vežant gyvūnus iš trečiosios šalies į Sąjungą, taip pat – iš Sąjungos į trečiąją paskirties šalį. Abiem atvejais (importo ir eksporto) ūkio subjektai turi užtikrinti, kad ES gyvūnų gerovės taisyklių būtų laikomasi nuo išvykimo iki paskirties punkto. Abiem atvejais numatytas 5 metų pereinamasis laikotarpis, per kurį ūkio subjektai gali prisitaikyti prie naujų reikalavimų.

Galiausiai nuostatomis dėl tikralaikio transporto priemonių sekimo taikomos duomenų apsaugos taisyklės (visų pirma Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 43 straipsnis, nes, siekiant užtikrinti sklandų gyvūnų ir gyvūninių produktų rinkos organizavimo

¹² 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1–142).

¹³ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

¹⁴ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo (OL L 102, 2006 4 11, p. 1).

¹⁵ 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/63/ES dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos (OL L 276, 2010 10 20, p. 33).

veikimą, kartu užtikrinant aukštą gyvūnų gerovės apsaugos lygį, būtina šalinti gyvūnų vežimo kliūtis, darančias poveikį gyvūninių produktų vidaus rinkai.

Pasiūlymas taip pat grindžiamas SESV 114 straipsniu, nes pasiūlymu taip pat siekiama užtikrinti sklandų ne tik gyvūnų, kuriems taikoma BŽŪP, bet ir kitų gyvūnų, pavyzdžiui, kačių ir šunų, kailinių gyvūnų, tam tikrų rūšių laukinių gyvūnų ir mokslo tikslais naudojamų gyvūnų vidaus rinkos veikimą, taigi, jis apima ne vien žemės ūkio ir maisto produktų gamybą.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Gyvūnai dažnai vežami kertant valstybių sienas – kasmet iš vienos ES valstybės narės į kitą vežama 1,4 mlrd. sausumos gyvūnų. Gyvūnų gerovės problemų, įskaitant pagrindines jų priežastis, nustatyta visoje ES, nors įvairiose valstybėse narėse jų mastas skiriasi. Galiausiai nustatytos gyvūnų gerovės problemos turi tarpvalstybinių pasekmių, įskaitant grėsmę visuomenės sveikatai, pavyzdžiui, atsparumą antimikrobinėms medžiagoms. Iš tiesų, kaip nustatė EFSA¹⁶, vežant gyvūnus padidėja rizika, kad antimikrobinėms medžiagoms atsparios bakterijos bus perduodamos vienu gyvūnų kitiems (dėl kelių rizikos veiksnių, pvz., gyvūnų sąlyčio, vežimo trukmės, perdavimo per orą transporto priemonėje, nepalankių aplinkos sąlygų, kaip antai temperatūros). Šis padidėjęs AAM plitimas tarp gyvūnų turi netiesioginių pasekmių AAM, nuo kurio nukenčia žmonės.

Manoma, kad veiksmai, kurių imamasi nacionaliniu lygmeniu, nelabai pagerins gyvūnų gerovę ir tik iš dalies galės padėti spręsti piliečiams susirūpinimą keliančius klausimus. Nors ši sritis jau reglamentuojama Reglamentu (EB) Nr. 1/2005 ir taip ribojama valstybių narių veiksmų laisvė priimti nacionalines taisykles, vis dar esama didelių skirtumų, susijusių su pagrindiniais aspektais (pvz., pažeidžiamų gyvūnų vežimo valstybėje narėje sąlygomis, gyvūnų eksperto reikalavimais, gyvūnų gabenimo jūra reikalavimais), kurie neigiamai veikia sklandų vidaus rinkos veikimą ir vienodas ūkio subjektų veiklos sąlygas. Toliau vykdant veiksmus nacionaliniu lygmeniu reikalavimai būtų dar labiau suskaidyti, o valstybių narių gyvūnų gerovės lygio skirtumai padidėtų. Be to, valstybės narės taip pat nevienodai taiko tam tikras nuostatas ir skirtingai užtikrina taisyklių vykdymą, taip sukurdamos kliūčių sklandžiam vidaus rinkos veikimui. Be to, nacionalinių taisyklių negalima taikyti, kai gyvūnai vežami iš kitų valstybių narių, todėl tarpvalstybinis judėjimas tampa žemesnių gyvūnų gerovės standartų veiksmu.

Gyvūnų gerovės reikalavimams, susijusiems su gyvūnų vežimu ES lygmeniu, reikia suderinto požiūrio, todėl juos galima veiksmingai reglamentuoti ES lygmeniu. Nustačius vienodas taisykles, šiuo pasiūlymu bus nustatyti vienodi ir aiškesni gyvūnų vežimo reikalavimai ir geriau naudojamos turimos technologijos. Vadinas, peržiūrėjus teisės aktus, bus užtikrintos vienodos sąlygos ūkio subjektams vidaus rinkoje, palengvinta prekyba gyvūnais Europos Sąjungoje ir užtikrinta veiksmingesnė teisės aktais nustatyta priežiūra.

Atsižvelgiant į šiuos aspektus, ES veiksmai yra pagrįsti: taip būtų galima veiksmingiau ir efektyviau pasiekti nuoseklaus požiūrio, nei atskirais ir nepriklausomais valstybių narių veiksmais.

¹⁶ EFSA biologinių pavojų specialistų grupė (BIOHAZ), Koutsoumanis, K. *et al.*, „Transmission of antimicrobial resistance (AMR) during animal transport“, *EFSA Journal*, 20 tomas, 10 (e07586), Wiley, 2022 m., p. 1–93. 10.2903/j.efsa.2022.7586.

- **Proporcingumo principas**

Siūlomomis priemonėmis siekiama užtikrinti aukšto lygio gyvūnų gerovės ir poveikio atitinkamiems ūkio subjektams pusiausvyrą. Papildomomis gyvūnų eksporto į trečiąsias šalis sąlygomis užtikrinama, kad šio reglamento nuostatų būtų laikomasi iki paskirties punkto trečiojoje šalyje, taip kodifikuojant Europos Teisingumo Teismo praktiką šioje srityje. Atsižvelgiant į tai, kad pasirinkus uždrausti gyvūnų eksportą į ES nepriklausančias šalis šiam sektoriui būtų padarytas žalingas poveikis, griežtesnėmis eksporto sąlygomis siekiama pagerinti jų gerovę ir kartu užtikrinti, kad veiklą būtų galima toliau vykdyti ekonomiškai. Priemonės, susijusios su ilgiausia kelionės trukme, taip pat parengtos taip, kad nebūtų daromas poveikis daugumai transporto veiklos rūšių.

Proporcingomis poveikio švelninimo priemonėmis, kurios turi būti taikomos vežant gyvūnus esant aukštai arba žemai temperatūrai, bus sudarytos sąlygos vežti gyvūnus nepakenkiant jų gerovei.

Kad subjektai galėtų palaipsniui prisitaikyti prie naujų reikalavimų, šiame pasiūlyme numatyti pereinamieji laikotarpiai. Pereinamasis laikotarpis naujosioms taisyklėms dėl maksimalios kelionės trukmės, įskaitant maksimalią nenujunktų veršelių kelionės trukmę, ploto normas, eksportą, importą, minimalų nenujunktų veršelių amžių ir svorį, taip pat tikrą laikį sekimą, taikyti yra 5 metai. Pereinamasis laikotarpis naujosioms kačių ir šunų vežimo taisyklėms taikyti yra 3 metai.

- **Priemonės pasirinkimas**

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu galiojančios nuostatos nustatytos reglamente, tinkama šio pakeitimo priemonė yra reglamentas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Buvo atliktas ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikrinimas, be kita ko, dėl gyvūnų vežimo.

Atlikus tinkamumo patikrinimą nustatyta, kad ES gyvūnų gerovės lygis nėra optimalus, o ūkininkai ir kiti maisto tvarkymo subjektai patiria tam tikrų vidaus rinkos iškreipimų. Vis dar kyla problemų, susijusių su ilgomis kelionėmis, vežimu ekstremaliomis temperatūros sąlygomis ir pažeidžiamų gyvūnų, pavyzdžiui, nenujunktų veršelių ir vaikingų gyvūnų, vežimu. Be to, yra praktinių sunkumų derinant pagal Transporto reglamentą konkrečiai gyvūnų rūšiai nustatytą kelionės trukmę su vairavimo trukme pagal Reglamentą (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių taisyklių¹⁷. Be to, dabartinėmis taisyklėmis negalima tinkamai atsižvelgti į mokslo ir technologijų pokyčius bei būsimus tvarumo uždavinius.

2022 m. gegužės mėn. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę dėl tinkamumo patikrinimo ir pateikė tam tikras rekomendacijas.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų apžvalga

¹⁷ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo (OL L 102, 2006 4 11, p. 1).

2021 m. liepos mėn. Komisija paskelbė įžanginį poveikio vertinimą¹⁸, kuriame pristatė politikos galimybes, kurias reikia aptarti atliekant poveikio vertinimą. Išanalizavus gautus 983 atsiliepimus, nustatytos keturios kampanijos, be to, laikoma, kad 525 atskiri atsiliepimai yra svarbūs gyvūnų apsaugai juos vežant.

Per 2021 m. spalio mėn. – 2022 m. sausio mėn. vykusias viešas konsultacijas¹⁹ gauta beveik 60 000 atsakymų dėl dabartinių taisyklių tinkamumo ir dėl to, kaip jas būtų galima patobulinti.

Be to, 2021 m. gruodžio 9 d. Komisija surengė vienos dienos suinteresuotųjų subjektų konferenciją²⁰ gyvūnų gerovės klausimais, kurioje dalyvavo beveik 500 dalyvių.

Įžanginiame poveikio vertinime, per viešas konsultacijas ir suinteresuotųjų subjektų konferenciją aptarti įvairūs vykstančios ES gyvūnų gerovės teisės aktų peržiūros aspektai, be kita ko, susiję su gyvūnų gerovės taisyklėmis juos vežant.

Atliekant išorės tyrimą, kuriuo grindžiamas poveikio vertinimas, buvo surengtos tikslinės konsultacijos, įskaitant 9 tiriamuosius pokalbius, tikslinę apklausą, per kurią gauti ir išanalizuoti 68 atsakymai, 43 pokalbius dėl atvejų tyrimų ir papildomą informaciją, gautą per 2 tikslinių grupių susitikimą ir 1 praktinį seminarą.

Galiausiai ES gyvūnų gerovės platformoje buvo sukurtas gyvūnų vežimo klausimų pogrupis, kurį sudaro valstybių narių ekspertai, verslo organizacijos, pilietinės visuomenės organizacijos ir vienas nepriklausomas ekspertas. Komisija surengė 10 posėdžių pagrindinėms svarstomoms pasiūlymo politikos galimybėms aptarti; jų protokolai skelbiami Komisijos interneto svetainėje.

Šiose konsultacijose dalyvavo trečiosios šalys, turinčios gyvulių vežimo patirties.

Pagrindiniai konsultacijų veiklos rezultatai

Piliečiai

Piliečiai pritaria tam, kad būtų apribota kelionės trukmė ir uždraustas eksportas į trečiąsias šalis, ypač jei gyvūnai skirti skersti. Pažeidžiamų, ypač nenujunktų, gyvūnų vežimą piliečiai pageidauja uždrausti.

Piliečiai taip pat pritaria konkrečioms rūšimis taikomiems reikalavimams.

Gyvūnų gerovės NVO

Gyvūnų gerovės organizacijos taip pat norėtų apriboti kelionės trukmę ir uždrausti eksportą į trečiąsias šalis. Kai kurios organizacijos norėtų, kad vežimas būtų apskritai uždraustas. Jų nuomone, pažeidžiami gyvūnai neturėtų būti vežami.

¹⁸

Paskelbta Europos Komisijos platformoje „Išsakykite savo nuomonę“: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12950-Gyvunu-gerove-ES-teises-aktu-perziura_lt

¹⁹ Paskelbta Europos Komisijos platformoje „Išsakykite savo nuomonę“: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12950-Animal-welfare-revision-of-EU-legislation/public-consultation_lt

²⁰ ES gyvūnų gerovė šiandien ir rytoj – galimybė suinteresuotiesiems subjektams patvirtinti preliminarias dabartinių ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikrinimo išvadas. https://commission.europa.eu/events/eu-animal-welfare-today-tomorrow-2021-12-09_en

Kalbant apie kitas gyvūnų kategorijas, jie pritaria konkrečioms rūšimis taikomiems reikalavimams ir geresniam technologinių priemonių naudojimui, kad būtų geriau užtikrinamas vykdymas. Gyvūnų gerovės organizacijos taip pat nori suderinti sankcijas.

Ūkio subjektai

Ūkio subjektai (visų pirma gamintojai) mažiausiai pritaria tam, kad kelionės trukmė būtų apribota. Dauguma ūkio subjektų veikia pritaria konkrečioms rūšimis taikomiems reikalavimams, o ne tam tikrų kategorijų gyvūnų vežimo draudimui.

Ūkio subjektai pabrėžia geresnio vykdymo užtikrinimo, o ne naujų taisyklių poreikį ir remia naujų technologijų naudojimą šiuo tikslu.

Nacionalinės institucijos

Apskritai nacionalinės valdžios institucijos nepitaria visiškam gyvūnų eksporto uždraudimui, tačiau plačiai pritariama tam, kad būtų nustatytos griežtesnės priemonės dėl nenujunkytų ir kitų pažeidžiamų gyvūnų ir ilgiausia kelionės trukmė.

Dėl naujų technologijų nacionalinės valdžios institucijos iš esmės pritarė skaitmeninės taikomosios programos diegimui ES lygmeniu, siekiant sumažinti administracines išlaidas ir palengvinti valstybių narių keitimąsi duomenimis.

Rezultatų svarstymas Komisijoje

Konsultacijų rezultatai buvo panaudoti siekiant informuoti apie iššūkius, kurių kyla šiuo metu įgyvendinant reglamentą, taip pat siekiant pagrįsti politikos galimybes ir įvertinti jų poveikį, pavyzdžiui, poveikį ūkio subjektams arba tai, koku mastu būtų atsižvelgta į piliečiams rūpimus klausimus.

Iš suinteresuotųjų subjektų gauti įrodymai taip pat padėjo apibrėžti pereinamuosius laikotarpius ir užtikrinti priemonių proporcingumą.

• **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Taikyta metodika

Komisija pasitelkė EFSA ekspertus ir jie 2022 m. paskelbė penkias mokslines nuomones (žr. pasiūlymo 4 konstatuojamąją dalį) dėl arklinių šeimos gyvūnų, galvijų, smulkiųjų atrajotojų, kiaulių, laikomų paukščių ir triušių apsaugos juos vežant.

Pasiūlyme taip pat atsižvelgta į Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos priimtus tarptautinius standartus dėl gyvūnų apsaugos juos gabenant jūra, keliais ir oru²¹.

Buvo naudojamosi visomis susijusiomis Komisijos tarnybų atlikto audito ataskaitomis ir atitinkamais statistikos šaltiniais arba duomenų bazėmis (Eurostato, Prekybos kontrolės ir ekspertizės sistema (TRACES) ir kt.).

Buvo atliktas išorės tyrimas²², kuriuo grindžiamas ES teisės aktų dėl gyvūnų gerovės juos vežant peržiūros poveikio vertinimas. Atliekant šį tyrimą surinkta informacija ir duomenys apie iš pradžių pasiūlytų priemonių ir galimybių poveikį ir sąnaudas suinteresuotiesiems subjektams.

²¹ [Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacija. Gyvūnų gerovės standartai juos vežant.](#)

²² Europos Komisija, Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas, *Study supporting the Impact Assessment accompanying the revision of the EU legislation on the welfare of animals during transport*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2023 m., 5.2.1 skirsnis, doi: 10.2875/110728. (Gyvūnų vežimo tyrimas).

Be to, buvo atliktas dviejų siūlomų priemonių ir galimybių rinkinių bendro poveikio vertinimo tyrimas²³. Šiame tyrime pateikiami išorės eksperto atliktos tiekimo grandinės analizės ir Komisijos Jungtinio tyrimų centro atlikto toje tiekimo grandinės analizėje nustatytų gamybos sąnaudų pokyčių poveikio gamybos lygiui, vartotojų kainoms, eksportui ir importui modeliavimo rezultatai. Tyrime pateikiamas Komisijos Jungtinis tyrimų centro atliktas šių dviejų dokumentų rinkinių poveikio apsirūpinimo maistu saugumui ir maisto įperkamumui vertinimas.

Be to, buvo apsvarstyti dviejų bandomųjų projektų, kuriuos Europos Parlamento prašymu užsakė Komisija, tyrimai dėl nenujunktų pieninių veršelių²⁴ ir senstančių pieninių karvių²⁵ vežimo. Taip pat svarstyta Audito Rūmų atlikta gyvų gyvūnų vežimo ES peržiūra²⁶.

Galiausiai 2022 ir 2023 m. Komisija konsultavosi su ES gyvūnų gerovės platformos gyvūnų vežimo klausimų pogrupiu. Komisija taip pat surengė keletą konsultacinių susitikimų su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, kuriems peržiūra turėjo įtakos.

Gautų ir panaudotų rekomendacijų santrauka

Pasiūlyme visų pirma atsižvelgta į šias EFSA rekomendacijas:

- riboti kelionės trukmę,
- padidinti ploto normas,
- nustatyti aukščiausią kritinę temperatūrą vežant gyvūnus.

Siekiant užtikrinti, kad siūlomus pakeitimus būtų galima techniškai ir ekonomiškai įgyvendinti, pasiūlyme pateiktos rekomendacijos.

Iš audito ataskaitų ir per konsultacijas su nacionaliniais informacijos centrais, atsakingais už gyvūnų vežimą, gauta informacijos ir nustatyta geriausia patirtis.

Ekspertų rekomendacijų paskelbimas visuomenei

EFSA nuomonės, tarptautinės rekomendacijos, audito ataskaitos ir diskusijų su nacionaliniais informacijos centrais bei Gyvūnų gerovės platformos gyvūnų vežimo klausimų pogrupiu protokolai yra viešai skelbiami internete. Europos Komisija taip pat paskelbė du išorės tyrimus, kuriais grindžiamas poveikio vertinimas.

• **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinime nagrinėjamos šešios priemonės: kelionės trukmė ir ploto normos, eksportas į trečiąsias šalis, pažeidžiamų gyvūnų vežimas, vežimas aukštoje temperatūroje, naujos stebėsenos ir kontrolės technologijos bei kačių ir šunų vežimas.

²³ Europos Komisija, Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas, *Modelling of policy options to support the Impact Assessment accompanying the revision of the EU legislation on the welfare of animals during transport*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2023 m., doi: 10.2875/061480

²⁴ Europos Komisija, Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas, *Study on shifting from transport of unweaned male dairy calves over long distance to local rearing and fattening: final report*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022 m.

²⁵ Europos Komisija, Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas, *Study on economic models to prevent the transport of unfit end-of-career dairy cows: final report*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022 m.

²⁶ Europos Audito Rūmai, 2023 m. apžvalga 03 „Gyvų gyvūnų vežimas ES. iššūkiai ir galimybės“. https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RV-2023-03/RV-2023-03_Lt.pdf

Priemonės atitinka reikšmingos žalos nedarymo principą, nes visų pasirinktų priemonių įgyvendinimas (apribojus kelionės trukmę, bet padidinus gyvūnams skiriamą plotą sunkvežimiuose) apskritai turėtų nedidelį poveikį išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekiui.

Be to, pasiūlymas atitinka standartiškai skaitmeninio formato principą, nes juo ketinama skaitmeninti sertifikatus ir leidimus, kurie pagal dabartinį reglamentą tvarkomi popieriuje.

Ilgiausia vežamų gyvūnų kelionės trukmė ir jiems skiriamo ploto normos

Poveikio vertinime įvertintos šios galimybės:

1. ne ilgesnė kaip 12 valandų visų gyvūnų kelionės trukmė, taip pat taisyklių dėl ploto normų peržiūra atsižvelgiant į EFSA rekomendacijas, arba
2. ne ilgesnė kaip 9 val. skerstinų gyvūnų kelionės trukmė ir 21 val. (ne mažiau kaip 1 val. poilsio po 10 val.) + 24 val. poilsio iškraunant + 21 val. (ne mažiau kaip 1 val. poilsio po 10 val.) – kitų gyvūnų, taip pat taisyklių dėl ploto normų peržiūra atsižvelgiant į EFSA rekomendacijas.

Poveikio vertinime daroma išvada, kad tinkamiausia laikoma antroji galimybė. Ši galimybė gerai suderinta su ES taisyklėmis dėl vairuotojų socialinių teisių²⁷. Šiame pasiūlyme atsižvelgiama į šią tinkamiausią galimybę, šioms priemonėms taikyti numatant 5 metų pereinamąjį laikotarpį.

Kelionės trukmės apribojimas turės didelį teigiamą poveikį tiek skersti, tiek kitais tikslais vežamų gyvūnų gerovei. Taip yra ne tik dėl kelionės trukmės apribojimo, bet ir dėl to, kad ribojamas gyvūnų iškrovimo ir perkrovimo, siejamų su stresu ir gerovės problemomis, dažnumas (nors šiuo metu nėra jokių apribojimų dėl iškrovimo per 24 val. poilsio laikotarpį kartų, pagal naująsias taisykles nebus leidžiama iškrauti ir perkrauti skerstinų gyvūnų ir tik vieną kartą per poilsio laikotarpį iškrauti kitais tikslais vežamus gyvūnus). Kasmet 2,6 mln. žinduolių vežami skersti ilgiau kaip 9 val., o 1 mln. vežami ilgiau kaip 42 val. kitais tikslais iš vienos valstybės narės į kitą.

Manoma, kad dėl skersti vežamų gyvūnų ši galimybė neturės didelio ekonominio poveikio, nes ES vykdoma palyginti nedaug kelionių, truncančių ilgiau nei 9 val. (nuo 0,3 iki 3,4 proc. visų per valstybes nares skersti vežamų gyvūnų, priklausomai nuo rūšies).

ES siūloma penimų ir produkcijai skirtų vežamų gyvūnų kelionės trukmė turėtų įtakos 1,4 proc. galvijų ir 0,2 proc. kiaulių. Siūloma veislei skirtų vežamų gyvūnų kelionės trukmė turėtų poveikį 9–16 proc. iš vienos valstybės narės į kitą vežamų karvių, ožkų, kiaulių ir avių. Todėl tikimasi, kad priemonė turės nedidelį ekonominį poveikį ūkio subjektams.

Tikimasi, kad nustačius didesnes ploto normas sunkvežimiuose, atsižvelgiant į EFSA nuomonę, tai duos didelės naudos gyvūnų gerovei, tačiau vežėjams susidarys papildomų

²⁷ Priemonė, pagal kurią numatyta ne ilgesnė kaip 9 val. skerstinų gyvūnų kelionės trukmė, dera su ES taisyklėmis dėl vairuotojų socialinių teisių, pagal kurias numatyta, kad kelionė turi neviršyti 9 val., kai yra tik vienas vairuotojas. Kitais tikslais vežamiems gyvūnams skirtą priemonę taip pat galima suderinti su ES teisės aktais dėl vairuotojų socialinių teisių tada, kai yra du vairuotojai. Iš tiesų, ES teisės aktuose dėl vairuotojų socialinių teisių numatyta, kad dviejų vairuotojų vairavimo trukmė yra ne ilgesnė kaip 19 val. Kadangi šiame pasiūlyme nurodyta kelionės trukmė apima gyvūnų pakrovimą ir iškrovimą (ir maždaug 1 val. gyvūnų pakrovimui ir 1 val. iškrovimui), tai atitinka ne ilgesnę kaip 21 val. kelionės trukmę.

išlaidų, nes reikės įsigyti daugiau sunkvežimių (tikimais, kad dėl naujų taisyklių padidės vežimo valandų skaičius ir išlaidos).

ES lygmeniu bendros metinės grynosios išlaidos skiriasi priklausomai nuo vežamų gyvūnų rūšių ir kategorijų: nuo 35 mln. EUR vežant vištas dedekles iki 1 069 mln. EUR vežant mėsinius galvijus. Dauguma šių išlaidų susidaro dėl didesnių ploto normų ir tenka vežėjams. Šie suvestiniai duomenys susiję su dideliais ES pagamintų gyvūninių maisto produktų kiekiais (taigi ir dideliu vežamų gyvūnų skaičiumi). Tai reiškia, kad gamybos sąnaudos vidutiniškai padidėjo 1,4 euro cento už kilogramą pagamintos mėsos, pieno ar kiaušinių. Kaip aprašyta skirsnyje „Bendras vertinimas“, poveikis vartotojų kainoms dera su gyvūnų gerovės sąlygų juos vežant pagerėjimą, o tai iš esmės tenkina Sąjungos piliečių reikalavimą – per 2023 m. „Eurobarometro“ apklausą 83 proc. piliečių prašė pagerinti tokias sąlygas.

Socialinis poveikis būtų toks, kad padidėjus transporto priemonių skaičiui išaugtų ir vairuotojų poreikis. Kalbant apie poveikį aplinkai reikia pasakyti, kad, nors sutrumpinus kelionės trukmę sumažės ŠESD kiekis, tačiau padidinus ploto normas jų bus išmetama daugiau. Iš poveikio vertinimo matyti, kad bendras šių priemonių poveikis – nedidelis ŠESD kiekio padidėjimas.

Gyvų gyvūnų eksportas

Poveikio vertinime įvertintos šios galimybės:

1. uždrausti atrajotojų eksportą arba
2. nustatyti naujas sugriežtintas importo taisykles, įskaitant taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti, kad priemonės, susijusios su kelionės trukme ir ploto normomis, būtų taikomos iki paskirties vietos, laivuose būtų gyvūnų gerovės pareigūnas, o laivai pagal saugios laivybos taisykles plaukietų su valstybės, kurios valstybės vėliavos veiklos rodiklis yra Baltajame arba Pilkajame sąraše, vėliava.

Poveikio vertinime daroma išvada, kad tinkamiausia laikoma antroji galimybė. Šiame pasiūlyme atsižvelgiama į šią tinkamiausią galimybę, šioms priemonėms taikyti numatant 5 metų pereinamąjį laikotarpį.

Eksportas griežtesnėmis sąlygomis (įskaitant taisykles dėl ilgiausios kelionės kelių transporto priemonėmis trukmės ir griežtesnius saugios laivybos reikalavimus gyvūnams transportuoti skirtingiems laivams) labai pagerintų gyvūnų gerovę.

Kelių transporto srityje, nors nuvažiuotų kilometrų skaičius gali būti sumažintas, vežėjai turės modifikuoti sunkvežimius, kad būtų padidintas plotas.

Apskaičiuota, kad jūrų transporto srityje gyvūnų gerovės pareigūno mokymo išlaidos vienam asmeniui per metus sudarys apie 241 EUR. Galima tikėtis, kad didės vykdymo užtikrinimo išlaidos, susijusios su laivų gyvūnams transportuoti standartų atnaujinimo galimybe.

Manoma, kad vežamų gyvūnų skaičius skirsis nedaug, todėl sunkvežimių ir laivų gyvūnams transportuoti išmetamas ŠESD kiekis neturėtų labai skirtis.

Nenujunktų veršelių vežimas

Poveikio vertinime nagrinėjama galimybė apima dvi nenujunktų veršeliams skirtas priemones:

1. ne ilgesnė kaip 19 val. (9 val. + 1 val. poilsio + 9 val.) nenujunktų veršelių kelionės trukmė, jei yra veiksminga šėrimo sistema (pereinamasis laikotarpis – 5 metai), ir,

2. vežami ne jaunesni kaip 5 savaičių amžiaus ir ne mažiau kaip 50 kg sveriantys nenujunkyti veršeliai (pereinamasis laikotarpis – 2 metai).

Poveikio vertinime šios dvi priemonės patvirtintos pagal tinkamiausią galimybę. Šiuo pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto nukrypstama nuo minėtos išvados dėl minimalaus vežtinų nenujunktų veršelių amžiaus ir svorio reikalavimo taikymo pereinamojo laikotarpio trukmės ir šiuo atveju taip pat numatomas 5 metų pereinamasis laikotarpis. Taip siekiama sušvelninti poveikį pienininkyste besiverčiantiems ūkininkams, kurie turės prisitaikyti prie naujo reikalavimo, kad veršeliai ūkyje galėtų likti ilgiau.

Nenujunkyti veršeliai laikomi pažeidžiamais gyvūnais, kurių gerovei ir sveikatai, juos vežant, gresia ypač didelis pavojus, todėl maksimali kelionės trukmė ir minimalus vežamų gyvūnų amžius ir svoris padidintų jų gerovę.

Padaryta nemaža technologijų pažanga kuriant veiksmingą veršelių maitinimo sistemą sunkvežimiuose, tačiau jos dar nėra visuotinai naudojamos. Turint tokią sistemą veršelius būtų galima vežti iki 19 valandų (9 val. važiavimo, 1 val. poilsio ir šėrimo, 9 val. važiavimo). Tai sušvelnintų neigiamą ne ilgesnės kaip 8 val. kelionės trukmės (nesant veiksmingos šėrimo sistemos) ekonominį poveikį, nors trims Baltijos valstybėms vis dar būtų daromas poveikis, nes šiuo metu jos yra nenujunktų veršelių ilgų kelionių, trunkančių ilgiau nei 19 val., išvykimo punktas. Valstybėms narėms, kurioms ši priemonė daro poveikį, reikia laiko savo sektoriui restruktūrizuoti, todėl siūlomas 5 metų pereinamasis laikotarpis. Nors šėrimo intervalas visais atvejais būtų 9 val., kai veršeliai vežami ro-ro laivais (pvz., iš Airijos į žemyną), kelionės dalis ro-ro laive neįskaičiuojama į pirmiau minėtą ilgiausią kelionės trukmę.

Apskaičiuota, kad šėrimo sistemos įrengimo turimuose sunkvežimiuose išlaidos sieks nuo 25 000 iki 30 000 EUR, o naujas sunkvežimis, kuriame įrengta tokia šėrimo sistema, kainuos apie 500 000 EUR. Dėl didesnio veršelių amžiaus dabartiniai triaukščiai sunkvežimiai turės būti modifikuoti į dviauksčius sunkvežimius, todėl vežėjai patirs šiek tiek išlaidų.

Apskaičiuota, kad dėl naujų reikalavimų padidės pienininkyste besiverčiančių ūkininkų išlaidos, nes gyvūnus ūkiuose laikyti reikės ilgiau. Tačiau veršeliai būtų didesni, todėl jų pardavimo kaina būtų didesnė. Geresnė atvežtų veršelių sveikatos būklė ir sumažėjęs mirtingumas dėl didesnio atsparumo taip pat yra naudingi penėjimo ūkiams. Todėl tikimasi, kad bendras poveikis daugumai ūkininkų bus teigiamas.

Pasirinkus šią galimybę būtų daromas teigiamas poveikis aplinkai, nes dėl ribotos ilgiausios kelionės trukmės sumažėtų su transportu susijęs išmetamas ŠESD kiekis.

Vežimas esant aukštai temperatūrai

Poveikio vertinime nagrinėjamoje galimybėje numatyta, kad vežti gyvūnus į ilgas keliones leidžiama atsižvelgiant į oro prognozes. Jei prognozuojama 25–30 °C temperatūra, dieną būtų leidžiamos tik trumpos kelionės (ne ilgesnės kaip 9 val.), gyvūnams suteikiant prieigą prie vandens. Jei prognozuojama aukštesnė nei 30 °C temperatūra, gyvūnus būtų leidžiama vežti tik naktį (t. y. 21.00–10.00 val.). Numatytas 5 metų pereinamasis laikotarpis. Poveikio vertinime ši galimybė taip pat patvirtinama kaip tinkamiausia; tai atspindėta ir šiame pasiūlyme.

Pasirinkus šią galimybę būtų pagerinta gyvūnų gerovė, nes jie galėtų išvengti karščio keliamo streso.

Daugelis valstybių narių, atsižvelgdamos į Komisijos rekomendacijas, šiandien nesuteikia leidimų ilgoms kelionėms, kai prognozuojama aukštesnė nei 30 °C temperatūra. Todėl galima

tikėtis, kad šios priemonės ekonominis poveikis bus daugiausia susijęs su logistiniu iššūkiu – vežti gyvūnus naktį, kai prognozuojama, kad dienos temperatūra viršys 30 °C, tačiau tokiu atveju ES bus nustatytos vienodos taisyklės. Dėl didesnio darbo užmokesčio už vairavimą naktį, taip pat dėl didesnių administracinių išlaidų, kai nakties metu reikės atlikti inspektavimą ir patikrinimus, padidės vežėjų išlaidos. Taip pat numatomas nedidelis poveikis ūkininkams ir skerdykloms.

Poveikio aplinkai nenumatoma. Socialinis poveikis gali būti toks, kad sektorių darbuotojams, visų pirma vairuotojams, skerdyklų darbuotojams, valstybiniais veterinarijos gydytojams, gali tekti daugiau naktinių pamainų, o tai gali turėti papildomą poveikį darbo poreikiams.

Naujos technologijos

Poveikio vertinime analizuotos dvi galimybės. Pirmąją galimybę sudaro šios dvi priemonės:

1. tikralaikis sunkvežimių padėties nustatymas ir
2. centrinė duomenų bazė ir skaitmeninė taikomoji programa.

Antroji galimybė: retrospektyvūs patikrinimai remiantis tachografais, kartu su centrine duomenų baze ir pirmiau nurodyta skaitmenine taikomąja programa.

Poveikio vertinime daroma išvada, kad tinkamiausia laikoma pirmoji galimybė; tai atspindėta ir šiame pasiūlyme. Jame nustatyta, kad sunkvežimių GPS duomenys bus perduodami per automatizuotą sistemą (ES centrinę duomenų bazę), prijungtą prie TRACES, kad kompetentinga institucija galėtų gauti informaciją apie laiką, kada sunkvežimis pasiekė tam tikrus punktus (išvykimo vietą, kontrolės postą, sienos kirtimo tarp valstybių narių punktą, paskirties vietą), ir kompetentingos institucijos galėtų atlikti oficialią kontrolę remdamosi tokia informacija. Kadangi ilgiausios kelionės trukmės sutrumpinimas yra viena iš pagrindinių priemonių gyvūnų gerovės politikos tikslui pasiekti, tai yra būtina, siekiant valstybių narių kompetentingoms institucijoms suteikti atitinkamų įrankių, kad jos galėtų veiksmingai vykdyti oficialią kontrolę.

Taikant tikralaikio sekimo sistemas, bus galima tikslingiau ir veiksmingiau vykdyti oficialią kontrolę naudojantis centrine ES duomenų baze, todėl padidės gyvūnų gerovė.

Kadangi daugiau kaip 77 proc. dabartinių transporto priemonių jau yra sekimo sistema, ūkio subjektų išlaidos, susijusios su naujų standartų laikymusi, būtų nedidelės.

Numatoma, kad naudojant automatizuotą sekimo sistemą ir IT platformą vežėjams tenkanti administracinė našta gerokai sumažės.

Pagrindinės išlaidos, nors ir nedidelės, būtų susijusios su Komisijos esamos TRACES sistemos modulių kūrimu (žr. teisės akto pasiūlymo finansinę pažymą). Valstybių narių administracijos patirtų šiek tiek išlaidų dėl darbuotojų mokymo.

Nors tikimasi, kad skaitmeninimas, kuriuo mažinamas popieriaus naudojimas, sumažins su popieriumi susijusį išmetamą ŠESD kiekį, manoma, kad šiek tiek padidės išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su didesniu energijos suvartojimu.

Tikimasi nedidelio teigiamo socialinio poveikio. Nors ūkio subjektams gali prireikti mažiau administracijos darbuotojų, gali išaugti viešojo administravimo darbuotojų, reikalingų surinktiems duomenims tvarkyti, skaičius. Dėl skaitmeninimo ūkio subjektų darbo sąlygos supaprastės ir pagerės.

Geresnė komerciniais tikslais vežamų kačių ir šunų apsauga

Poveikio vertinime įvertintos šios galimybės:

1. atnaujinti ir konkretesni reikalavimai dėl ekonominiais tikslais vežamų kačių ir šunų, įskaitant temperatūros sąlygas ir minimalų vežamų gyvūnų amžių – 15 savaičių; arba
2. atnaujinti ir konkretesni reikalavimai dėl vežamų kačių ir šunų ir minimalus vežamų gyvūnų amžius – 12 savaičių.

Poveikio vertinime daroma išvada, kad tinkamiausia laikoma antroji galimybė, tai atspindėta ir šiame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, numatant 3 metų pereinamąjį laikotarpį.

Šia priemone būtų padidinta kačių ir šunų, vežamų vykdant ekonominę veiklą, gerovė. Šioje srityje šiuo metu iš esmės trūksta konkrečių nuostatų. Pavyzdžiui, minimalus vežamų gyvūnų amžius leis geriau vystytis imunitetui nuo infekcinių ligų.

Kalbant apie ekonominę poveikį, papildomi kačių ir šunų veterinariniai patikrinimai gali kainuoti 10–40 EUR už gyvūną. Manoma, kad naujų šėrimo ir girdymo reikalavimų ekonominis poveikis bus nedidelis, nes jau taikomos palyginti panašios taisyklės. Vežėjai veikiausiai taip pat patirs papildomų išlaidų, susijusių su jų transporto priemonių modernizavimu arba pakeitimu, kad jos atitiktų naujus standartus. Apskaičiuota, kad prekyboje esanti nauja šunų priekaba be oro kondicionavimo sistemos, tačiau tinkamai sukonstruota, 2–4 šunims kainuos 1 000–3 000 EUR.

Poveikis aplinkai turėtų būti nedidelis. Atsižvelgiant į socialinį poveikį, įskaitant poveikį žmonių sveikatai, dėl šioje priemonėje siūlomų papildomų vakcinavimo reikalavimų ir didesnio vežamų gyvūnų amžiaus gali būtų atvežama mažiau sergančių gyvūnų, o tai turėtų teigiamą poveikį ir žmonių sveikatai.

Bendras įvertinimas

Poveikio vertinimo ataskaitoje taip pat pateikiamas numatomas bendras dviejų galimybių rinkinių poveikis, taip pat jų poveikis tarptautiniam konkurencingumui, apsirūpinimo maistu saugumui, maisto įperkamumui ir paskirstymo poveikiui. Tai parodė, kad priemonių, susijusių su kelionės trukme, ploto normomis, nenujunktų veršelių vežimu, aukšta temperatūra ir naujomis technologijomis, bendras poveikis tinkamiausio rinkinio (2-ojo rinkinio) gamybos sąnaudoms ES lygmeniu vidutiniškai padidėja 1,4 procento už kilogramą mėsos, pieno ar kiaušinių per metus. Išlaidos veikiausiai padidės per 5 metų pereinamąjį laikotarpį. Atliktas modeliavimas parodė, kad šio nedidelio gamybos sąnaudų padidėjimo poveikis gamybos lygiui, importo lygiui, eksportui ir vartotojų kainoms yra nedidelis. Todėl tikimasi, kad priemonės turės labai nedidelį poveikį tarptautiniam ES gyvulininkystės sektoriaus konkurencingumui. Taip pat nenustatyta jokio reikšmingo poveikio prieinamumo aspektui apsirūpinimo maistu saugumo srityje (tik nežymiai sumažės naminių paukščių vartojimas). Kalbant apie maisto įperkamumą, modeliavimas rodo, kad poveikis vartotojų kainoms yra 0,06–4,37 proc., priklausomai nuo prekės. Tai yra papildomos išlaidos nuo 2,81 EUR iki 14,09 EUR vienam asmeniui per metus, priklausomai nuo mitybos ir pajamų.

Iš poveikio vertinimo matyti, kad šis pasiūlymas padės siekti darnaus vystymosi tikslų (DVT): padės siekti 3-iojo DVT „Gera sveikata ir gerovė“, nes geresnė gyvūnų gerovė juos vežant padės kovoti su žmonių ir gyvūnų AAM; taip pat padės siekti 12-ojo DVT „Atsakingas vartojimas ir gamyba“, nes maisto produktų gamyba taikant aukštesnius gyvūnų gerovės standartus prilygsta atsakingesnei gamybos sistemai.

Reglamentavimo patikros valdybos nuomonė dėl poveikio vertinimo.

2023 m. spalio 30 d. poveikio vertinimas buvo pateiktas Reglamentavimo patikros valdybai tvirtinti, o 2023 m. lapkričio 17 d. dėl jo buvo pateikta palanki nuomonė su išlygomis. Reglamentavimo patikros valdybos nuomonėje buvo prašoma aiškiau pateikti sąnaudų ir naudos analizę, papildyti poveikio konkurencingumui ir pasiskirstymo tiekimo grandinėje poveikiui analizę ir paaiškinti galimybių palyginimą. Siekiant atsižvelgti į šias Reglamentavimo patikros valdybos rekomendacijas, poveikio vertinimas buvo peržiūrėtas. Visų pirma buvo atnaujinta tiekimo grandinės analizė, kad ji būtų išsamesnė ir geriau atspindėtų poveikį gamintojams, taip pat paaiškintas tiekimo grandinės analizės ir poveikio konkurencingumui analizės ryšys.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Nustačius vienodesnius reikalavimus, pavyzdžiui, bendras taisyklės dėl maksimalios kelionės trukmės, ūkio subjektams ir kompetentingoms institucijoms bus paprasčiau jų laikytis, palyginti su dabartinėmis taisyklėmis, kurios skiriasi priklausomai nuo gyvūnų rūšių ir kategorijų. Be to, dėl aiškesnių apibrėžčių ir rečiau naudojamų atvirų normų teisės aktai taps veiksmingesni ir bus lengviau jų laikytis, nes ūkio subjektams nebereikės atlikti savo vertinimo, kad nuspręstų, kokios yra skirtingų nuostatų taikymo ribos.

Aktyviau naudojant skaitmenines priemones, įmonėms ir valdžios institucijoms bus paprasčiau bendradarbiauti. Transporto priemonių tikralaikis sekimas leistų geriau planuoti, racionalizuoti ir tikslingiau vykdyti oficialią gyvūnų vežimo kontrolę.

MVĮ nenumatyta jokių nukrypti leidžiančių nuostatų, nes beveik visi ūkio subjektai, kurie patirs poveikį, yra MVĮ, taigi, į jų ypatumus jau atsižvelgta pasirenkant priemones ir apibrėžiant pereinamuosius laikotarpius.

- **Pagrindinės teisės**

Nuostatos dėl transporto priemonių tikralaikio padėties nustatymo buvo parengtos taip, kad būtų užtikrinta asmens duomenų apsauga, laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas daro toliau nurodytą poveikį ES biudžetui pagal 2022–2027 m. ES daugiametę finansinę programą (DFP). Išsamesnis paaiškinimas pateikiamas prie šio pasiūlymo pridedamoje finansinėje pažymoje.

Žmogiškieji ištekliai pasiūlymui įgyvendinti, tyrimams, auditui, tretiniams teisės aktams ir tarptautinei veiklai: 6,5 etato ekvivalento per metus nuo 2026 m.

Pagal 1 daugiametės finansinės programos išlaidų kategoriją „Prisidėjimas siekiant aukšto žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos ir gerovės lygio“: 2,4 mln. EUR 2024–2027 m. laikotarpiu.

Tai yra:

wienkartinės išlaidos: naujų technologijų naudojimo ir skaitmeninimo sąlygų tyrimas siekiant palengvinti taisyklių dėl gyvūnų gerovės juos vežant įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą: 250 000 EUR;

wienkartinės išlaidos: TRACES modulio kūrimas: 1 400 000 EUR;

pasikartojančios išlaidos: TRACES priežiūra: 450 000 EUR per metus;

vienkartinės išlaidos: skaitmeninės programėlės kūrimas: 300 000 EUR.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Komisija reguliariai atlieka auditą valstybėse narėse, siekdama stebėti, kaip jos laikosi ES teisės²⁸. Į pasiūlymą įtrauktas straipsnis dėl valstybių narių ryšių palaikymo tarnybų, atsakingų už gyvūnų gerovę juos vežant, tinklo. Šiam tinklui teks svarbus vaidmuo skatinant vienodą naujojo reglamento įgyvendinimą visoje Sąjungoje.

Komisija paskyrė ES gyvūnų gerovės etaloninius centrus, teikiančius techninę pagalbą įgyvendinant ES gyvūnų gerovės teisės aktus, be kita ko, susijusius su gyvūnų vežimu. Komisija taip pat remia tęstinį mokymą²⁹ pagal programą „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“, apimančią gyvūnų apsaugą juos vežant. Naujųjų taisyklių įgyvendinimas taip pat bus aptariamas ES gyvūnų gerovės platformoje.

Visa ši veikla padės įgyvendinti šią peržiūrą. Be to, įgyvendinimo lygis bus matomas nustatant naujus rodiklių stebėsenos ir jų ataskaitų teikimo reikalavimus, visų pirma naudojant ne tik kompetentingų institucijų ataskaitas, bet ir tikralaikius TRACES duomenis. Tokia gyvūnų gerovės Sąjungoje, susijusios su gyvūnų vežimu, stebėsenos ataskaita pateikiama praėjus penkeriems metams nuo naujojo reglamento įsigaliojimo dienos, o paskui – ne rečiau kaip kas penkerius metus.

Kad būtų galima surinkti patikimus įrodymus po 5 metų pereinamųjų laikotarpių, praėjus 10 metų nuo šio Reglamento įsigaliojimo turėtų būti pateikta vertinimo ataskaita.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

I skyrius. Dalykas, taikymo sritis, terminų apibrėžtis ir bendrosios nuostatos

Šiame skyriuje paaiškinama pasiūlymo taikymo sritis, pateikiamos apibrėžtis ir išdėstomi bendrieji reikalavimai, taikomi visoms transporto operacijoms.

II skyrius. Organizatoriaus ir vežėjo leidimai

Šiame skyriuje nustatomos taisyklės ir sąlygos, susijusios su leidimu organizatoriams organizuoti gyvūnų vežimą ir vežėjų leidimu vežti gyvūnus.

III skyrius. Transporto priemonės

Šiame skyriuje nustatomos gyvūnams vežti skirtų kelių transporto priemonių patvirtinimo sąlygos, kurios jau yra nustatytos dabartiniuose teisės aktuose. Oro transportu gyvūnus turi gabenti oro vežėjai, kurie yra IATA nariai.

IV skyrius. Prievolės iki išvykimo

Šiame skyriuje nustatytas reikalavimas pildyti ilgų ir trumpų kelionių žurnalus. Laikytojai turi būti atsakingi už pakrautų gyvūnų tinkamumą vežti.

V skyrius. Prievolės vežant ir paskirties vietoje

²⁸ Informaciją apie auditus galima rasti svetainėje <https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit-report>

²⁹ https://food.ec.europa.eu/horizontal-topics/official-controls-and-enforcement/legislation-official-controls/better-training-safer-food_en

Šiame skyriuje aptariamos vežėjų prievolės kelionės metu. Jame taip pat pateiktos nuostatos dėl surinkimo centrų.

Šiame skyriuje nustatoma prievolė tikruoju laiku sekti kelių transporto priemonės.

Vežėjai taip pat privalo rinkti informaciją remdamiesi tam tikrais rodikliais, juos analizuoti ir imtis taisomųjų priemonių vežamų gyvūnų gerovei didinti.

VI SKYRIUS. Sausumos gyvūnų vežimo sąlygos

Šiame skyriuje nustatoma maksimali kelionės trukmė tiek skersti, tiek kitais tikslais vežamiems gyvūnams. Taip pat nustatyta konkreti maksimali kelionės trukmė vežant nenujunktus gyvūnus.

Kelionės esant ekstremalioms temperatūroms yra ribotos trukmės, be to, turi būti laikomasi papildomų sąlygų.

VII skyrius. Vežimas į trečiąsias šalis ir iš jų

Šiame skyriuje pateikiamos naujos gyvūnų vežimo į trečiąsias šalis taisyklės, pavyzdžiui, dėl organizatorių sertifikavimo ir trečiųjų šalių kompetentingų institucijų prieš kelionę laivu gyvūnams transportuoti pasirašytų patvirtinimų.

Kontrolės postai trečiojoje šalyse turi atitikti Sąjungoje taikomus standartus.

VIII SKYRIUS. Kompetentingų institucijų prievolės

Šiame skyriuje pateikiamos nuostatos dėl ūkio subjektų mokymo ir kompetencijos pažymėjimų, taip pat reikalavimas nustatyti išvežimo punktus. Į šį skyrių taip pat įtrauktos taisyklės dėl nacionalinių ryšių palaikymo įstaigų, atsakingų už gyvūnų vežimą, taip pat dėl duomenų, surinktų remiantis V skyriuje nurodytais rodikliais, analizės.

IX skyrius. Sankcijos

Šiame skyriuje pateikiamos nuostatos dėl sankcijų už reglamento pažeidimus, ypač už sunkius pažeidimus.

X skyrius. Procedūrinės nuostatos

XI skyrius. Kitos nuostatos

Šiame skyriuje pateikiamos nuostatos dėl griežtesnių nacionalinių priemonių, skaitmeninės programėlės sukūrimo siekiant palengvinti reglamento įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, taip pat nukrypti nuo galiojančių nacionalinių nuostatų, susijusių su atokiausiais regionais, leidžianti nuostata.

XII skyrius. Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

Šiuo skyriumi iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1255/97 dėl kontrolės postų, nustatant reikalavimą, kad jie turėtų atitinkamų rūšių ir kategorijų gyvūnams pritaikytą įrangą ir rezervavimo sistemą, kuria galėtų naudotis organizatoriai.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1255/97 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį ir 114 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³⁰,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³¹,

laikydami prastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- 1) Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1/2005³² nustatytos bendros minimaliosios vežamų gyvūnų apsaugos taisyklės. Nuo to laiko, kai jis buvo priimtas, mokslo ir technologijų srityje įvyko pokyčių. Dabar geriau suvokiama, kokio ploto reikia ir kokie yra gyvūnų, ypač nenujunktų ir vandens gyvūnų, poreikiai juos vežant. Įvyko reikšmingų pokyčių skaitmeninių sprendimų administraciniams veiksams, susijusiems su gyvūnų vežimu, srityje. Piliečių informuotumas ir susirūpinimas gyvūnų gerovės klausimais didėja, taip pat vis labiau pastebima tendencija pereiti prie tvaresnių gamybos metodų, todėl daugelis valstybių narių peržiūri arba priima nacionalines taisykles, kurios yra griežtesnės už minimaliuosius Sąjungos reikalavimus. Be to, atlikus ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikrinimą³³, paaiškėjo, kad aiškinant ir taikant tam tikras Reglamento (EB) Nr. 1/2005 nuostatas bei užtikrinant jų vykdymą kyla sunkumų, todėl įvairiems subjektams sudaromos nevienodos sąlygos. Todėl būtina peržiūrėti gyvūnų apsaugos juos vežant taisykles, kad jos būtų priderintos prie naujausių mokslo ir technologijų duomenų, taip pat kad jas būtų lengviau taikyti ir užtikrinti jų vykdymą.

³⁰ OL C , , p. .

³¹ OL C , , p. .

³² 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas ir iš dalies keičiantis Direktyvas 64/432/EEB ir 93/119/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1255/97 (OL L 3, 2005 1 5, p. 1–44);

³³ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikrinimas“, SWD(2022) 328 *final.*, 2022 10 4.

- 2) gyvūnų gerovė – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 13 straipsnyje įtvirtinta Sąjungos vertybė. Be to, Sąjunga ir kelios valstybės narės yra pasirašiusios peržiūrėtą Europos konvenciją dėl gyvūnų apsaugos tarptautinio vežimo metu³⁴;
- 3) gyvū gyvūnų vežimas yra svarbi žemės ūkio maisto produktų grandinės dalis. Gyvūnų apsauga juos vežant yra visuomenei rūpintis klausimas, turintis įtakos vartotojų požiūriui į žemės ūkio produktus. Šiuo reglamentu siekiama supaprastinti procedūras, sumažinti administracinę našą ir palengvinti suderintų taisyklių vykdymo užtikrinimą, kartu užtikrinant aukštą gyvūnų apsaugos juos vežant lygį. Užtikrinus gyvūnų apsaugą juos vežant teigiamai veikiama gyvūnų sveikata ir gerovė ir padedama gerinti gyvūninių produktų kokybę;
- 4) šiuo reglamentu siekiama užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą, įskaitant maisto gamybai nenaudojamus gyvūnus, pavyzdžiui, kates ir šunis, kailinius gyvūnus, tam tikrų rūšių laukinius gyvūnus ir mokslo tikslais naudojamus gyvūnus;
- 5) 2022 m. Europos Parlamentas, remdamasis Tyrimo komiteto ES ir už jos ribų transportuojamų gyvūnų apsaugos klausimais (toliau – ANIT komitetas) ataskaita, priėmė rekomendacijas dėl gyvūnų apsaugos juos vežant. Rekomendacijose Komisija ir Taryba raginamos atidžiai peržiūrėti ES teisės aktus dėl gyvūnų apsaugos juos vežant, remiantis nuodugniu moksliniu tyrimu dėl vežimo poveikio visų rūšių ir amžiaus gyvūnams ir išsamiu socialinio ir ekonominio poveikio ir poveikio aplinkai bei sveikatai vertinimu, atsižvelgiant į geografinių padėčių ir ypatumų įvairovę, taip pat į ūkininkavimo modelius visoje Sąjungoje. ANIT komiteto ataskaitoje taip pat atkreiptas dėmesys į dabartinio įgyvendinimo trūkumus visoje Sąjungoje ir rekomenduotos tokios priemonės kaip kelionės trukmės apribojimas, vežimo esant ekstremaliai temperatūrai uždraudimas ir užtikrinimas, kad gyvūnai į trečiąsias šalis būtų vežami laikantis gyvūnų apsaugos principų per visą kelionę, kol jie pasiekia paskirties vietas trečiojoje šalyje. Be to, Europos Parlamentas atkreipė dėmesį į tai, kad gyvū gyvūnų vežimą reikia pakeisti veiksmingesne etiška sistema, pagal kurią manoma, kad yra tinkamiau vežti spermą ar embrionus, o ne veislinę bandą, ir skerdeną bei mėsą, o ne skerstinus gyvūnus;
- 6) 2022 m. rugsėjo mėn. Europos maisto saugos tarnyba (toliau – EFSA) paskelbė penkias mokslines nuomones dėl įvairių pasekmių gerovei ir pavojų, kylančių vežant smulkiuosius atrajotojus³⁵ (avis ir ožkas), arklinių šeimos gyvūnus³⁶ (arklius ir asilus), galvijus³⁷ (galvijus ir veršelius), kiaules³⁸ ir kitus gyvūnus konteineriuose³⁹, įskaitant laikomus paukščius (viščiukus, vištas dedekles, kalakutus ir kt.) ir triušius (toliau – EFSA nuomonės). EFSA nuomonėse daroma bendra išvada, kad, siekiant pagerinti

³⁴ Europos konvencija dėl gyvūnų apsaugos tarptautinio vežimo metu, Europos Taryba, Kišiniovas, 2003 m. lapkričio 6 d., Europos sutarčių serija Nr. 193.

³⁵ EFSA AHAW Panel (EFSA Panel on Animal Health and Welfare) *Scientific Opinion on the welfare of small ruminants during transport*. EFSA Journal 2022; 20(9):7404, 101 pp.

³⁶ EFSA AHAW Panel (EFSA Panel on Animal Health and Welfare) *Scientific Opinion on the welfare of equidae during transport*. EFSA Journal 2022; 20(9): 7444, 113 p.

³⁷ EFSA AHAW Panel (EFSA Panel on Animal Health and Welfare) *Scientific Opinion on the welfare of small ruminants during transport*. EFSA Journal 2022; 20(9): 7404, 101 p.

³⁸ EFSA AHAW Panel (EFSA Panel on Animal Health and Welfare) *Scientific Opinion on the welfare of pigs during transport*. EFSA Journal 2022; 20(9): 7445, 108 p.

³⁹ EFSA AHAW Panel (EFSA Panel on Animal Health and Welfare) *Scientific Opinion on the welfare of domestic birds and rabbits transported in containers*. EFSA Journal 2022; 20(9): 7441, 188 p.

gyvūnų apsaugą juos vežant, reikia suteikti daugiau erdvės, nustatyti žemesnę maksimalią temperatūrą ir kuo trumpesnę kelionės trukmę. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1/2005 turėtų būti pakeistas nauju reglamentu, kuris atitiktų naujausius mokslo ir technikos žinių pokyčius šioje srityje ir vartotojų poreikius, kartu vengiant vidaus rinkos veikimo ir prekybos gyvais gyvūnais kliūčių ir užtikrinant naujų taisyklių vykdymą;

- 7) tam, kad šis reglamentas būtų nuosekliai ir veiksmingai taikomas visoje Sąjungoje, laikantis pagrindinių jo principų, pagal kuriuos gyvūnai turi būti vežami taip, kad jie negalėtų susižaloti ar smarkiai kentėti, būtina priimti išsamias nuostatas, atitinkančias ypatingus dėl skirtingų rūšių ir įvairių vežimo būdų atsirandančius poreikius. Tokios išsamios nuostatos turėtų būti aiškinamos ir taikomos laikantis minėto principo ir turėtų būti laiku atnaujinamos, visų pirma atsižvelgiant į naujas mokslo žinias ir aktualias EFSA nuomones;
- 8) nuo tada, kai įsigaliojo Reglamentas (EB) Nr. 1/2005, navigacijos sistemų ir elektroninių duomenų bazių technologijos gerokai patobulėjo. Taip galima supaprastinti procedūras ir sustiprinti gyvūnų apsaugos juos vežant kontrolę ir patikrinimus ir taip užtikrinti geresnį Sąjungos taisyklių vykdymą. Todėl svarbu pasinaudoti naujomis technologijomis ir išplėsti galimybes, kurias suteikia Prekybos kontrolės ir ekspertizų sistema (TRACES-NT) – skaitmeninė sertifikavimo ir valdymo platforma, skirta visiems sanitarijos ir fitosanitarijos reikalavimams, kuri yra Integruotos oficialios kontrolės informacijos valdymo sistemos (IMSOC)⁴⁰ dalis;
- 9) šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kad TRACES į duomenų bazę būtų galima integruoti skaitmeninius leidimus, patvirtinimo sertifikatus, kompetencijos pažymėjimus, kelionės žurnalus, tikralaikį kelių transporto priemonių stebėjimą ir temperatūros prognozes. TRACES taip pat turėtų būti pateikiami kontrolės postų trečiojoje šalyje ir išvežimo iš ES punktų sąrašai. Taip bus galima realistiškiau planuoti keliones, užtikrinti veiksmingą atsekamumą, geresnę veiklos ir gyvūnų gerovės rodiklių stebėseną, laiku imtis neatidėliotinių priemonių ir atlikti duomenų analizę, siekiant bendro tikslo – užtikrinti veiksmingesnį Sąjungos taisyklių dėl gyvūnų apsaugos juos vežant taikymą ir geresnį jų vykdymo užtikrinimą, taip pat gerokai sumažinti administracinę naštą;
- 10) Sąjungos ūkio subjektų prievolė apsaugoti gyvūnus juos vežant nenustoja galioti prie Sąjungos išorės sienų. Gyvūnų vežimo iš Sąjungos į paskirties vietą trečiojoje šalyje organizatoriai turi užtikrinti, kad Sąjungos taisyklių dėl gyvūnų apsaugos juos vežant būtų laikomasi ir kelionės už Sąjungos ribų etapais, tol, kol gyvūnai atvežami į galutinę paskirties vietą trečiojoje šalyje. Tai dera su ES Teisingumo Teismo praktika byloje C-424/13⁴¹. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas vežant gyvūnus, kurių išvežimo vieta yra Sąjungos teritorijoje, neatsižvelgiant į tai, ar paskirties vieta yra Sąjungos teritorijoje, ar trečiojoje šalyje;
- 11) kai vežami gyvi gyvūnai iš trečiųjų šalių į Sąjungos teritoriją, daugiausia vežami tam tikrų rūšių gyvūnai, paprastai tiesioginiais maršrutais. Kai gyvi gyvūnai importuojami

⁴⁰ 2019 m. rugsėjo 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1715, kuriuo nustatomos oficialios kontrolės informacijos valdymo sistemos ir jos sudedamųjų dalių veikimo taisyklės (IMSOC reglamentas), (C/2019/7005, OL L 261, 2019 10 14, p. 37–96).

⁴¹ 2015 m. balandžio 23 d. Sprendimas *Zuchtvieh-Export GmbH*, C-424/13, ECLI:EU:C:2015:259, 56 punktas.

į Sąjungą, ūkio subjektai, vežantys tokius gyvūnus iš trečiosios šalies į paskirties vietą Sąjungoje, turėtų užtikrinti, kad gyvūnai būtų apsaugoti bent lygiaverčiu būdu, kaip ir Sąjungos teritorijoje vežami gyvūnai, nuo to momento, kai gyvūnai pakraunami į transporto priemonę trečiojoje šalyje, iki paskirties vietos Sąjungoje. Tai būtina atsižvelgiant į Sąjungos piliečių susirūpinimą dėl gyvūnų gerovės juos vežant, t. y. visų gyvūnų, vežamų į Sąjungą, iš jos arba jos viduje, gerovės. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas vežant gyvūnus, kurių išvežimo vieta yra trečiosios šalies teritorijoje, neatsižvelgiant į tai, ar paskirties vieta yra Sąjungos teritorijoje. Siekiant užtikrinti, kad tokio vežimo reikalavimai būtų tinkamai taikomi išvykimo vietoje, būtina, kad trečiosios šalies kompetentinga institucija patikrintų atitinkamos kelionės planavimą ir, patvirtindama kelionės žurnalą, gyvūnų importui į Sąjungą skirtame oficialiame veterinarijos sertifikate patvirtintų, kad kelionė buvo suplanuota pagal šį reglamentą arba lygiaverčius reikalavimus. Gyvūnų vežėjas turėtų būti atsakingas už tai, kad šio planavimo būtų laikomasi iki paskirties vietos, ir turėtų laikytis prievolės užpildyti kelionės žurnalą;

- 12) vežant gyvūnus tranzitu iš trečiosios šalies į kitą arba į tą pačią trečiąją šalį per Sąjungos teritoriją, Sąjungos taisyklės turėtų būti taikomos kelionės Sąjungos teritorijoje dalyje. Nors nei tų vežamų gyvūnų kilmės, nei paskirties vieta nėra Sąjungoje, gyvūnų naudai ir atsižvelgiant į piliečių susirūpinimą, šis reglamentas turėtų būti taikomas kelionės Sąjungos teritorijoje daliai. Vežėjai turėtų užtikrinti, kad gyvūnai būtų vežami šį reglamentą atitinkančiomis sąlygomis, visų pirma susijusiomis su ploto normomis, šėrimu ir girdymu, nes tai labai svarbu Sąjungos teritorijoje vežamų gyvūnų gerovei. Tačiau tokiais atvejais neturėtų būti reikalaujama laikytis taisyklių dėl kelionės trukmės, nes, jei būtų reikalaujama, kad trečiųjų šalių ūkio subjektai apvažiuotų Sąjungos teritoriją ilgesniais maršrutais, tai galėtų lemti dar ilgesnes atitinkamų gyvūnų keliones ir galėtų dar blogiau paveikti gyvūnų gerovę;
- 13) Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos (WOAH) Sausumos gyvūnų sveikatos kodekse⁴² pateikiamos gairės, kuriomis nustatomi minimalūs pasaulinio lygmens standartai, be kita ko, susiję su gyvūnų elgsena, įvairių su gyvūnų vežimu susijusių subjektų atsakomybe ir kompetencijos lygiais, pateiktiniais dokumentais, kelionės planavimu, krovimu ir veiksmais, kai gyvūnus atsisakoma priimti. Šiame reglamente atsižvelgiama į tas gaires;
- 14) Reglamento (EB) Nr. 1/2005 vykdymo patirtis ir ES Teisingumo Teismo praktika (pavyzdžiui, byla C-301/14⁴³) rodo, kad ekonominė veikla, susijusi su gyvūnų vežimu, turėtų būti aiškinama plačiąja prasme. Gyvūnų vežimas vežimu vykdant ekonominę veiklą turėtų būti laikomas ne tik tada, kai nedelsiant pasikeičiama pinigais, prekėmis ar paslaugomis arba kai vežama siekiant pelno. Jei gyvūnai vežami kaip prekių ar paslaugų siūlymo tam tikroje rinkoje dalis, turėtų būti laikoma, kad gyvūnai vežami vykdant ekonominę veiklą;
- 15) pagrindinės Sąjungoje ir iš Sąjungos į trečiąsias šalis ekonominiais tikslais vežamų gyvūnų rūšys yra stuburiniai gyvūnai, įskaitant smulkiuosius atrajotojus, arklinių šeimos gyvūnai, galvijai, kiaulės, laikomi paukščiai, triušiai ir vandens gyvūnai, t. y.

⁴² WOAH Sausumos gyvūnų sveikatos kodeksas, 2023 m., [Sausumos gyvūnų kodeksas. Prieiga internetu. WOAH. Pasaulinė gyvūnų sveikatos organizacija.](#)

⁴³ 2015 m. gruodžio 3 d. sprendimas.

žuvys, galvakojai moliuskai ir dešimtkojai vėžiagyviai. Siekiant užtikrinti proporcingumą, šio reglamento taikymo sritis turėtų apimti tik tas rūšis;

- 16) dekoratyvinės žuvys paprastai gabenamos mažose dėžėse, naudojantis greitojo pristatymo paslaugomis, specialiai prie jų poreikių pritaikytuose vandens maišuose, o kelionės trukmė paprastai neviršija 24 val. Taigi, vežant dekoratyvines žuvis didelės pavojaus gyvūnų gerovei kyla retai ir toks vežimas neturėtų būti įtrauktas į šio reglamento taikymo sritį;
- 17) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/63/ES⁴⁴ reglamentuojama mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsauga. Dėl griežtų moksliniams tyrimams ir bandymams reikalingų gyvūnų kokybės reikalavimų bet koks pavojus gyvūnų sveikatos ar gerovės būklei atvežus juos į paskirties vietą tiesiogiai veikia galimybę juos naudoti šiais tikslais. Be to, pagal mokslines procedūras gali būti reikalaujama naudoti gyvūnus, kurie gali būti laikomi netinkamais vežti pagal šį reglamentą, pavyzdžiui, kai kuriuos genetiškai modifikuotus gyvūnus ir gyvūnus, kuriems buvo atliktos chirurginės procedūros pagal Direktyvą 2010/63/ES. Gyvus gyvūnus mokslo tikslais veža specialistai, turintys specialiai suprojektuotas transporto priemones, skirtas gyvūnų sveikatai ir gerovei per planuojamas keliones užtikrinti. Nors šie gyvūnai vežami kitu tikslu, jų gerovė turėtų būti užtikrinta. Tačiau būtų nenuoseklu ir nepriimtina tokių vežimą visapusiškai įtraukti į šio reglamento taikymo sritį. Dėl šių priežasčių konkrečioms rūšims taikomos taisyklės, susijusios su tinkamumu vežti, girdymo ir šėrimo intervalais, ir tam tikros nuostatos dėl kelionės trukmės, temperatūros ir poilsio laikotarpių neturėtų būti taikomos vežant gyvūnus, naudojamus arba skirtus naudoti mokslo tikslais vykdant pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/63/ES patvirtintą projektą;
- 18) patirtis, įgyta taikant Reglamentą (EB) Nr. 1/2005, rodo, kad ūkio subjektai pailgina keliones ir taip viršija atitinkamose nuostatose nustatytas ribas, veždami gyvūnus iš ūkio iš eilės į kelis surinkimo centrus. Gyvūnai tuose surinkimo centruose grupuojami su gyvūnais iš kitų ūkių ir tik paskutinis surinkimo centras registruojamas kaip išvykimo vieta. Todėl turėtų būti nustatytas reikalavimas, kad gyvūnai turi būti privalomai laikomi tiek išvykimo, tiek paskirties vietose, o surinkimo centrai išvykimo vietomis turėtų būti laikomi tik jei jie įsikūrę vietoje, siekiant užkirsti kelią važinėjimui po surinkimo centrus;
- 19) gyvūnus į ilgas keliones vežti turėtų būti leidžiama tik tiems gyvūnų vežimo organizatoriams, kurie turi priemonių, kad laikytųsi šio reglamento reikalavimų. Todėl tikslinga nustatyti organizatorių leidimų sistemą. Organizatoriai turėtų būti atsakingi už tai, kad Sąjungos taisyklių būtų laikomasi nuo išvykimo vietos iki paskirties vietos. Jie gali pavesti vežti gyvūnus subrangovui ir turėtų būti atsakingi už tai, kad tas vežėjas ir visi kiti asmenys, dalyvaujantys vežant gyvūnus, laikytųsi Sąjungos taisyklių. Organizatorius kompetentingoms institucijoms turėtų pateikti įrodymą, kad jie pajėgūs užtikrinti, kad Sąjungos taisyklių dėl vežimo būtų laikomasi iki gyvūnų atvežimo į paskirties vietą;
- 20) pagrindinis vaidmuo vežant gyvūnus tenka vežėjams ir jų darbuotojams ir jie daro didelę įtaką vežamų gyvūnų gerovės sąlygoms. Vežamų gyvūnų gerovės sąlygos labai priklauso nuo kasdieninio vežėjų elgesio. Jie turėtų turėti reikiamą kompetenciją

⁴⁴ 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/63/ES dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos (OL L 276, 2010 10 20, p. 33).

užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento, taip pat kad jų darbuotojai laikytųsi reikalavimų ir kad naudojamos transporto priemonės būtų tinkamai patvirtintos kartu ir būtų parengti nenumatytų atvejų planai ekstremaliųjų situacijų atveju. Todėl tikslinga nustatyti vežėjų leidimų sistemą. Vežėjai turėtų būti atsakingi, o jų padėtis ir veikla – skaidri. Pirmiausia, jie turėtų informuoti apie bet kokius sunkumus ir kruopščiai registruoti savo veiksmus bei jų rezultatus;

- 21) transporto priemonės turėtų būti suprojektuotos taip, kad gyvūnai nesusižalotų ir nepatirtų kančių. Todėl tikslinga nustatyti techninius reikalavimus, kurių turi būti laikomasi, kad transporto priemonė būtų patvirtinta, atsižvelgiant į konkrečių transporto priemonėje esančių rūšių ir kategorijų gyvūnų poreikius;
- 22) gyvūnų vežimas oru yra kur kas mažiau paplitęs, palyginti su vežimu keliais ir jūra. Dėl išlaidų, susijusių su šio tipo vežimu, daugeliu atvejų oro transportu vežami gyvūnai augintiniai ir didelės vertės gyvūnai, skirti veisti arba sportinei veiklai. Gyvūnai oro transportu vežami laikantis Tarptautinės oro transporto asociacijos (IATA) techninių taisyklių, nustatytų Gyvū gyvūnų vežimo taisyklėse (LAR), kurias rengia ir kasmet atnaujina Gyvū gyvūnų ir greitai gendančių prekių valdyba (LAPB), kad būtų subalansuoti gyvūnų gerovės apsaugos ir saugos orlaivyje principai, taip pat atsižvelgiant į oro transporto ypatumus ir apribojimus. Vežėjai, kurie yra IATA nariai, vykdydami vežimo veiklą ir įrengdami savo orlaivius privalo laikytis reglamentuose nustatytų standartų. Todėl gyvūnus turėtų būti leidžiama vežti tik orlaiviuose, priklausančiuose oro vežėjams, kurie yra IATA nariai;
- 23) kaip matyti iš Komisijos auditų ir kompetentingų institucijų patikrinimų, daug laivų gyvūnams transportuoti, šiuo metu naudojamų Sąjungoje, neatitinka susijusių saugios laivybos standartų ir kelia riziką tiek gyvūnams, tiek įgulai. Siekiant užtikrinti, kad šie laivai gyvūnams transportuoti atitiktų saugos standartus ir kad tinkamai veiktų esminės sistemos, pavyzdžiui, elektros energijos gamybos, stabilumo, vėdinimo, vandens gėlinimo ir drenažo sistemos, be kita ko, atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos turėtų patvirtinti tik tuos laivus gyvūnams transportuoti, kurie plaukioja su valstybės, kurios valstybės vėliavos veiklos rodiklis pagal Paryžiaus susitarimo memorandumą dėl uosto valstybės kontrolės yra Baltajame arba Pilkajame sąraše, vėliava⁴⁵. Be to, kompetentingos institucijos turėtų leisti pakrauti gyvūnus į šiuos laivus tik tuo atveju, jei jų rizikos lygis pagal Paryžiaus susitarimo memorandumą dėl uosto valstybės kontrolės yra maža arba standartinė rizika;
- 24) laivų gyvūnams transportuoti patvirtinimo įrašai šiuo metu saugomi informacinėje sistemoje, kuria grindžiamas naujas inspektavimo režimas, nustatytas Direktyvoje (ES) 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės⁴⁶. Uosto valstybės kontrolės inspektavimo duomenų bazė (THETIS) yra duomenų bazė, padedanti vykdyti oficialią jūrų laivų, įskaitant laivus gyvūnams transportuoti, kontrolę Sąjungoje. Šioje duomenų bazėje yra specialus oficialios kontrolės modulis, kuriame daugiausia dėmesio skiriama gyvūnų apsaugos reikalavimams. Informacija apie laivus gyvūnams transportuoti, kuriems suteikti leidimai, taip pat turėtų būti TRACES sistemoje, kad joje būtų galima skaitmeniniu būdu sukurti, atnaujinti ir užpildyti kelionės žurnalus.

⁴⁵ <https://www.parismou.org/>

⁴⁶ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės (Tekstas svarbus EEE) (OL L 131, 2009 5 28, p. 57–100).

Kompetentingos institucijos turėtų būti atsakingos už tai, kad ši institucija būtų reguliariai atnaujinama;

- 25) pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/372⁴⁷, patvirtinus laivą gyvūnams transportuoti ir prieš pratęsiant patvirtinimo galiojimą, per pirmą kelionę gyvūnų siuntą turėtų lydėti valstybinis veterinarijos gydytojas. Taip veterinarijos gydytojas per tą pirmąją kelionę gali atlikti oficialią kontrolę, kad patikrintų, ar laivo gyvūnams transportuoti mechaninės ir valdymo sistemos nekenkia laive esančių gyvūnų gerovei kelionės metu;
- 26) kelionės žurnalai yra svarbios priemonės, leidžiančios visiems su gyvūnų vežimu susijusiems subjektams ir kompetentingoms institucijoms gauti informaciją apie planuojamą kelionės maršrutą ir laiką, taip pat patikrinti, ar planuotu maršrutu važiuojama praktiškai, taip palengvinant vykdymo užtikrinimą. Konkretūs kelionės žurnalo elementai turėtų būti parengti taip, kad būtų užtikrintas geresnis gyvūnų gerovės standartų laikymasis, visų pirma didinant vežimo operacijų atsekamumą ir skaidrumą. Valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų patvirtinti ilgų kelionių Sąjungoje ir į trečiąsias šalis, taip pat trumpų kelionių į trečiąsias šalis žurnalus. Kelionės žurnalų naudojimas turėtų būti visiškai suskaitmenintas pasinaudojant TRACES teikiamomis galimybėmis ir jas išplečiant. Suskaitmeninus kelionės duomenis bus lengviau rinkti duomenis ir bus sudarytos sąlygos geriau analizuoti ir nustatyti riziką;
- 27) siekiant užtikrinti, kad kelionės neviršytų planuotos trukmės, ir užtikrinti geresnį atsekamumą, reikėtų sukurti supaprastintą kelionės žurnalą trumpoms kelionėms Sąjungoje. Šie kelionės žurnalai, kuriuos pildo organizatoriai ir kuriems nereikia gauti kompetentingos institucijos patvirtinimo, padės kompetentingoms institucijoms per inspekcijas ir patikrinimus įvertinti ūkio subjektų veiklos rezultatus. Be to, kompetentingos institucijos ir Komisija galės gauti informaciją apie visas transporto operacijas;
- 28) vežami vaikingi gyvūnai yra ypač pažeidžiami. Vežėjas ne visada gali įvertinti tokių gyvūnų vaikingumo etapą, todėl laikytojas turėtų būti atsakingas už tai, kad vežėjas gautų informaciją apie vaikingumo etapą arba, kai taikoma, apsėklinimo datą;
- 29) dėl to, kad Sąjungos teisėje trūksta konkrečių nuostatų dėl kačių ir šunų, visų pirma įvairių veislių šuniukų ir kačiukų, vežimo, taip pat dėl skirtingo galiojančių Sąjungos taisyklių aiškinimo ir vykdymo užtikrinimo valstybėse narėse, šie gyvūnai dažnai vežami tokiais sąlygomis, kurios kelia pavojų jų gerovei, o ūkio subjektams sudaromos nevienodos sąlygos. Todėl būtina geriau apibrėžti konkrečias taisykles dėl minimalaus vežamų kačių ir šunų amžiaus ir šėrimo intervalų kelionės metu, reikalauti taikyti veterinarinės profilaktikos procedūras, kad būtų išvengta su stresu susijusių ir konkrečioms rūšims būdingų ligų, ir taip išplėsti konkrečias ir suderintas komercinio kačių ir šunų vežimo taisykles. Tam pačiam tikslui būtina nustatyti taisykles, pvz., dėl temperatūros ir drėgmės reikalavimų ir dėl būtinybės turėti kelionės žurnalą ilgomis kelionėms;

⁴⁷ 2023 m. vasario 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/372, kuriuo nustatomos gyvuliams transportuoti skirtų laivų oficialiosios kontrolės įrašų registravimo, saugojimo ir dalijimosi jais taisyklės, gyvuliams transportuoti skirtų laivų nenumatytų atvejų planų, vykdomų kilus ekstremaliosioms situacijoms, taisyklės, gyvuliams transportuoti skirtų laivų patvirtinimo taisyklės ir išvežimo punktams taikomų minimaliųjų reikalavimų taisyklės (OL L 51, 2023 2 20, p. 32–39).

- 30) WOAH gairėse dėl ūkiuose auginamų žuvų gerovės jas vežant nustatyti minimalūs tarptautinio lygmens atitikties standartai ir pateikiamos rekomendacijos dėl atsakomybės, planavimo, transporto priemonių projektavimo, įrangos, tvarkymo, vandens, paruošimo, su konkrečiomis rūšimis susijusių klausimų, nenumatytų atvejų planavimo, dokumentų, pakrovimo ir iškrovimo. Remiantis šiomis gairėmis, turėtų būti nustatytos ir atnaujintos konkrečios nuostatos dėl vandens gyvūnų, atsižvelgiant į naujus mokslinius duomenis, kai bus pateiktos atitinkamos EFSA nuomonės. Svarbus vežamų gyvūnų gerovės elementas – jiems skirta erdvė transporto priemonėje, priklausanti nuo jų rūšių, kategorijų ir dydžio. EFSA nuomonėse rekomenduojama, kad transporto priemonėje gyvūnai turėtų pakankamai erdvės padėčiai keisti, gerti ir pailsėti. Todėl Reglamente (EB) Nr. 1/2005 nustatyti ploto normų reikalavimai turėtų būti padidinti, atsižvelgiant į EFSA rekomendacijas;
- 31) dėl saugos ir informacijos orlaivių, jūrų laivų ir traukinių buvimo vietos tikruoju laiku šiuo metu yra viešai matomos ir prieinamos. Daugumoje kelių transporto priemonių jau įrengta palydovinės navigacijos sistema, kurioje saugomi įrašai apie tikrąjį maršrutą ir kelionės trukmę. Ši informacija yra itin svarbi kompetentingoms institucijoms, kad jos, atsižvelgdamos į riziką, galėtų tikslingiau vykdyti savo oficialią kontrolę. Tačiau tokios informacijos apie kelių transporto priemones kompetentingos institucijos neturi;
- 32) kelionės trukmės ribojimas yra labai svarbus, siekiant apsaugoti gyvūnus juos vežant. Yra įrodymų, kad iš pradžių suplanuotos kelionės trukmė dažnai viršijama, o tai gali turėti didelį neigiamą poveikį vežamų gyvūnų gerovei. Šiuo metu kompetentinga institucija neturi priemonių patikrinti siuntų buvimo vietą kelionės metu, kad galėtų pagal Reglamentą (ES) 2017/625 vykdyti tikslingą kontrolę ir patikrinimus, susijusius su kelionės ir poilsio trukme. Todėl kompetentingoms institucijoms sunku patikrinti, ar faktinė kelionės trukmė atitinka deklaruotą kelionės trukmę. Dauguma šių problemų būtų išspręsta turint informaciją, surinktą naudojant informacinę sistemą su tikralaikio padėties nustatymo priemonėmis;
- 33) jeigu kompetentingos institucijos galėtų gauti informaciją apie tai, kada kelių transporto priemonės pasiekė tam tikrus pagrindinius kelionės punktus, pavyzdžiui, kontrolės postus arba paskirties vietą, jos galėtų sustiprinti, geriau planuoti ir tikslingiau vykdyti savo kontrolę. Visų pirma jos galėtų geriau nustatyti gyvūnus vežančias transporto priemones, kurios viršija maksimalią kelionės trukmę, vadinasi jos galėtų nustatyti, kurių vežamų gyvūnų gerovei gali grėsti pavojus. Todėl visose kelių transporto priemonėse turėtų būti įdiegta tikralaikio padėties nustatymo sistema, galinti per visą kelionę ir ją užbaigus į informacinę sistemą, prijungtą prie TRACES, perduoti duomenis apie transporto priemonių padėtį;
- 34) turėtų būti registruojami ir saugomi visų kelionių duomenys apie kelionės trukmę ir poilsio laikotarpius, kad informacija būtų tvarkoma tik oficialios kontrolės ir kitos su ta kontrole susijusios oficialios veiklos tikslais. Šių duomenų saugojimo laikotarpis turėtų būti šešeri metai, kad jie būtų prieinami kompetentingoms institucijoms, visų pirma siekiant patikrinti, ar organizatorius arba vežėjas atitinka būtinas sąlygas, kad pasibaigus penkerių metų galiojimo laikotarpiui leidimas būtų atnaujintas. Padėties nustatymo duomenys, įregistruoti prie TRACES prijungtoje informacinėje sistemoje, turėtų būti registruojami ir saugomi tik oficialios kontrolės ir kitos su ta kontrole susijusios oficialios veiklos tikslais. Šių duomenų saugojimo laikotarpis taip pat turėtų būti šešeri metai;

- 35) siekiant suteikti konkrečias tinkamas duomenų apsaugos garantijas, turėtų būti taikomi ne tik Reglamentas (ES) 2016/679⁴⁸ ir Reglamentas (ES) 2018/1725⁴⁹, bet ir Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/1715⁵⁰ nustatytos duomenų tvarkymo ir kontrolės nuostatos, susijusios su duomenų baze, kurioje šie duomenys bus saugomi;
- 36) svarbu, kad išvykimo vietos kompetentingos institucijos žinotų apie tai, ar gyvūnai, juos atvežus į paskirties vietą, yra tinkami. Tiek vairuotojai, arba, kai tinkama, palydovai ir laikytojai paskirties vietoje TRACES sistemoje turėtų deklaruoti į paskirties vietą atvežtų gyvūnų būklę, įskaitant informaciją apie gyvūnų gerovės rodiklius. Naudojant elektroninę kelionės žurnalų versiją, tiek išvykimo, tiek paskirties vietos kompetentingos institucijos galės gauti šią informaciją, kad galėtų imtis veiksmų, kai gyvūnų būklė yra netinkama arba yra neatitikimų tarp laikytojų, vairuotojų ar palydovų pateiktos informacijos;
- 37) apskritai moksliniai duomenys rodo, kad ilgesnės kelionės daro didesnę neigiamą poveikį gyvūnų gerovei nei trumpesnės kelionės. Atsižvelgiant į tai, kaip skerdyklos šiuo metu yra pasiskirsčiusios valstybėse narėse, pagal naujausią mokslinę nuomonę dėl gyvūnų gerovės juos vežant, ir siekiant, kad kelionės būtų kuo trumpesnės, kelionės į skerdyklą neturėtų trukti ilgiau kaip 9 val. Apskritai šiuo metu naudojamos skerdyklos yra technologiškai pritaikytos prie skerdziamų gyvūnų rūšių ir kategorijų. Siekiant išvengti situacijos, kai skerdimas būtų neįmanomas dėl to, kad per 9 val. trukmės kelionę pasiekiamoje teritorijoje nėra tinkamai įrengtos skerdyklos, turėtų būti numatyta maksimalios 9 val. kelionės trukmės išimtis, pagal kurią išimties tvarka būtų leidžiama ilga kelionė į tinkamai įrengtas skerdyklas, jei kompetentinga institucija tai leidžia;
- 38) EFSA nuomonėse patvirtinta, kad per dažni sustojimai kontrolės postuose kelionės metu, per kuriuos gyvūnai iškraunami ir pakraunami, kenkia gyvūnų gerovei, nes per juos gyvūnai tvarkomi papildomai, todėl jie patiria papildomą stresą ir padidėja sužalojimų bei infekcijų rizika. Todėl per ilgą kelionę turėtų būti numatytas ne daugiau kaip vienas poilsio laikotarpis, per kurį gyvūnai iškraunami ir pakraunami. Kai gyvūnai vežami keliais arba geležinkeliais ilgiau nei 9 val. kitais tikslais, o ne skersti, reikėtų atsižvelgti ne tik į naujausias EFSA mokslines rekomendacijas, bet ir į Reglamente (EB) Nr. 561/2006⁵¹ nustatytą maksimalią vairavimo trukmę ir minimalų poilsio laikotarpį kelių transporto priemonių vairuotojams, kad jie būtų geriau suderinami su vežamų gyvūnų kelionės trukme ir poilsio laikotarpiais;

⁴⁸ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1–88).

⁴⁹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39–98).

⁵⁰ 2019 m. rugsėjo 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1715, kuriuo nustatomos oficialios kontrolės informacijos valdymo sistemos ir jos sudedamųjų dalių veikimo taisyklės (IMSOC reglamentas), (C/2019/7005, OL L 261, 2019 10 14, p. 37–96).

⁵¹ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 2135/98 bei panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 (OL L 102, 2006 4 11, p. 1–14).

- 39) vežami nenujunkyti gyvūnai yra ypač pažeidžiami, todėl reikėtų užtikrinti, kad jie būtų šeriami transporto priemonėje atsižvelgiant į jų poreikius. Remiantis EFSA mokslinėmis rekomendacijomis, kad tuos gyvūnus būtų galima vežti, turėtų būti padidintas jų minimalus amžius ir svoris, kad jie būtų atsparesni ir tinkamesni vežti. Be to, šie gyvūnai turėtų būti vežami ne ilgiau kaip 8 val., jeigu transporto priemonėje nėra įdiegtos sistemos, leidžiančios nenujunktus gyvūnus tinkamai šerti kūno temperatūros pienu arba pieno pakaitalu tinkamomis sąlygomis;
- 40) Reglamento (EB) Nr. 1/2005 taikymo patirtis rodo, kad reikalavimo tinkamai šerti nenujunktus gyvūnus laikytis yra sunku. Nenujunkyti gyvūnai turi būti šeriami kūno temperatūros konkrečios rūšies gyvūno pienu arba tinkamu pieno pakaitalu sąlygomis, kurios būtų panašios į natūralų žindymą, ir tokiais intervalais, kad gyvūnas nepradėtų jausti ilgalaikio alkio. Šėrimo sistemos turėtų būti suprojektuotos taip, kad pieną ar pieno pakaitalą būtų galima duoti kiekvienam transporto priemonėje esančiam gyvūnui, o palydovų ar vairuotojų intervencijos reikėtų kuo mažiau. Vykdamas priežiūrą turėtų būti užtikrinamas tinkamas įrangos valymas ir dezinfekavimas, kad pienas nebūtų užteršiamas. Šėrimo sistema turėtų būti pritaikyta prie aplinkybių ir transporto priemonės, kurioje ji bus naudojama, rūšies. Visų pirma, kai gyvūnai vežami ro-ro laivu, reikėtų atsižvelgti į ribotą erdvę aplink transporto priemonę ir laivo judėjimą. Siekiant užtikrinti, kad nebūtų kuriamos nevienodos šėrimo sistemos, Komisija turėtų patvirtinti šias sistemas, remdamasi moksliniais ir techniniais įrodymais apie jų naudojimo pagal paskirtį veiksmingumą ir atitiktį šiame reglamente nustatytoms taisyklėms. Komisijai šią užduotį atlikti taip pat turėtų padėti EFSA;
- 41) nors EFSA mokslinėse nuomonėse nurodoma, kad judėjimo stresas kelia didelį pavojų kelių transporto priemonėmis vežamų gyvūnų gerovei, jose nedaroma tokia pati išvada dėl judėjimo streso jūrų transporto priemonėse. Kelionės kelių ir geležinkelių transportu trukmė yra ribota, o poilsio laikotarpiai yra būtini, siekiant sušvelninti judėjimo streso poveikį vežamų gyvūnų gerovei. Jūra vežamų gyvūnų neveikia toks pat judėjimas kaip vežamus keliais ar geležinkeliais. Vežant gyvūnus jūrų laivais, judėjimas gyvūnų stabilumo nepaveikia taip pat, kaip juos vežant kelių transporto priemonėmis – jose judesiai gali kartotis ir būti netikėtai staigūs. Todėl vežant gyvūnus jūra poveikis gyvūnų gerovei yra mažiau žalingas. Jei gyvūnai jūrų laivuose, pvz., laivuose gyvūnams transportuoti, konteinervežiuose ir ro-ro laivuose turi pakankamai vietos, kad galėtų atsigulti ir ilsėtis, turi pakankamai pašarų bei vandens ir gali jų gauti tinkamais intervalais, jūroje praleistas laikas neturėtų būti laikomas kelionės trukme;
- 42) vežamų gyvūnų juntama temperatūra yra svarbus veiksnys, darantis poveikį jų gerovei. Paaiškėjo, kad matuoti temperatūrą kelyje yra sudėtinga ir nelengva imtis taisomųjų veiksmų. Išlaikyti nustatytą temperatūrą transporto priemonėje yra sudėtinga, nes tai priklauso nuo daugelio veiksnių, įskaitant drėgmę ir transporto priemonėje esančią erdvę. Vežti gyvūnus sunkvežimiais, kuriuose įrengtos oro kondicionavimo sistemos, yra brangu ir veikiausiai netvaru. Todėl siekiant, kad gyvūnai kuo mažiau patirtų ekstremalią temperatūrą, tikslinga apriboti kelionės trukmę esant tokiai temperatūrai ir krašutiniais atvejais leisti vežti gyvūnus tik naktį. Be to, taip pat reikėtų imtis priemonių, kuriomis švelninamas galimas neigiamas transporto priemonėje vyraujančios temperatūros poveikis, pvz., atidaryti sunkvežimio vėdinimo angas ir suteikti gyvūnams daugiau erdvės;
- 43) organizatoriai, vežantys gyvūnus į paskirties vietą trečiojoje šalyje, turi pasirūpinti, kad sertifikavimo įstaiga atliktų pirmosios kelionės vertinimą, kad nustatytų, ar

organizatorius gali užtikrinti atitiktį šiam reglamentui iki gyvūnų atvežimo į paskirties vietą trečiojoje šalyje. Jei šiame reglamente nustatytos sąlygos neįvykdytos, kompetentinga institucija turėtų sustabdyti organizatoriaus leidimo vežti gyvūnus į trečiąsias šalis galiojimą. Sertifikavimo įstaiga turėtų reguliariai vertinti organizatoriaus rengiamas keliones į trečiąsias šalis, kad nustatytų, ar jis tebeturi priemonių laikytis šio reglamento. Sertifikavimo įstaigos turėtų turėti reikiamų žinių ir kvalifikacijas, užtikrinti nuolatinį nepriklausomumą nuo organizatorių, vežėjų ir visų kitų asmenų ar subjektų, dalyvaujančių vežant gyvūnus ar tvarkant vežamus gyvūnus, ir turėtų būti akredituotos nacionalinių akreditacijos įstaigų, įsteigtų pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008⁵²;

- 44) Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1255/97⁵³ nustatyti kontrolės postų ir naudojimosi šiais kontrolės postais Sąjungoje reikalavimai. Siekiant užtikrinti, kad gyvūnai iš Sąjungos į trečiąsias šalis būtų vežami laikantis šio reglamento nuostatų, visų pirma – susijusių su kelionės trukme, poilsio laikotarpiais ir gyvūnų įkurdinimo per poilsio laikotarpius sąlygomis, trečiųjų šalių kontrolės postai turėtų atitikti standartus, lygiaverčius nustatytiesiems Sąjungos teisės aktuose, visų pirma Tarybos reglamente (EB) Nr. 1255/97;
- 45) kontrolės postų trečiojoje šalyje ūkio subjektai arba organizatoriai gali prašyti juos įtraukti į sąrašą, kurį turi sudaryti Komisija, jei įrodo, kad laikosi reikalavimų, kurie yra bent lygiaverčiai Sąjungos taisyklėms, visų pirma Reglamento (EB) Nr. 1255/97 nuostatoms. Šiuo tikslu kontrolės postai trečiojoje šalyje gali pateikti įrodymą, kad sertifikavimo įstaiga patvirtino atitiktį reikalavimams, kurie yra bent lygiaverčiai nustatytiesiems Sąjungos teisėje, visų pirma Tarybos reglamente (EB) Nr. 1255/97. Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktus, kuriais sudaromas patvirtintų kontrolės postų trečiojoje šalyje sąrašas;
- 46) siekiant geriau užtikrinti, kad kontrolės postai atitiktų jų patalpose besišalinčių gyvūnų poreikius, jie turėtų būti pritaikyti atsižvelgiant į atitinkamas rūšis ir kategorijas. Kad būtų išvengta vėlavimo arba kontrolės postų perpildymo, turėtų būti įdiegta rezervavimo sistema. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1255/97 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- 47) patirtis rodo, kad, siekiant užtikrinti sklandų gyvūnų vežimą iš Sąjungos į trečiąsias šalis, svarbu paskirti išvežimo punktą Sąjungoje. Gyvūnai turėtų būti išvežami iš Sąjungos per paskirtuosius išvežimo punktus, atitinkančius būtinius gyvūnų gerovės patikrinimų reikalavimus, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2017/625⁵⁴

⁵² 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30–47).

⁵³ 1997 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1255/97 dėl Bendrijoje sustojimo punktams taikomų kriterijų ir iš dalies keičiantis Direktyvos 91/628/EEB priede nurodytą maršruto planą (OL L 174, 1997 7 2, p. 1–6).

⁵⁴ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos

21 straipsnio 2 dalies c punkte, ir galinčius užtikrinti išvykimo vietos kompetentingų institucijų, surinkimo centrų, kontrolės postų ir paskirties ūkių ryšius. Kompetentingos institucijos tokius paskirtus punktus turėtų registruoti TRACES sistemoje;

- 48) patirtis parodė, kad esama rizikos, jog jūra vežamų gyvūnų siuntas paskirties šalis gali atmesti remdamasi pateiktais dokumentais, pavyzdžiui, veterinarijos sertifikatais. Tam tikrais atvejais tai gali turėti įtakos gyvūnų gerovei, nes dėl gyvūnų sveikatos priežasčių gyvūnų negalima grąžinti į išvykimo vietą. Išvykimo vietos kompetentingos institucijos kelionės žurnalą turėtų patvirtinti tik tada, kai ūkio subjektai jiems pateikia galutinės paskirties šalies jūrų uosto kompetentingos institucijos pasirašytą patvirtinimą, kad tarptautinio gyvūnų vežimo jūra dokumentai priimti. Todėl tikslinga nustatyti tokio patvirtinimo pavyzdį;
- 49) valstybės narės turėtų nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas už šio reglamento pažeidimus ir užtikrinti, kad jos būtų taikomos. Siekiant užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą šio reglamento taikymą visoje Sąjungoje, būtina vengti, kad vykdymo užtikrinimo lygiai būtų skirtingi ir kad dėl nevienodo sankcijų, taikomų už šio reglamento nesilaikymą skirtingose valstybėse narėse, griežtumo transporto operacijos būtų planuojamos atsižvelgiant į mažiau griežtas sankcijas kai kuriose valstybėse narėse. Tikslinga nustatyti tuos šio reglamento pažeidimus, kurie kelia didelę riziką gyvūnų gerovei, ir tokiais atvejais nustatyti minimalų finansinių nuobaudų, susijusių su gyvūnų siuntų verte, dydį. Vienas iš veiksmų taip pat turėtų būti pažeidimo dažnumas, o pakartotiniai pažeidimai turėtų būti laikomi sunkesniais. Tai turėtų atgrasyti nuo būsimų pažeidimų ir pagerinti reglamento vykdymo užtikrinimą;
- 50) atlikus ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikrinimą paaiškėjo, kad sunku įvertinti, ar Reglamentas (EB) Nr. 1/2005 yra veiksmingas gerinant gyvūnų gerovę, nes tame reglamente nėra numatyta rodiklių. Tikslinga sukurti gyvūnų gerovės rodiklių stebėsenos sistemą;
- 51) turėtų būti reikalaujama, kad vežėjai ir laikytojai rinktų duomenis remdamiesi gyvūnų gerovės rodikliais, susijusiais su jų vežimo veikla. Duomenų analizė leis vežėjams ir laikytojams nustatyti su gyvūnų gerove susijusius trūkumus ir prireikus imtis tinkamų taisomųjų priemonių. Duomenys apie rodiklius taip pat turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms ir Komisijai TRACES sistemoje;
- 52) siekiant atnaujinti I priedo I, II, V ir VII skyriuose ir II priede nustatytas technines taisykles ir jas priderinti prie naujausių mokslo ir technikos žinių, kai jų esama, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Siekiant palengvinti tinkamą šio reglamento įgyvendinimą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais atnaujinamas III priede pateiktas kelionės žurnalo pavyzdys ir IV priede pateiktas patvirtinimo pavyzdys. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės

89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1–142).

teisėkūros⁵⁵ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- 53) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, įskaitant nenumatytų atvejų planų elementus ir jų šablonus, technines taisykles dėl laivų gyvūnams transportuoti patvirtinimo, techninius elementus, kurių reikia tikralaikio sekimo navigacijos sistemų įrašams kurti, nenujunktų gyvūnų transporto priemonėje šėrimo sistemų patvirtinimą, vertinimą, reikalingų gyvūnų į trečiąsias šalis vežantiems organizatoriams sertifikuoti, turinį ir jų atlikimo dažnumą, kontrolės postų, atitinkančių standartus, lygiaverčius nustatytiems Tarybos reglamente (EB) Nr. 1255/97, sąrašus, gerovės rodiklių apibrėžtis ir jų stebėsenos metodus, taip pat technines TRACES naudojimo taisykles, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁵⁶;
- 54) svarbu užtikrinti, kad valstybės narės nacionalinėmis taisyklėmis naudotųsi taip, kad nepakenktų teisingam šio reglamento nuostatų taikymui arba nedarytų poveikio vidaus rinkos veikimui. Valstybės narės turėtų informuoti Komisiją apie tokias nacionalines taisykles. Komisija apie jas turėtų informuoti kitas valstybes nares. Jei nacionalinės taisyklės patenka į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535 taikymo sritį, apie jas turėtų būti pranešta Komisijai pagal tą direktyvą;
- 55) rengiant šį reglamentą atliktas poveikio vertinimas rodo, kad dėl atitikties kai kuriems naujiems šiame reglamente nustatytiems reikalavimams ūkio subjektai, kuriems jie daro poveikį, turės planuoti ir investuoti. Dėl naujų taisyklių, susijusių su kelionės trukme ir nenujunktų gyvūnų šėrimu juos vežant, reikės keisti transporto modelius ir investuoti į naujus sunkvežimius, kad gyvūnams būtų suteikta daugiau erdvės ir galbūt būtų įrengtos naujos šėrimo sistemos. Todėl šiame reglamente turėtų būti numatytas tinkamas pereinamasis laikotarpis, siekiant atsižvelgti į tai, kiek laiko susijusiems ūkio subjektams reikia, kad jie galėtų prisitaikyti prie atitinkamų šio reglamento reikalavimų;
- 56) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. užtikrinti suderintą požiūrį į gyvūnų apsaugą juos vežant, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto, poveikio ir tarpvalstybinio bei tarptautinio transporto pobūdžio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

⁵⁵ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14).

⁵⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13–18).

57) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę ... m. ... d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKOMO SRITIS, TERMINŲ APIBRĖŽTYS IR BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis *Dalykas*

Šiuo reglamentu nustatomos gyvūnų apsaugos taisyklės, taikomos juos vežant ir kartu vykdant ekonominę veiklą.

2 straipsnis *Taikymo sritis*

1. Šis reglamentas taikomas vežant gyvūnus:
 - Sąjungoje,
 - iš išvykimo vietos trečiojoje šalyje į paskirties vietą Sąjungoje,
 - iš išvykimo vietos Sąjungoje į paskirties vietą trečiojoje šalyje ir,
 - kai gyvūnai vežami tranzitu per Sąjungos teritoriją, iš įvežimo į Sąjungą pasienio kontrolės posto iki išvežimo iš Sąjungos punkto.
2. Kai gyvūnai vežami toliau išvardytais tikslais, taikomas 4 straipsnis:
 - a) kai ūkininkai savo transporto priemonėmis vieno sezono metu veža savo gyvūnus į naujas ganyklas;
 - b) kai ūkininkai savo transporto priemonėmis veža savo gyvūnus ne didesniu kaip 50 km atstumu nuo ūkio, kuriame gyvūnai laikomi, ir tai nėra sezoninis gyvūnų perkėlimas į naujas ganyklas;
 - c) kai gyvūnai vežami dalyvauti mokymuose, parodose, varžybose, kultūros renginiuose, cirko pasirodymuose, žirgų sporto ir laisvalaikio veikloje.
3. Šis reglamentas netaikomas:
 - a) kai gyvūnai vežami nevykdant ekonominės veiklos;
 - b) kai gyvūnai vežami tiesiai į veterinarijos gydytojo kabinetą ar klinikas arba iš jų;
 - c) kai vežami saugomų rūšių gyvūnai pagal Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją (CITES)⁵⁷;

⁵⁷ 2015 m. kovo 6 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/451 dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES) (OL L 75, 2015 3 19, p. 1–3).

- d) kai gyvūnai vežami iš vieno zoologijos sodo į kitą, kaip apibrėžta Tarybos direktyvos 1999/22/EB⁵⁸ 2 straipsnyje;
 - e) kai vežamos dekoratyvinės žuvis;
 - f) kai vandens gyvūnai tiesiogiai pristatomi maisto įmonėms, tiekiančioms galutiniam vartotojui.
4. 4 straipsnio 2 dalies b punktas, 20 ir 26 straipsniai, I priedo I ir V skyriai ir II priedo 4 punktas netaikomi, kai gyvūnai vežami siekiant vykdyti projektą, kuriam suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2010/63/ES⁵⁹.

3 straipsnis
Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. gyvūnai – gyvi stuburiniai gyvūnai, galvakojai moliuskai ir dešimtkojai vėžiai;
2. išvykimo vieta:
 - a) vieta, kurioje gyvūnas buvo įkurdintas ne trumpiau kaip savaitei iki išvežimo ir kurioje jis pirmą kartą pakraunamas į transporto priemonę, arba
 - b) surinkimo centras, jei gyvūnas buvo atgabentas iš ne didesniu kaip 100 km atstumu esančios vietos;
3. paskirties vieta – skerdykla arba bet kuri kita vieta, kurioje gyvūnas iškraunamas iš transporto priemonės ir įkurdinamas ne trumpiau kaip savaitei iki kito išvežimo;
4. kelionė – gyvūnų vežimas viena ar keliomis transporto priemonėmis nuo pirmojo gyvūno pakrovimo į pirmąją transporto priemonę išvykimo vietoje iki paskutiniojo gyvūno iškrovimo paskirties vietoje, taip pat susijusios operacijos, įskaitant poilsio laiką ir perkėlimą iš vienos transporto priemonės į kitą;
5. transporto priemonės – gyvūnams vežti naudojamos kelių arba geležinkelių priemonės, laivai ir orlaiviai;
6. vandens gyvūnai – žuvis, galvakojai moliuskai ir dešimtkojai vėžiai;
7. organizatorius:
 - a) vežėjas, kuris veža gyvūnus visą kelionę arba kelionės atkarpą arba sudarė subrangos sutartį gyvūnams vežti bent dar su vienu vežėju, arba
 - b) fizinis arba juridinis asmuo, kuris su vežėju sudarė sutartį dėl gyvūnų vežimo, arba
 - c) asmuo, pasirašęs TRACES sistemoje kelionės žurnalo 1 skirsnyje, kaip nurodyta III priede;
8. ilga kelionė – ilgiau kaip 9 valandas trunkanti kelionė;

⁵⁸ 1999 m. kovo 29 d. Tarybos direktyva 1999/22/EB dėl laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose (OL L 94, 1999 4 9, p. 24–26).

⁵⁹ 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/63/ES dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos (OL L 276, 2010 10 20, p. 33–79).

9. kompetentinga institucija – kompetentinga institucija, apibrėžta Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 3 punkte;
10. TRACES – kompiuterinė sistema, skirta keistis duomenimis, informacija ir dokumentais, nurodyta Reglamento (ES) 2017/625 133 straipsnio 4 dalyje;
11. vežėjas – ūkio subjektas, kurio ekonominė veikla yra gyvūnų vežimas savo sąskaita arba trečiosios šalies pavedimu;
12. trumpa kelionė – ne ilgiau kaip 9 valandas trunkanti kelionė;
13. palydovas – asmuo, tiesiogiai atsakingas už vežamų gyvūnų gerovę ir lydintis juos kelionėje keliais arba geležinkeliais;
14. transporto priemonė – ratinė, varoma arba traukiama transporto priemonė;
15. gyvūnų gerovės pareigūnas – asmuo, tiesiogiai atsakingas už laivu gyvūnams transportuoti vežamų gyvūnų gerovę, kol trunka kelionė jūrai;
16. laivas gyvūnams transportuoti – jūrų laivas, pastatytas arba pritaikytas sausumos gyvūnams, išskyrus laikomus paukščius ar triušius, vežti;
17. konteineris – dėžė, talpykla arba kita tvirtos struktūros gatava konstrukcija, kuri naudojama gyvūnams vežti, bet nėra transporto priemonė;
18. konteinervežis – laivas, kuriuo kilnojamosiose konteineriuose vežami sausumos gyvūnai, išskyrus laikomus paukščius ar triušius;
19. sausumos gyvūnai – laikomi arklinių šeimos gyvūnai, taip pat galvijai, kiaulės, avys, ožkos, elniniai, triušiai ir laikomi paukščiai, įskaitant naminius paukščius;
20. ro-ro laivas – laivas, turintis įrangą kelių arba geležinkelių transporto priemonėms įvažiuoti į laivą ir išvažiuoti iš jo;
21. stambių gyvūnų konteineris – konteineris, naudojamas sausumos gyvūnams, išskyrus laikomus paukščius ir triušius, vežti keliais, geležinkeliais arba konteinervežiais;
22. valstybinis veterinarijos gydytojas – valstybinis veterinarijos gydytojas, apibrėžtas Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 32 punkte;
23. surinkimo centras – surinkimo operacijas vykdomas ūkis, užregistruotas pagal Reglamento (ES) 2016/429 97 straipsnio 1 dalį, kuriame iš daugiau nei vieno ūkio kilę galvijai, avys, ožkos, arklinių šeimos gyvūnai arba kiaulės laikinai sugrupuojami, kad sudarytų siuntą;
24. kontrolės postas – kontrolės postas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1255/97 1 straipsnyje;
25. kelionės trukmė – laikotarpis, kurį gyvūnai vežami transporto priemonėmis, įskaitant gyvūnų pakrovimo ir iškrovimo laiką;
26. gyvūnų laikytojas – fizinis ar juridinis asmuo (išskyrus vežėją), kuris nuolat ar laikinai atsako už gyvūnų priežiūrą arba juos prižiūri;
27. išvežimo punktas – išvežimo punktas, apibrėžtas Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 39 punkte;
28. pasienio kontrolės postas – pasienio kontrolės postas, apibrėžtas Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 38 punkte;

29. padėties nustatymo sistema – infrastruktūrų, teikiančių pasaulinio masto nuolatinio, tikslaus ir garantuoto laiko skaičiavimo bei vietos nustatymo paslaugas, kurių reikia šio reglamento tikslams, sistema;
30. poilsio laikotarpis – tęstinis laikotarpis kelionės metu, per kurį gyvūnai nėra vežami transporto priemone;
31. biologiškai saugus vežimas – gyvūnų vežimas Direktyvoje 2010/63/ES nurodytais tikslais tokiu būdu, kuriuo nustatomas fizinis barjeras, apsaugantis gyvūnus nuo mikrobiologinių teršalų perdavimo, ir užtikrinama jų gerovė aprūpinant pašaru bei vandeniu ir sudarant jų rūšiai bei išsivystymo etapui pritaikytas aplinkos sąlygas, įskaitant pakankamą plotą poilsiui ir galimybę išsitiesti;
32. sertifikavimo įstaiga – juridinis asmuo, akredituotas pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008 ir veikiantis pagal standartą ISO/IEC/17065 „Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliami produktų, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigoms“;
33. neprajodinėtas arklinių šeimos gyvūnas – arklinių šeimos gyvūnas, kurio neįmanoma pririšti ar vesti už apynasrio, be reikalo jo nesujaudinus, nesukėlus jam skausmo ar kančių.

4 straipsnis

Bendrosios gyvūnų vežimo nuostatos

1. Gyvūnus leidžiama vežti arba perduoti vežti tik taip, kad jie nesusižalotų ir nepatirtų didelių kančių.
2. Bet kuris asmuo, vežantis arba perduodantis vežti gyvūnus, užtikrina, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:
 - a) iš anksto imtasi visų būtinų priemonių kelionei sutrumpinti, kad būtų kuo labiau sumažinti dažniausi pavojai gyvūnų gerovei, įskaitant alkį, troškulį, nuovargį, sužalojimus ar šiluminį diskomfortą;
 - b) gyvūnai tinkami vežti visą kelionės trukmę;
 - c) transporto priemonės suprojektuotos, pagamintos, prižiūrimos ir naudojamos taip, kad gyvūnai išvengtų sužalojimų bei nereikalingų kančių ir būtų užtikrintas jų saugumas;
 - d) pakrovimo ir iškrovimo įranga yra suprojektuota, pagaminta, prižiūrima ir naudojama taip, kad gyvūnai išvengtų sužalojimų bei nereikalingų kančių ir būtų užtikrintas jų saugumas;
 - e) fizinis asmuo, atsakingas už gyvūnus bet kuriuo jų vežimo etapu, yra kompetentingas šiuo tikslu ir kompetentingas prižiūrėti vežamus gyvūnus ir atlieka savo užduotis nenaudodamas smurto ar kitų metodų, galinčių sužaloti gyvūnus arba priversti juos be reikalo kentėti;
 - f) gyvūnai vežami nepagrįstai nedelsiant;
 - g) gyvūnų gerovės sąlygos nuolat tikrinamos ir deramai palaikomos;
 - h) gyvūnams pagal jų rūšį, dydį bei kategoriją ir planuojamos kelionės pobūdį transporto priemonėje ir pakrovimo ir iškrovimo įrangoje skiriama pakankamai grindų ploto ir aukščio erdvės;

- i) kelionės metu gyvūnai reguliariais intervalais girdomi bei šeriami ir gali ilsėtis, o vandens, pašarų ir poilsio kokybė bei kiekis atitinka jų rūšį ir fiziologinius poreikius;
- j) vandens gyvūnai vežami su pakankamu kiekiu ir tinkamos kokybės vandens.

II SKYRIUS

ORGANIZATORIAUS IR VEŽĖJO LEIDIMAI

5 straipsnis

Prašymas suteikti organizatoriaus leidimą ilgoms kelionėms

1. Organizatoriai ilgas gyvūnų keliones gali organizuoti tik jei jie turi pagal 6 straipsnį suteiktą leidimą.
2. Organizatorius, naudodamas V priedo 1 skirsnyje pateiktą formą, TRACES sistemoje pateikia kompetentingai institucijai prašymą suteikti leidimą vežti gyvūnus į ilgas keliones. Prašyme nurodoma, ar organizatorius ketina organizuoti gyvūnų vežimą į trečiąsias šalis.
3. Organizatoriai prašymą suteikti leidimą pateikia ne daugiau kaip vienai kompetentingai institucijai ir ne daugiau kaip vienoje valstybėje narėje.
4. 2 dalyje nurodytame prašyme pateikiami įrodymai, kad įvykdytos šios sąlygos:
 - a) organizatorius yra įsisteigęs atitinkamos kompetentingos institucijos valstybėje narėje arba, jei organizatorius yra įsisteigęs trečiojoje šalyje, toje valstybėje narėje yra jo atstovybė;
 - b) organizatorius yra pajėgus laikytis 14 straipsnio.

6 straipsnis

Organizatoriaus leidimo suteikimas, galiojimo pratęsimas, galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Kompetentinga institucija suteikia 5 straipsnyje nurodytą leidimą TRACES sistemoje, naudodama V priedo 1 skirsnyje pateiktą formą, jei tenkinamos 5 straipsnio 4 dalyje nustatytos sąlygos.
2. 1 dalyje nustatytame leidime nurodomos gyvūnų rūšys ir kategorijos, vežimo tipas (-ai), kuriam atitinkamas leidimas skirtas, ir tai, ar jis taikomas vežant gyvūnus į trečiąsias šalis.

Leidimas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus nuo suteikimo dienos.
3. Likus mėnesiui iki leidimo galiojimo pabaigos, organizatorius TRACES sistemoje gali pateikti prašymą pratęsti jo galiojimą. Prašyme pratęsti leidimo galiojimą pateikiami įrodymai, kad tenkinamos 5 straipsnio 4 dalyje nustatytos sąlygos, prireikus – 33 straipsnyje nustatytas sertifikatas ir dokumentais pagrįsta ankstesnio patvirtinimo galiojimo laikotarpio rodiklių stebėsenos analizė ir, kai tinkama, dokumentais pagrįsti įrodymai, kad vertėms, kuriomis nurodomos rodiklių reikšmės, viršijus 26 straipsnio 3 dalyje nustatytas ribas buvo imtasi priemonių. Kompetentinga institucija prašymą pratęsti leidimo galiojimą patenkina arba jį atmeta, užregistruoja tai TRACES sistemoje, o jeigu prašymą atmeta, nurodo atmetimo priežastis.

4. Jei organizatorius nebetenkina 5 straipsnio 4 dalyje arba 33 straipsnio 6 dalyje nustatytų sąlygų, kompetentinga institucija nurodo sustabdyti leidimo galiojimą pagal Reglamento (ES) 2017/625 138 straipsnio 2 dalies j punktą ir nedelsdama tai užregistruoja TRACES sistemoje. Atitinkamais atvejais kompetentinga institucija sustabdo leidimo dalies, susijusios su vežimu į trečiąją šalį, galiojimą.

Kompetentinga institucija pateikia organizatoriui rašytinį pareiškimą, kuriame nurodo sustabdymo priežastis, ir rekomendacijas, kaip pašalinti nustatytus trūkumus.

Organizatoriui pateikus įrodymų, kad jis ištaisė trūkumus, dėl kurių galiojimas sustabdytas, kompetentinga institucija sustabdymą panaikina.

Jei leidimas skirtas vežti gyvūnus Sąjungoje ir organizatorius neištaiso trūkumų per vieną mėnesį nuo sustabdymo, kompetentinga institucija leidimą panaikina.

Jei leidimas skirtas vežti gyvūnus į trečiąją šalį ir organizatorius neištaiso trūkumų per tris mėnesius nuo sustabdymo, kompetentinga institucija leidimą panaikina.

7 straipsnis

Prašymas suteikti vežėjo leidimą trumpoms kelionėms

1. Vežėjai gali vežti gyvūnus į trumpas keliones tik jei jie turi:
 - a) leidimą trumpoms kelionėms, suteiktą pagal 9 straipsnio 1 dalį ir susijusį su atitinkamomis rūšimis ir kategorijomis, arba
 - b) leidimą ilgoms kelionėms, suteiktą pagal 9 straipsnio 1 dalį ir susijusį su atitinkamomis rūšimis ir kategorijomis.
2. Vežėjas, naudodamas V priedo 2 skirsnyje pateiktą formą, TRACES sistemoje pateikia kompetentingai institucijai prašymą suteikti leidimą vežti gyvūnus į trumpas keliones. Prašyme pateikiami įrodymai, kad įvykdytos šios sąlygos:
 - a) vežėjas yra įsisteigęs atitinkamos kompetentingos institucijos valstybėje narėje arba, jei vežėjas yra įsisteigęs trečiojoje šalyje, toje valstybėje narėje yra jo atstovybė;
 - b) vežėjas turi pakankamai tinkamų darbuotojų bei įrangos ir yra parengęs darbuotojams skirtus raštiškus nurodymus dėl gyvūnų girdymo, šėrimo ir priežiūros bei veiklos procedūrų, kad jo darbuotojai galėtų laikytis šio reglamento;
 - c) vežėjo įdarbinti arba jam paslaugas teikiantys vairuotojai ir palydovai yra išklause atitinkamus mokymo kursus ir turi kompetencijos pažymėjimus, kaip nustatyta 38 straipsnyje;
 - d) nei vežėjas, nei jo atstovai valstybėje narėje, kurioje pateiktas prašymas, per penkerius metus iki prašymo pateikimo dienos nėra padarę sunkaus pažeidimo, kaip nustatyta 44 straipsnyje.

Taikant d punktą, jei vežėjas arba jo atstovai per tą laikotarpį padarė sunkų pažeidimą, jie kompetentingai institucijai priimtiniu būdu įrodo, kad ėmėsi visų būtinų priemonių, kad išvengtų tolesnių pažeidimų.

8 straipsnis
Prašymas suteikti vežėjo leidimą ilgoms kelionėms

1. Vežėjai gyvūnus į ilgas keliones gali vežti tik jei jie turi pagal 9 straipsnio 1 dalį suteiktą leidimą. Tokie leidimai galioja ir trumpoms kelionėms.
2. Vežėjas, naudodamas V priedo 3 skirsnyje pateiktą formą, TRACES sistemoje pateikia kompetentingai institucijai prašymą suteikti leidimą vežti gyvūnus į ilgas keliones. Vežėjai prašymą suteikti leidimą pateikia ne daugiau kaip vienai kompetentingai institucijai ir ne daugiau kaip vienoje valstybėje narėje.
3. 2 dalyje nurodytame prašyme pateikiami įrodymai, kad tenkinamos šios sąlygos:
 - a) vežėjas tenkina 7 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas ir
 - b) vežėjas turi šiuos dokumentus:
 - i. 12 arba 13 straipsnyje nustatytą galiojantį transporto priemonės, kurią vežėjas naudos atitinkamai ilgai kelionei, patvirtinimo sertifikatą;
 - ii. dokumentą su išsamia informacija apie procedūras, kurios padeda vežėjui atsekti ir registruoti transporto priemonių ir laivų, už kuriuos jis atsako, judėjimą ir susisiekti su atitinkamais vairuotojais bet kuriuo ilgos kelionės metu;
 - iii. nenumatytų atvejų planą susidarius nepaprastajai padėčiai vežimo metu.
4. Siekiant užtikrinti, kad nenumatytų atvejų planai ilgų kelionių metu susidarius nepaprastajai padėčiai, kaip numatyta b punkto iii papunktyje, būtų pateikiami vienodai, Komisijai pagal 49 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi minimalieji nenumatytų atvejų plano turinio reikalavimai, taikomi įvairių rūšių kelionėms, ir prireikus nustatomi ir atnaujinami standartinių tų nenumatytų atvejų planų formų pavyzdžiai.

9 straipsnis
Vežėjo leidimo suteikimas, galiojimo pratęsimas, galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Kompetentinga institucija suteikia vežėjui leidimą trumpoms arba ilgoms kelionėms, kaip reikalaujama pagal 7 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnio 1 dalį TRACES sistemoje, naudodama atitinkamai V priedo 2 ir 3 skirsniuose pateiktas formas, jei tenkinamos atitinkamai 7 straipsnio 2 dalyje ir 8 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos.
2. 1 dalyje nustatytaime leidime nurodomos gyvūnų rūšys ir kategorijos, vežimo tipas (-ai), kuriam atitinkamas leidimas skirtas, ir tai, ar jis taikomas ilgoms, ar trumpoms kelionėms.

Leidimas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus nuo suteikimo dienos.
3. Likus mėnesiui iki leidimo trumpoms arba ilgoms kelionėms galiojimo pabaigos, vežėjas TRACES sistemoje gali prašyti pratęsti leidimo galiojimą. Prašyme pratęsti leidimo galiojimą pateikiami dokumentai, kurių reikalaujama pagal 7 straipsnio 2 dalį ir 8 straipsnio 2 dalį, ir dokumentais pagrįsta ankstesnio patvirtinimo galiojimo laikotarpio rodiklių stebėsenos analizė ir, kai tinkama, dokumentais pagrįsti įrodymai, kad vertėms, kuriomis nurodomos rodiklių reikšmės, viršijus 26 straipsnio 3 dalyje nustatytas ribas buvo imtasi priemonių.

4. Kompetentinga institucija prašymą pratęsti leidimo galiojimą patenkina arba jį atmeta, užregistruoja tai TRACES sistemoje, o jeigu prašymą atmeta, nurodo atmetimo priežastis.
5. Vežėjas praneša atitinkamai kompetentingai institucijai apie visus 7 straipsnio 2 dalyje ir 8 straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų pakeitimus ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pakeitimo dienos.
6. Jei vežėjas nebetenkina 7 straipsnio 2 dalyje arba 8 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų, kompetentinga institucija nurodo sustabdyti leidimo galiojimą pagal Reglamento (ES) 2017/625 138 straipsnio 2 dalies j punktą ir nedelsdama tai užregistruoja TRACES sistemoje.

Kompetentinga institucija pateikia vežėjui rašytinį pareiškimą, kuriame nurodo sustabdymo priežastis, ir rekomendacijas, kaip pašalinti nustatytus trūkumus.

Vežėjui pateikus įrodymų, kad jis ištaisė trūkumus, dėl kurių galiojimas sustabdytas, kompetentinga institucija sustabdymą panaikina.

Jei vežėjas neištaiso trūkumų per vieną mėnesį nuo sustabdymo, kompetentinga institucija leidimą panaikina.

10 straipsnis

Vairuotojų, palydovų ir gyvūnų gerovės pareigūnų mokymas

Vežėjas pasirūpina, kad 21 straipsnyje nurodyti vairuotojai, palydovai ir gyvūnų gerovės pareigūnai išklaustyti vieną iš 37 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų patvirtintų gyvūnų gerovės mokymo kursų. Toks mokymas turi būti susijęs su jų užduotimis, gyvūnų, su kuriais jie dirba, rūšimis bei kategorijomis ir naudojamomis transporto priemonėmis.

III SKYRIUS TRANSPORTO PRIEMONĖS

11 straipsnis

Bendrosios taisyklės dėl transporto priemonių

1. Vežti gyvūnus į tolimą kelionę leidžiama tik tomis kelių arba geležinkelių transporto priemonėmis, kurios buvo patikrintos ir patvirtintos pagal 12 straipsnį.
2. Vežti gyvūnus jūra iš Sąjungos uosto didesniu nei 10 jūrmylių atstumu leidžiama tik tais gyvūnams transportuoti skirtais laivais, kurie buvo patikrinti ir patvirtinti pagal 13 straipsnį.
3. 1 ir 2 dalys taikomos konteineriams, naudojamiems sausumos gyvūnams, išskyrus laikomus paukščius ir triušius, vežti keliais, geležinkeliais arba konteinervežiais.
4. Gyvūnus galima vežti tik orlaiviais, priklausančiais vežėjams, kurie yra Tarptautinės oro transporto asociacijos nariai.
5. Gyvūnus ro-ro laivais galima vežti tik jei laikomasi 1 priedo II skyriaus 3 punkte nustatytų reikalavimų.

12 straipsnis

Kelių arba geležinkelių transporto priemonių ir stambių gyvūnų konteinerių patvirtinimo sertifikatas

1. Vežėjas, naudodamas V priedo 5 skirsnyje pateiktą formą, TRACES sistemoje pateikia kompetentingai institucijai prašymą suteikti ilgoms kelionėms naudojamos gyvūnams vežti skirtos kelių arba geležinkelių transporto priemonės arba stambių gyvūnų konteinerių patvirtinimo sertifikatą.
2. Kompetentinga institucija, naudodama V priedo 5 skirsnyje pateiktą formą, TRACES sistemoje suteikia vežėjui transporto priemonės patvirtinimo sertifikatą, jeigu jis tenkina šias sąlygas:
 - a) dėl transporto priemonės nėra pateikto prašymo kitai tos pačios ar kitos valstybės narės kompetentingai institucijai ir tokia institucija nėra išdavusi patvirtinimo sertifikato arba priėmusi sprendimo atmesti prašymą;
 - b) transporto priemonę patikrinusi kompetentinga institucija nustatė, kad ji atitinka I priedo II ir VI skyrių reikalavimus, taikomus ilgoms kelionėms naudojamų transporto priemonių projektavimui, konstrukcijai ir techninei priežiūrai.
3. Kompetentinga institucija visus prašymo suteikti patvirtinimo sertifikatą atmetimo atvejus registruoja TRACES sistemoje ir nurodo savo sprendimo priežastis.

Patvirtinimo sertifikatas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus nuo išdavimo dienos.
4. Likus mėnesiui iki 2 dalyje nustatyto patvirtinimo sertifikato galiojimo pabaigos, vežėjas TRACES sistemoje gali pateikti prašymą pratęsti jo galiojimą pagal 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus.
5. Vežėjas kompetentingai institucijai praneša apie bet kokį transporto priemonės modifikavimą, pritaikymą ar gedimą, kuris gali turėti įtakos vežamų gyvūnų gerovei, per 5 dienas nuo tokio modifikavimo, pritaikymo ar gedimo.
6. Jei transporto priemonė nebetenkina 2 dalyje nustatytų sąlygų, kompetentinga institucija nurodo sustabdyti sertifikato galiojimą pagal Reglamento (ES) 2017/625 138 straipsnio 2 dalies j punktą ir nedelsdama tai užregistruoja TRACES sistemoje.

Kompetentinga institucija pateikia vežėjui rašytinį pareiškimą, kuriame nurodo sustabdymo priežastis, ir rekomendacijas, kaip pašalinti nustatytus trūkumus.

Vežėjui pateikus įrodymų, kad jis ištaisė trūkumus, dėl kurių sertifikato galiojimas sustabdytas, kompetentinga institucija sustabdymą panaikina.

Jei vežėjas neištaiso trūkumų per vieną mėnesį nuo sustabdymo, kompetentinga institucija sertifikatą panaikina.

13 straipsnis

Laivų gyvūnams transportuoti patvirtinimo sertifikatas

1. Vežėjas, naudodamas V priedo 6 skirsnyje pateiktą formą, TRACES sistemoje pateikia kompetentingai institucijai prašymą suteikti laivo gyvūnams transportuoti patvirtinimo sertifikatą. Su prašymu pateikiami šie dokumentai:

- a) dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie pareiškėją ir laivą gyvūnams transportuoti, įskaitant, jei taikoma, pertvarkymo datą, laivo planą su aptvarų išdėstymu, apšvietimu, nuotekų drenažu ir gaisro gesinimo bei vėdinimo sistemomis;
 - b) dokumentas, kuriame aprašoma, kaip veikia a punkte išvardytos sistemos ir kaip energijos šaltiniai gali suteikti pakankamai energijos toms sistemoms palaikyti.
2. Kompetentinga institucija, naudodama V priedo 6 skirsnyje pateiktą formą, TRACES sistemoje suteikia vežėjui laivo gyvūnams transportuoti patvirtinimo sertifikatą, jeigu jis tenkina šias sąlygas:
- a) laivas į pirmąją kelionę plauks iš valstybės narės, kurioje pateiktas prašymas;
 - b) dėl laivo nėra pateikto prašymo kitai tos pačios ar kitos valstybės narės kompetentingai institucijai ir tokia institucija nėra išdavusi patvirtinimo sertifikato arba priėmusi sprendimo atmesti prašymą;
 - c) laivą patikrinusi kompetentinga institucija nustatė, kad jis atitinka I priedo II ir IV skyrių reikalavimus, taikomus laivų gyvūnams transportuoti konstrukcijai ir įrangai;
 - d) laivas plaukioja su valstybės, kurios valstybės vėliavos veiklos rodiklis pagal Paryžiaus susitarimo memorandumą dėl uosto valstybės kontrolės yra Baltajame arba Pilkajame sąrašė, vėliava.

Laivo gyvūnams transportuoti patvirtinimo galiojimas sustabdomas, jeigu neįvykdytos šios sąlygos: tame laive gyvūnams transportuoti per visą pirmąją kelionę po patvirtinimo iki pratęsiant tokio patvirtinimo galiojimą valstybinis veterinarijos gydytojas vykdė oficialią kontrolę ir nustatė, kad laivo gyvūnams transportuoti konstrukcija ir įranga nekenkia laive esančių gyvūnų gerovei arba buvo imtasi veiksmingų taisomųjų priemonių.

3. Kompetentinga institucija visus prašymo suteikti patvirtinimo sertifikatą atmetimo atvejus registruoja TRACES sistemoje ir nurodo savo sprendimo priežastis.
- Patvirtinimo sertifikatas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus nuo išdavimo dienos.
4. Likus mėnesiui iki 2 dalyje nustatyto laivo gyvūnams transportuoti patvirtinimo sertifikato galiojimo pabaigos, vežėjas TRACES sistemoje gali pateikti prašymą pratęsti sertifikato galiojimą pagal 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus.
5. Vežėjas atitinkamai kompetentingai institucijai praneša apie bet kokį laivo modifikavimą, pritaikymą ar gedimą, kuris gali turėti įtakos vežamų gyvūnų gerovei, per 5 dienas nuo tokio modifikavimo, pritaikymo ar gedimo, arba jeigu nebetenkinami 2 dalies d punkte nustatyti reikalavimai.
6. Jei laivas nebetenkina 2 dalyje nustatytų sąlygų, kompetentinga institucija nurodo sustabdyti sertifikato galiojimą pagal Reglamento (ES) 2017/625 138 straipsnio 2 dalies j punktą ir nedelsdama tai užregistruoja TRACES sistemoje.

Kompetentinga institucija pateikia vežėjui rašytinį pareiškimą, kuriame nurodo sustabdymo priežastis, ir rekomendacijas, kaip pašalinti nustatytus trūkumus.

Vežėjui pateikus įrodymų, kad jis ištaisė trūkumus, dėl kurių sertifikato galiojimas sustabdytas, kompetentinga institucija sustabdymą panaikina.

Jei vežėjas neištaiso trūkumų per vieną mėnesį nuo sustabdymo, kompetentinga institucija sertifikatą panaikina.

7. Komisijai pagal 49 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl:
 - a) elektroninės duomenų bazės, kurioje būtų registruojamos laivų gyvūnams transportuoti inspekcijos taikant šį straipsnį ir pagal Reglamentą (ES) 2017/625 vykdoma oficiali kontrolė, sukūrimo;
 - b) inspektorių, kurie turi atlikti 1 dalyje nurodytus patikrinimus, grupių sudėties;
 - c) išsamių taisyklių dėl valstybinio veterinarijos gydytojo buvimo laive, taikomų siekiant patvirtinti laivą gyvūnams transportuoti.

IV SKYRIUS PRIEVOLĖS IKI IŠVYKIMO

14 straipsnis Organizatorių prievolės

1. Organizatoriai privalo užtikrinti, kad visa kelionė nuo išvykimo vietos iki paskirties vietos Sąjungoje arba trečiojoje šalyje vyktų laikantis šio reglamento.
2. Organizatoriai atsako už kelionės nuo išvykimo vietos iki paskirties vietos planavimą. Organizatorius laikosi su 15 straipsnyje nurodytu kelionės žurnalu susijusių reikalavimų ir TRACES sistemoje pasirašo kelionės žurnalo 1 skirsnį, kaip nustatyta III priedo 1 ir 2 punktuose.
3. Organizatoriai užtikrina, kad kiekvienos kelionės metu:
 - a) vežtini gyvūnai išvykimo vietoje būtų įkurdinami ne trumpiau kaip savaitei iki išvykimo;
 - b) skirtingos kelionės atkarpos, ypač kai jas vykdo skirtingi ūkio subjektai, būtų koordinuojamos taip, kad dėl nepakankamo skirtingų kelionės dalių ar skirtingų ūkio subjektų koordinavimo nebūtų pakenkta gyvūnų gerovei;
 - c) organizuojant kelionę būtų atsižvelgiama į temperatūros prognozę, kai to reikia dėl atitinkamų rūšių ir kategorijų gyvūnų pagal 31 straipsnį ir I priedo V skyrių;
 - d) būtų paskirtas asmuo, kuris prireikus išvykimo vietos kompetentingoms institucijoms, surinkimo centrams, kontrolės postams ir paskirties ūkiams teiktų informaciją apie kelionės planavimą, vykdymą ir užbaigimą.

15 straipsnis Visų ilgų ir trumpų kelionių į trečiąsias šalis kelionės žurnalas

1. Ilgų ir trumpų kelionių į trečiąsias šalis organizatoriai prieš kelionę TRACES sistemoje užpildo kelionės žurnalo 1 skirsnį, kaip nustatyta III priedo 1 punkte.
2. Jei kelionės žurnalas susijęs su ilga kelione arba trumpa kelione į trečiąją šalį, organizatorius ne vėliau kaip likus 2 dienoms, bet ne anksčiau kaip likus 5 dienoms iki planuojamos išvykimo datos TRACES sistemoje pateikia kelionės žurnalą išvykimo vietos kompetentingai institucijai patvirtinti. Kol kompetentinga institucija nepatvirtina kelionės žurnalo pagal 4 dalį, kelionės pradėti negalima.

3. Kai pagal kelionės planą tikėtina, kad kelionė užtruks ilgiau nei 21 valandą, kelionės žurnale nurodomas rezervavimo kontrolės poste patvirtinimas.
4. Kompetentinga institucija patvirtina kelionės žurnalą TRACES sistemoje, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - a) kelionės žurnalas atitinka tikrovę ir šio reglamento nuostatas;
 - b) kelionės žurnale nurodyti vežėjai turi atitinkamus galiojančius vežėjo leidimus, galiojančius transporto priemonių patvirtinimo sertifikatus ir galiojančius vairuotojų bei palydovų kompetencijos pažymėjimus.
5. Jei 4 dalyje numatytos sąlygos netenkinamos, kompetentinga institucija pareikalauja, kad organizatorius pakeistų planuojamos kelionės tvarką, kad kelionę būtų galima vykdyti laikantis šio reglamento reikalavimų.
6. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad ilgų kelionių ir trumpų kelionių į trečiąsias šalis kelionės žurnalai TRACES sistemoje būtų saugomi ne ilgiau kaip 6 metus, kad vėliau būtų galima vykdyti oficialią kontrolę pagal Reglamento (ES) 2017/625 21 straipsnį.

16 straipsnis

Kelionės žurnalas, skirtas trumpoms kelionėms Sąjungoje

1. Trumpų kelionių Sąjungoje organizatoriai TRACES sistemoje pildo kelionės žurnalą, kaip nustatyta III priedo 2 punkte.
2. Kelionės žurnalai, skirti trumpoms kelionėms Sąjungoje, TRACES sistemoje saugomi 6 metus, kad vėliau būtų galima vykdyti oficialią kontrolę pagal Reglamento (ES) 2017/625 21 straipsnį.

17 straipsnis

Gyvūnų laikytojų prievolės prieš kelionę

1. Gyvūnų laikytojai išvykimo vietoje užtikrina, kad gyvūnai, kurie turi būti pakrauti į transporto priemonę, būtų tinkami vežti.

Vaikingų gyvūnų laikytojas išvykimo vietoje kelionės žurnale nurodo apvaisinimo datą arba numatomą kergimo datą.
2. Gyvūnų pakrovimą į transporto priemonę prižiūri veterinarijos gydytojas.

V SKYRIUS PRIEVOLĖS VEŽANT IR PASKIRTIES VIETOJE

18 straipsnis

Bendrosios vežėjų prievolės

1. Vežėjas veža gyvūnus iki paskirties vietos Sąjungoje arba trečiojoje šalyje laikydamasis šio reglamento, visų pirma atitinkamų taisyklių dėl vežamų rūšių (I priede nustatytos taisyklės dėl sausumos gyvūnų, o II priede – dėl vandens gyvūnų).
2. Vežėjas atsako už tai, kad gyvūnai būtų tinkami vežti nuo gyvūnų pakrovimo išvykimo vietoje iki jų iškrovimo paskirties vietoje.

3. Vežėjas patiki vežti gyvūnus keliais arba geležinkeliais vairuotojams ir palydovams, turintiems 38 straipsnyje nurodytą kompetencijos pažymėjimą.
4. Vežėjas užtikrina, kad vežant gyvūnus keliais arba geležinkeliais visas gyvūnų siuntas lydėtų palydovas, išskyrus šiuos atvejus:
 - a) kai gyvūnai vežami uždaruose deramai vėdinamuose konteineriuose, kuriuose prireikus yra pakankamai maisto ir vandens, pateikiamo nevirstančiuose dalytuvuose, o jų atsargų užtenka dvigubai ilgesnei kelionei nei numatytoji;
 - b) kai vairuotojas atlieka palydovo funkcijas.
5. Kai vežant gyvūnus keliais arba geležinkeliais tam tikrą kelionės atkarpą gyvūnus reikia vežti ro-ro laivu, vežėjas ir asmuo, atsakingas už transporto priemonių pakrovimą į laivą, užtikrina, kad laivas atitiktų I priedo II skyriaus 3 punkte nustatytus reikalavimus.

19 straipsnis

Organizatorių, vežėjų, vairuotojų ir palydovų prievolės vežant gyvūnus keliais arba geležinkeliais

1. Vairuotojas arba palydovas bent kas 4,5 val. patikrina gyvūnus, kad įvertintų jų gerovę ir tinkamumą vežti.
2. Vairuotojas ir palydovas 8 straipsnyje nurodytame nenumatytų atvejų plane nustatyta tvarka nedelsdami praneša vežėjui ir organizatoriui apie visus rimtus įvykius, kurie gali neigiamai paveikti gyvūnų gerovę. Organizatorius informaciją perduoda atitinkamai kompetentingai institucijai.
3. Vežėjas atsako už visus gyvūnus, kurie kelionės metu tampa netinkami vežti dėl to, kad palydovas arba vairuotojas netinkamai atlieka savo užduotis.
4. Vairuotojas arba palydovas užtikrina, kad perkeliant gyvūnus iš vienos transporto priemonės į kitą būtų laikomasi I priedo I ir III skyriuose nustatytų techninių taisyklių dėl vežamų gyvūnų.

20 straipsnis

Gyvūnų laikytojų prievolės surinkimo centruose, kontrolės postuose ir paskirties vietose

1. Surinkimo centruose, kontrolės postuose ir paskirties vietose laikomų gyvūnų laikytojai užtikrina, kad būtų laikomasi I priedo I skyriaus 1–3 punktuose ir, kai taikoma, II priedo 4 punkte nustatytų techninių taisyklių.
2. Gyvūnų laikytojai surinkimo centruose arba kontrolės postuose užregistruoja atvežtų gyvūnų būklę, taip pat TRACES sistemoje užpildo kelionės žurnalo 3 skirsnį ir pasirašo, kaip nustatyta III priedo 1 punkte.

21 straipsnis

Gyvūnų gerovės pareigūnas laivuose gyvūnams transportuoti

1. Kelionei laivu gyvūnams transportuoti vežėjas paskiria gyvūnų gerovės pareigūną, kuris yra išklauses mokymus ir turi kompetencijos pažymėjimą pagal 38 straipsnį.
2. Gyvūnų gerovės pareigūnas yra tiesiogiai pavaldus vežėjui ir tiesiogiai atsiskaito jam ir organizatoriui gyvūnų gerovės klausimais.

3. Gyvūnų gerovės pareigūno pareigos yra:
 - a) rūpintis gyvūnais ir tikrinti juos bent du kartus per dieną, siekiant įvertinti jų gerovę ir tinkamumą vežti, taip pat imtis tinkamų priemonių jų gerovei palaikyti;
 - b) 8 straipsnio 3 dalies b punkto iii papunktyje nurodytame nenumatytų atvejų plane nustatyta tvarka pranešti išvykimo vietos kompetentingai institucijai ir organizatoriui apie visus rimtus įvykius, kurie gali neigiamai paveikti gyvūnų gerovę;
 - c) užtikrinti, kad žudant gyvūnus kelionės metu jūroje jų kančioms numalšinti būtų laikomasi Reglamento Nr. 1099/2009.
4. Organizatorius informuoja laivo gyvūnams transportuoti kapitoną apie 3 dalyje nustatytas gyvūnų gerovės pareigūno pareigas.

22 straipsnis
Surinkimo centrai

1. Surinkimo centrų operatoriai savo darbuotojams rengia mokymo kursus apie I priedo I ir III skyrių 1 punkte nustatytas technines taisykles.
2. Surinkimo centrų operatoriai:
 - a) patiki gyvūnų priežiūrą tik tiems darbuotojams, kurie išklausė mokymo kursus apie atitinkamas I priede nustatytas taisykles;
 - b) nuolat informuoja darbuotojus ir kitus į surinkimo centrą įleidžiamus asmenis apie jų pareigas ir prievoles pagal šį reglamentą ir apie sankcijas už bet kokį šio reglamento pažeidimą;
 - c) darbuotojams ir kitiems į surinkimo centrą įleidžiamiems asmenims visada pateikia kompetentingos institucijos, kuriai turi būti pranešama apie bet kokį šio reglamento pažeidimą, kontaktinius duomenis;
 - d) jei kuris nors surinkimo centre esantis asmuo pažeidžia šį reglamentą, imasi būtinų priemonių, kad pažeidimas būtų ištaisytas ir nepasikartotų, nedarant poveikio veiksams, kurių imasi kompetentinga institucija;
 - e) priima vidaus taisykles, būtinas siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi a–d punktų nuostatų, taip pat stebi ir užtikrina, kad jų būtų laikomasi.
3. Surinkimo centras 15 ir 16 straipsniuose nurodytame kelionės žurnale nenurodomas kaip paskirties vieta.

23 straipsnis
Prastova vežant

1. Organizatoriai ir, kai aktualu, kompetentinga institucija imasi būtinų priemonių, kad vežant gyvūnus būtų išvengta prastovų arba jos būtų sumažintos iki minimumo.
2. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad būtų imtasi specialių priemonių, kad išvykimo vietose, surinkimo centruose, kontrolės postuose, paskirties ūkiuose, išvežimo punktuose ir pasienio kontrolės postuose pirmenybė būtų teikiama vežamiems gyvūnams, pvz., sukurti greitąsias juostas, kad prireikus gyvūnai būtų tikrinami nepagrįstai nedelsiant.

24 straipsnis
Transporto priemonių padėties nustatymo sistemos

1. Kelių transporto priemonėse turi būti įrengta padėties nustatymo sistema, palaikanti ryšį su 3 dalyje nurodyta informacine sistema, atitinkanti 8 dalyje nurodytus techninius reikalavimus.
2. 1 dalyje nurodyta padėties nustatymo sistema trumpais intervalais registruoja kelių transporto priemonių buvimo vietą ir turi veikti kelionės metu nuo išvykimo vietos iki atvykimo į paskirties vietą.
3. Duomenys, gauti iš transporto priemonių padėties nustatymo sistemų, saugomi TRACES sistemai prieinamoje informacinėje sistemoje, kurią pagal 7 dalį sukurs Komisija.
4. Pildydami III priedo 1 punkte nustatyto kelionės žurnalo 1 skirsnį, organizatoriai nurodo šių kelionės punktų vietas:
 - a) išvykimo vietas;
 - b) kontrolės postų;
 - c) išvežimo iš Sąjungos punkto ir valstybių narių sienos kirtimo punktų ir
 - d) paskirties vietas.
5. Pasibaigus kelionei, TRACES sistema iš 3 dalyje nurodytos informacinės sistemos gauna duomenis apie laiką, kada transporto priemonė pasiekė 4 dalyje nurodytas vietas. Ši informacija bus saugoma TRACES sistemoje, kad būtų galima atlikti oficialią kontrolę, įskaitant baigtų kelionių analizę.
6. Komisija, nuasmeninusi asmens duomenis, gali naudoti 5 dalyje nurodytą informaciją rengdama Reglamento (ES) 2017/625 114 straipsnyje nurodytas metines ataskaitas ir organizuodama auditą valstybėse narėse.
7. Komisija sukuria 3 dalyje nurodytą informacinę sistemą ne vėliau kaip [3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos].
8. Komisija ne vėliau kaip [3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi būtini techniniai protokolai, kad 1 dalyje nurodytos padėties nustatymo sistemos galėtų pranešti apie transporto priemonės buvimo vietą nustatytu geografinės padėties tikslumu 3 dalyje nurodytai informacinei sistemai, kad ja būtų galima naudotis, bei protokolai, leidžiantys TRACES sistemai iš informacinės sistemos gauti reikiamos informacijos.

25 straipsnis
Prievolės paskirties vietoje

1. Vairuotojas arba palydovas ir gyvūnų laikytojas paskirties vietoje TRACES sistemoje užregistruoja gyvūnų atvežimo datą, laiką ir jų būklę, užpildydami ir pasirašydami kelionės žurnalo 3 skirsnį, kaip nustatyta III priedo 1 punkte.

Jei vairuotojas arba palydovas ir gyvūnų laikytojas paskirties vietoje nesutaria dėl to, kokia yra į paskirties vietą atvežtų gyvūnų būklė, arba jei kelionės žurnale nurodyta, kad gyvūnai buvo atvežti blogos būklės, gyvūnų laikytojas ir vairuotojas arba palydovas III priedo 1 punkte pateikto kelionės žurnalo 5 skirsnyje užregistruoja nustatytas anomalijas.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, vairuotojas arba palydovas, vežantis gyvūnus projektui, kuriam suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2010/63/ES, vykdyti, TRACES sistemoje registruoja tik atvykimo datą ir laiką.
3. Išskrovimą prižiūri veterinarijos gydytojas.

26 straipsnis
Rodiklių stebėseną

1. Taikant 25 straipsnio 1 dalį, vairuotojas arba palydovas ir gyvūnų laikytojas paskirties vietoje įvertina atvežtų sausumos gyvūnų būklę pagal šiuos rodiklius:
 - a) bendrą gyvūnų skaičių;
 - b) atvežtų negyvų gyvūnų kiekvienoje siuntoje skaičių;
 - c) vežimo metu sužeistų gyvūnų kiekvienoje siuntoje skaičių;
 - d) nustatytas siuntos gyvūnų sveikatos ir fizinės problemas, išskyrus sužalojimus, įskaitant, kai tinkama, dėl karščio arba šalčio patirtą stresą, ilgai kęstą troškulį ir alkį.
2. Su 1 dalyje nurodytais rodikliais susijusius nustatytus faktus gyvūnų laikytojas registruoja TRACES sistemoje kelionės žurnalo 3 skirsnyje.
3. Organizatorius ir vežėjas stebi 1 dalyje nurodytus rodiklius ir analizuoja informaciją, surinktą pasibaigus jų kelionėms. Jei analizės rezultatai rodo, kad 4 straipsnio reikalavimai neįvykdyti, arba kai vertės, kuriomis nurodomos rodiklių reikšmės, viršija Komisijos pagal 5 dalį nustatytas ribas, jie imasi taisomųjų veiksmų.
4. Komisija pagal 49 straipsnį priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi sveikatos ir fiziniai aspektai, kurie turi būti stebimi pagal 1 dalies d punktą, taip pat nustatant 1 dalyje nurodytus rodiklius naudotini metodai.
5. Komisija, remdamasi Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) rekomendacijomis, pagal 48 straipsnį gali priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos ribinės vertės, dėl kurių reikia imtis taisomųjų veiksmų.

VI SKYRIUS

SAUSUMOS GYVŪNŲ VEŽIMO SĄLYGOS

27 straipsnis

Keliais ir geležinkeliais vežamų suaugusių sausumos gyvūnų ilgos kelionės trukmė, poilsio laikotarpiai ir šėrimo bei girdymo intervalai

1. Nepažeidžiant šiame skyriuje ir I priedo V skyriuje nustatytų griežtesnių taisyklių dėl kelionės trukmės, sausumos gyvūnų, išskyrus laikomus paukščius ir triušius, vežamų keliais ar geležinkeliais kitais nei skerdimo tikslais, ilgos kelionės turi atitikti šias sąlygas:
 - a) kelionę sudaro ne daugiau kaip du etapai ir nė vienas neviršija 21 valandos; tada gyvūnai turi pasiekti paskirties vietą;
 - b) po pirmųjų 21 valandos nuo kelionės pradžios, jei gyvūnai dar nepasiekė paskirties vietos, prieš juos toliau vežant, jie iškraunami ne trumpesiam kaip 24 valandų poilsio laikotarpiui kontrolės poste;

- c) kiekviename a punkte nurodytos kelionės etape po ne daugiau kaip 10 valandų numatomas ne trumpesnis kaip 1 valandos poilsio laikotarpis; poilsio laikotarpiu gyvūnai lieka stacionarioje transporto priemonėje.
2. Ilgoms kelionėms taikomi I priedo VI skyriuje nustatyti reikalavimai.
 3. Kai keliais vežami laikomi paukščiai ir triušiai kitais tikslais, išskyrus skerdimą, laikomasi konkrečių taisyklių, nustatytų I priedo V skyriaus 2 punkte.
 4. Sausumos gyvūnai, išskyrus laikomus paukščius ir triušius, reguliariai girdomi ir šeriami, kaip nustatyta I priedo V skyriuje.
 5. Vežant gyvūnus geležinkeliais 1 dalies c punktas netaikomas.
 6. 1–5 dalys netaikomos, kai gyvūnai vežami biologiškai saugiai, siekiant vykdyti projektą, kuriam suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2010/63/ES, arba veisti pagal tą direktyvą.

28 straipsnis

Keliais arba geležinkeliais skersti vežamų sausumos gyvūnų kelionės trukmė ir poilsio laikotarpiai

1. Skersti vežamų sausumos gyvūnų, išskyrus laikomus paukščius ir triušius, kelionė turi būti trumpa.
2. Jei Sąjungoje iš konkrečios išvykimo vietos per trumpai kelionei numatytą laiką negalima pasiekti skerdyklų, pritaikytų 1 dalyje nurodytų rūšių ir kategorijų gyvūnams skersti, išvykimo vietos kompetentingos institucijos gali suteikti leidimą ilgai kelionei į artimiausią skerdyklą, pritaikytą vežamoms rūšims.
3. Triušiai ir naminiai paukščiai vežami skersti laikantis I priedo V skyriaus 2 punkte šioms rūšims nustatytų specialių taisyklių.

29 straipsnis

Nenujunktų veršelių, ėriukų, ožiukų, paršelių ir kumeliukų kelionės trukmė, poilsio laikotarpiai, šėrimas ir girdymas

1. Keliais vežamų nenujunktų veršelių, ėriukų, ožiukų, paršelių ir kumeliukų kelionės trukmė neviršija 8 valandų.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, jeigu transporto priemonėje įrengta pagal 5 dalį patvirtinta šėrimo sistema, nenujunktus veršelius, ėriukus, ožiukus, paršelius ir kumeliukus galima vežti ne ilgiau kaip 9 valandas, po to jiems skiriamas bent valandą trunkantis poilsio laikotarpis jų neiškraunant, o tada kelionė tęsiama ne ilgiau kaip dar 9 valandas.
3. Jei tam tikrais kelionės etapais nenujunkyti veršeliai, ėriukai, ožiukai, paršeliai ir kumeliukai vežami jūra, ta kelionės dalis į kelionės trukmę neįskaičiuojama.
4. Nenujunkyti veršeliai, ėriukai, ožiukai, paršeliai ir kumeliukai girdomi vandeniu *ad libitum* ir kas 9 valandas, skaičiuojant nuo kelionės pradžios ir neatsižvelgiant į transporto priemonę, kuria jie vežami, girdomi konkrečiai rūšiai pritaikytu pienu arba atitinkamu pieno pakaitalu.

5. 2 dalyje nurodytos šėrimo sistemos gamintojas, įsisteigęs Sąjungoje arba, jeigu jis įsisteigęs trečiojoje šalyje, atstovaujamas Sąjungoje, gali pateikti Komisijai prašymą patvirtinti šėrimo sistemą.
6. Jei yra mokslinių ir techninių įrodymų, kad naudojant tą šėrimo sistemą visi nenujunkyti veršeliai, ėriukai, ožiukai, paršeliai ir kumeliukai kelionės metu gali būti girdomi kūno temperatūros ir tinkamo higienos lygio pienu arba pieno pakaitalais, Komisija pagal 49 straipsnį priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtinama 2 dalyje nurodyta šėrimo sistema.

30 straipsnis

Sausumos gyvūnų, išskyrus laikomus paukščius ir triušius, kelionės keliais į laivus gyvūnams transportuoti ir ro-ro laivus ir iš jų

1. Jei sausumos gyvūnai, išskyrus laikomus paukščius ir triušius, tam tikrą kelionės etapą vežami jūra, kai kartu vežamos siuntos iš skirtingų kilmės vietų, jų kelionės trukmė skaičiuojama nuo gyvūnų pakrovimo išvykimo vietoje, kuri yra toliausiai nutolusi nuo pakrovimo uosto. Kelionės trukmės skaičiavimas sustabdomas nuo to momento, kai paskutinis gyvūnas pakraunamas į laivą, iki to momento, kai pirmasis gyvūnas iškraunamas atvykimo uoste.
2. Šėrimo laive laikas nustatomas pagal I priedo V skyriaus 1 punkte nustatytas specialias taisykles.

31 straipsnis

Keliais ir geležinkeliais vežamų sausumos gyvūnų, išskyrus laikomus paukščius ir triušius, kelionės esant ekstremaliai temperatūrai trukmė ir sąlygos

1. Organizatorius, pateikdamas kelionės žurnalą TRACES sistemoje, ir kompetentinga institucija, tvirtindami kelionės žurnalą, atsižvelgia į išvykimo vietoje, paskirties vietoje ir, atitinkamais atvejais, kontrolės posto vietoje prognozuojamą temperatūrą tuo metu, kai gyvūnai turėtų būti tose vietose. Jei siuntos vežamos į trečiąsias šalis, organizatorius taip pat atsižvelgia į trečiosios šalies išvežimo punkte arba pasienio kontrolės poste prognozuojamą temperatūrą.
2. Sausumos gyvūnus, išskyrus šunis ir kates, vežant keliais:
 - a) kai prognozuojama žemesnė nei 0 °C temperatūra, kelių transporto priemonės turi būti uždengtos ir oro cirkuliacija gyvūnų skyriuje turi būti kontroliuojama, kad gyvūnai būtų apsaugoti nuo žvarbaus vėjo kelionės metu;
 - b) kai prognozuojama žemesnė nei –5 °C temperatūra, taikomos ne tik a punkte nurodytos priemonės, bet ir kelionės trukmė neturi viršyti 9 valandų;
 - c) kai prognozuojama 25–30 °C temperatūra, kelionės trukmė 10.00–21.00 val. laikotarpiu neturi viršyti 9 valandų;
 - d) kai prognozuojama aukštesnė nei 30 °C temperatūra, gyvūnus leidžiama vežti tik 21.00–10.00 val. laikotarpiu;
 - e) kai 21.00–10.00 val. laikotarpiui prognozuojama aukštesnė nei 30 °C temperatūra, gyvūnams skirta ploto norma padidinama 20 %.
3. Šunys ir katės vežami skyriuje, kuriame aplinkos temperatūra yra 20–25 °C, o drėgnis – 30–70 %.

4. 1–3 dalys netaikomos, kai gyvūnai vežami biologiškai saugiai, siekiant vykdyti projektą, kuriam suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2010/63/ES, arba veisti pagal tą direktyvą.
5. Taikant 1 dalį, valstybės narės iki šio reglamento taikymo pradžios dienos TRACES sistemoje pateikia nuorodą į savo paskirtą meteorologijos tarnybą, kad temperatūros prognozę galėtų gauti visos kompetentingos institucijos ir ūkio subjektai.
Vežant gyvūnus į trečiąją šalį, trečiosiose šalyse esančiose vietose prognozuojama temperatūra nustatoma remiantis išvykimo vietos paskirtos meteorologijos tarnybos informacija.

VII SKYRIUS

VEŽIMAS Į TREČIĄSIAS ŠALIS IR IŠ JŲ

32 straipsnis

Prievolės, susijusios su gyvūnų vežimu į trečiąsias šalis

1. Organizatoriai gyvūnų vežimą į trečiąsias šalis gali organizuoti tik jei jie turi pagal 5 straipsnį suteiktą leidimą.
2. Organizatoriai tiek trumpoms, tiek ilgoms kelionėms pagal 15 straipsnį užpildo kelionės žurnalo 1 skirsnį, kaip nustatyta III priedo 1 punkte, ir užtikrina, kad vežėjai ir gyvūnų laikytojai paskirties vietoje užpildytų jiems skirtus kelionės žurnalo skirsnius.
3. Kai gyvūnai tam tikrą kelionės etapą vežami laivu gyvūnams transportuoti, organizatorius užtikrina, kad paskirties trečiosios šalies kompetentinga institucija užpildytų, pasirašytų ir užantspauduotų IV priede pateiktą patvirtinimo dokumentą ir perduotų jį išvykimo vietos kompetentingai institucijai. Jei šis patvirtinimo dokumentas nepateikiamas, kompetentinga institucija kelionės žurnalo nepatvirtina.
4. Gyvūnų siuntos iš Sąjungos muitų teritorijos išvežamos tik per paskirtuosius išvežimo punktus, kaip nurodyta 39 straipsnyje.

33 straipsnis

Gyvūnų vežimo į trečiąsias šalis sertifikatas

1. Organizatorius pasirūpina, kad sertifikavimo įstaiga įvertintų jo organizuojamą pirmąją kelionę į paskirties vietą trečiojoje šalyje.
2. Sertifikavimo įstaiga įvertina, ar 1 dalyje nurodytos pirmosios kelionės metu buvo įvykdytos šios sąlygos:
 - a) transporto priemonės ir laivai tenkina atitinkamas I priedo taisykles;
 - b) kelionės žurnale nurodyta ilgiausia kelionės trukmė, specialios vežimo esant ekstremaliai temperatūrai sąlygos ir poilsio laikotarpiai atitinka šį reglamentą;
 - c) ploto normos atitinka I priedo VII skyriaus nuostatas;
 - d) gyvūnai deklaruotoje paskirties vietoje laikomi ne trumpiau kaip 7 dienas arba yra paskerdžiami;
 - e) kelionės tikslas atitinka nurodytąjį kelionės žurnale;

- f) kai gyvūnai tam tikrą kelionės etapą vežami laivu gyvūnams transportuoti, į atvykimo uostą atvežami gyvūnai yra geros būklės;
 - g) gyvūnai prižiūrimi laikantis šio reglamento;
 - h) jei aktualu, kontrolės postai, kuriuose buvo sustota, yra išvardyti, kaip nurodyta 34 straipsnio 3 dalyje;
 - i) transporto priemonės vandens gyvūnams vežti ir vežimo operacijos atitinka II priede nustatytas taisykles.
3. Jei tenkinamos 2 dalyje nustatytos sąlygos, sertifikavimo įstaiga organizatoriui išduoda gyvūnų vežimo į trečiąsias šalis sertifikatą. Sertifikatas galioja penkerius metus.
 4. Organizatorius perduoda sertifikatą kompetentingai institucijai, suteikusiai 5 straipsnyje nurodytą leidimą.
 5. Kompetentingos institucijos sertifikuotus organizatorius registruoja TRACES sistemoje.
 6. Jei 2 dalyje nustatytos sąlygos netenkinamos, sertifikavimo įstaiga apie tai praneša organizatoriui ir kompetentingai institucijai, o ji pagal 6 straipsnio 4 dalį sustabdo organizatoriaus leidimo vežti gyvūnus į trečiąsias šalis galiojimą.
 7. Sertifikavimo įstaigos per penkerius sertifikato galiojimo metus atlieka bent du organizatoriaus įvykdytų kelionių vertinimus, apie juos iš anksto nepranešusios, kad patikrintų, ar laikomasi 2 dalyje išvardytų sąlygų.
 8. Vertinimų, apie kuriuos iš anksto nepranešta, ataskaitas sertifikavimo įstaiga siunčia organizatoriui ir kompetentingai institucijai ir atlikusi patikrinimus, apie kuriuos iš anksto nepranešama, informuoja juos apie rimtus reikalavimų nesilaikymo atvejus. Tokiais atvejais kompetentinga institucija pagal 6 straipsnio 4 dalį sustabdo organizatoriaus leidimo vežti gyvūnus į trečiąsias šalis galiojimą. Šie vertinimai, apie kuriuos iš anksto nepranešama, nedaro poveikio oficialiai kontrolei, vykdomai pagal Reglamentą (ES) 2017/625.
 9. Komisijai pagal 49 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais išsamiau nustatomi atliekant vertinimus tikrintini elementai ir vertinimų dažnumas.

34 straipsnis

Kontrolės postai trečiosiose šalyse

1. Gyvūnų poilsio laikotarpis trečiosiose šalyse praleidžiamas tik kontrolės postuose, atitinkančiuose reikalavimus, kurie yra bent lygiaverčiai nustatytiems Reglamente (EB) Nr. 1255/97, ir įtrauktuose į 3 dalyje nurodytą sąrašą.
2. Kontrolės postai trečiosiose šalyse į 3 dalyje nustatytą sąrašą įtraukiami tik tuo atveju, jei sertifikavimo įstaiga juos sertifikuoja kaip turinčius galimybes laikytis reikalavimų, lygiaverčių nustatytiems Reglamente (EB) Nr. 1255/97. Sertifikatas galioja penkerius metus. Kontrolės posto operatorius arba organizatorius gali prašyti Komisijos įtraukti kontrolės postą į 3 dalyje nurodytą sąrašą.

3. Komisija pagal 49 straipsnį priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas kontrolės postų, atitinkančių standartus, kurie yra lygiaverčiai nustatytiems Reglamente (EB) Nr. 1255/97, sąrašas. Šis sąrašas pateikiamas TRACES sistemoje.
4. Jei sertifikavimo įstaigai atlikus vertinimą arba Komisijai atlikus auditą yra įrodymų, kad kontrolės postas nebeatitinka standartų, lygiaverčių nustatytiems Reglamente (EB) Nr. 1255/97, Komisija kontrolės postą iš 3 dalyje nurodyto sąrašo išbraukia. Taikoma 49 straipsnyje nurodyta procedūra.

35 straipsnis
Į Sąjungą įvežami gyvūnai

1. Gyvūnus į Sąjungą vežantys vežėjai:
 - a) užtikrina, kad gyvūnai iš išvykimo vietos trečiojoje šalyje iki paskirties vietos Sąjungoje būtų vežami laikantis šio reglamento arba taikant sąlygas, kurias Sąjunga pripažįsta lygiavertėmis nustatytosioms šiame reglamente;
 - b) užpildo TRACES sistemoje kelionės žurnalą, kaip nustatyta III priedo 1 punkte, visų pirma nurodydami išvykimo vietą trečiojoje šalyje, datą ir laiką.
2. Oficialiame veterinarijos sertifikate, kuris vežamas su gyvūnais, įvežamais į Sąjungą iš trečiųjų šalių ir teritorijų, pateikiamas išvykimo vietos kompetentingos institucijos patvirtinimas, kad kelionės planas atitinka reikalavimus, kurie yra bent lygiaverčiai šio reglamento reikalavimams.
3. Prieš išvežant gyvūnus į ilgą kelionę išvykimo vietos trečiojoje šalyje kompetentinga institucija TRACES sistemoje patikrina ir patvirtina kelionės žurnalą.

36 straipsnis
Tranzitu per Sąjungos teritoriją vežami gyvūnai

Kai gyvūnai vežami iš kilmės vietos trečiojoje šalyje į paskirties vietą toje pačioje arba kitoje trečiojoje šalyje ir kerta Sąjungos teritoriją, ūkio subjektai užtikrina, kad kelionės per Sąjungos teritoriją metu būtų laikomasi šio reglamento taisyklių, išskyrus nuostatas dėl ilgiausios kelionės trukmės, nustatytas 27 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, 28 straipsnyje, 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir I priedo V skyriaus 2.2 punkte.

VIII SKYRIUS

KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ PRIEVOLĖS

37 straipsnis
Mokymai

1. Taikydamos 10 straipsnį valstybės narės skiria kompetentingą instituciją, kuri:
 - a) užtikrina, kad vairuotojams, palydovams ir gyvūnų gerovės pareigūnams, kurių veikla susijusi su atitinkamų rūšių ir kategorijų gyvūnų vežimu, būtų rengiami mokymo kursai;
 - b) sudaro patvirtintų mokymo kursų, kuriuose gali dalyvauti vairuotojai, palydovai ir gyvūnų gerovės pareigūnai, atsakingi už gyvūnų gerovę juos vežant, sąrašą;

- c) rengia nepriklausomą baigiamąjį egzaminą vairuotojų, palydovų ir gyvūnų gerovės pareigūnų žinioms patikrinti, kurio turinys turi būti susijęs su atitinkamų kategorijų gyvūnais ir pritaikytas atitinkamam vežimo etapui;
 - d) suteikia atitinkamus kompetencijos pažymėjimus nešališką baigiamąjį egzaminą išlaikiusiems darbuotojams;
 - e) nustato a punkte nurodytų mokymo kursų turinį ir b punkte nurodyto egzamino sąlygas.
2. 1 dalyje nurodyti mokymo kursai apima bent su toliau išvardytais dalykais susijusias kompetencijas, žinias ir įgūdžius:
- a) gyvūnų gerovės srities prievolės, visų pirma nustatytosios I ir II prieduose;
 - b) rūšiai būdinga gyvūnų elgsena ir jų fiziologiniai bei etologiniai poreikiai kelionės metu;
 - c) būdai, kaip kuo labiau sumažinti gyvūnų gerovei kelionės metu kylančią riziką;
 - d) gyvūnų teigiamų ir neigiamų emocijų išraiškos, įskaitant bet kokius kančios požymius, kelionės metu atpažinimas;
 - e) transporto priemonėse laikomiems gyvūnams skirtos įrangos naudojimas ir priežiūra;
 - f) rodiklių stebėsenos pagal 26 straipsnio nuostatas metodai ir
 - g) 8 straipsnyje nurodyti nenumatytų atvejų planai.

38 straipsnis
Kompetencijos pažymėjimas

1. Kompetentinga institucija suteikia kompetencijos pažymėjimą TRACES sistemoje, jei įvykdytos šios sąlygos:
 - a) prašymo teikėjas sėkmingai išlaikė 37 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą baigiamąjį egzaminą;
 - b) prašymo teikėjas pateikė rašytinę deklaraciją, kurioje nurodoma, kad per trejus metus iki prašymo išduoti tą pažymėjimą pateikimo dienos jis nepadarė 44 straipsnyje numatyto sunkaus pažeidimo.
2. Jei kita kompetentinga institucija prašymo pateikėjui uždraudė prižiūrėti gyvūnus, kompetentinga institucija kompetencijos pažymėjimo neišduoda.
3. Kompetencijos pažymėjime pateikiama V priedo 4 skirsnyje nurodyta informacija. Jis galioja ne ilgiau kaip penkerius metus nuo išdavimo dienos.
4. Valstybės narės pripažįsta kitoje valstybėje narėje išduotus galiojančius kompetencijos pažymėjimus.
5. Valstybės narės gali pripažinti kitais tikslais suteiktas kvalifikacijas lygiavertėmis kompetencijos pažymėjimams pagal šį reglamentą, jei jų suteikimo sąlygos lygiavertės šiame straipsnyje nustatytoms sąlygoms. Kompetentingos institucijos viešai paskelbia internete ir nuolat atnaujina kvalifikacijų, kurios pripažįstamos lygiavertėmis kompetencijos pažymėjimui, sąrašą.

6. Jei pagal šį reglamentą išduotą kompetencijos pažymėjimą turintis asmuo nebeturi pakankamai kompetencijos, žinių arba nebesupranta savo užduočių, kompetentingos institucijos TRACES sistemoje tą pažymėjimą panaikina.

39 straipsnis
Išvežimo punktų nustatymas

Valstybės narės:

- a) nustato išvežimo punktus, per kuriuos gyvūnus galima vežti į trečiąsias šalis;
- b) TRACES sistemoje užregistruoja nustatytus jų teritorijoje esančius išvežimo punktus ir šią informaciją reguliariai atnaujina.

Ši informacija viešai paskelbiama TRACES sistemoje.

40 straipsnis
Laivų gyvūnams transportuoti tikrinimas kraunant ir iškraunant

1. Prieš pakraunant gyvūnus į laivą gyvūnams transportuoti, kompetentinga institucija laivą patikrina, kad įsitikintų, ar:
 - a) laivas gyvūnams transportuoti yra sukonstruotas ir įrengtas pagal vežtinų gyvūnų skaičių bei tipą;
 - b) gardai, kuriuose bus įkurdinti gyvūnai, visiškai tinkami naudoti;
 - c) I priedo IV skyriuje nurodyta įranga gerai veikia;
 - d) laivo gyvūnams transportuoti rizikos lygis pagal Paryžiaus susitarimo memorandumą dėl uosto valstybės kontrolės yra standartinė arba maža rizika.
2. Prieš pakraunant gyvūnus į laivą gyvūnams transportuoti arba juos iš jo iškraunant, kompetentinga institucija laivą patikrina, kad įsitikintų, ar:
 - a) gyvūnai gali tęsti kelionę;
 - b) krovimo ar iškrovimo operacijos atliekamos laikantis I priedo III skyriaus 2 punkto reikalavimų;
 - c) aprūpinimas pašaru ir vandeniu atitinka I priedo IV skyriaus 2 punkto nuostatas.

41 straipsnis
Ryšių palaikymo įstaigos, atsakingos už gyvūnų apsaugą juos vežant

1. Pagal Reglamento (ES) 2017/625 103 straipsnio 1 dalį paskirtos ryšių palaikymo įstaigos, atsakingos už gyvūnų apsaugą juos vežant, vykdo ne tik Reglamente (ES) 2017/625 nustatytas užduotis bei pareigas, bet ir šias užduotis:
 - a) teikia savitarpio pagalbą, kad palengvintų sklandų šio reglamento taikymą, įskaitant prastovų vežant vengimą arba atvejus, kai trečiosios šalys atmeta keliais, geležinkeliais ar laivais vežamų gyvūnų siuntas;
 - b) dalijasi patarimais ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su šio reglamento laikymusi.

2. Siekdama palengvinti vienodą šio reglamento vykdymo užtikrinimą Sąjungoje, Komisija reguliariai rengia 1 dalyje nurodytų ryšių palaikymo įstaigų tinklo posėdžius.

IX SKYRIUS SANKCIJOS

42 straipsnis

Reikalavimų laikymosi užtikrinimo priemonės ir sankcijos

Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2017/625 taikymui, valstybės narės nustato taisykles dėl priemonių ir sankcijų, taikomų fiziniam asmeniui, pažeidusiam šį reglamentą, arba juridiniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu už tą pažeidimą. Visų pirma valstybės narės sistemingai:

- a) tiria įtariamus pažeidimus, kad patvirtintų arba pašalintų įtarimą;
- b) nustatčius pažeidimą, imasi tinkamų priemonių, be kita ko, kad pažeidimas būtų nutrauktas, ir
- c) fiziniam asmeniui, pažeidusiam šį reglamentą, arba juridiniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu už tą pažeidimą, taiko sankcijas pagal šį skyrių ir Reglamentą (ES) 2017/625.

43 straipsnis

Sankcijos už šio reglamento pažeidimus

1. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2017/625 taikymui, valstybės narės užtikrina, kad fiziniam asmeniui, pažeidusiam šį reglamentą, arba juridiniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu už tą pažeidimą, būtų taikomos administracinės sankcijos pagal šį reglamentą ir nacionalinę teisę. Vietoj to valstybės narės gali taikyti baudžiamąsias sankcijas.
2. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį reglamentą ir atitinkamas nacionalinės teisės nuostatas taikomos sankcijos būtų proporcingos pažeidimų sunkumui ir pakankamai griežtos, kad bausmė būtų veiksminga ir būtų atgrasoma nuo kitų pažeidimų.
3. Nustatydamos sankcijas, be kita ko, – finansinių nuobaudų dydį pagal 5 dalį, valstybės narės atsižvelgia į pažeidimo pobūdį, sunkumą ir mastą, įskaitant žalą atitinkamų gyvūnų gerovei, gyvūnų skaičių, rūšį, amžių ar pažeidžiamumą, pažeidimo trukmę, pasikartojimą, vienalaikių pažeidimų visumą, taip pat į tai, ar pažeidimas buvo padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo.
4. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:
 - a) pažeidimai padaryti užsiimant nesąžininga ar klaidinančia praktika, arba naudojant dokumentus, sertifikatus ir (arba) pažymėjimus, kurie yra suklastoti arba pripažinti negaliojančiais;
 - b) tyčiniai melagingi ar klaidinantys pareiškimai kelionės žurnaluose.
5. Jei padarytas sunkus pažeidimas, valstybės narės užtikrina, kad už tokį pažeidimą būtų baudžiama administracine finansine bauda, kurių mažiausioji turi būti lygi siuntos vertei. Jei per trejų metų laikotarpį sunkus pažeidimas padaromas dar kartą, valstybės narės užtikrina, kad už sunkų pažeidimą būtų baudžiama

administracinėmis finansinėmis baudomis, kurių mažiausioji būtų bent du kartus didesnė už siuntos vertę.

Siekdamos užtikrinti atgrasomąjį poveikį, valstybės narės gali atsižvelgti į pažeidimą padariusio fizinio asmens arba juridinio asmens, kuris laikomas atsakingu už tą pažeidimą, ekonominę padėtį. Tuo tikslu valstybės narės pagal nacionalinę teisę gali taikyti sistemą, pagal kurią skiriama finansinė bauda apskaičiuojama kaip už pažeidimą atsakingo ūkio subjekto apyvartos procentinė dalis.

44 straipsnis *Sunkūs pažeidimai*

Toliau išvardyti pažeidimai laikomi sunkiais, kai jie padaromi tyčia arba dėl neatsargumo:

- a) vežami gyvūnai turi didelių atvirų žaizdų, prolapsų požymių ir lūžusių galūnių;
- b) vežami gyvūnai dar nėra sulaukę minimalaus vežimo amžiaus;
- c) vežamiems gyvūnams skirtas vertikalus aukštis sudaro mažiau nei 80 % vertikalo aukščio, nustatyto I priedo III skyriaus 6 punkte;
- d) vežamiems gyvūnams skirta ploto norma sudaro mažiau nei 80 % ploto normos, nustatytos I priedo VII skyriuje;
- e) kelionės trukmė 30 % viršija maksimalią kelionės trukmę, neįskaitant poilsio laiko;
- f) kai vežami vandens gyvūnai, nevykdoma vandens parametrų stebėseną pagal II priedą;
- g) gyvūnai vežami į ilgas keliones be organizatoriaus leidimo, vežėjo leidimo, transporto priemonės patvirtinimo sertifikato arba vairuotojo ar palydovo kompetencijos pažymėjimo;
- h) gyvūnai vežami į ilgas keliones kompetentingai institucijai nepatvirtinus kelionės žurnalo;
- i) gyvūnai vežami į paskirties vietą trečiojoje šalyje be galiojančio gyvūnų vežimo į trečiąsias šalis sertifikato pagal 33 straipsnį.

45 straipsnis *Kitos sankcijos*

1. Šiame skyriuje nustatytos sankcijos nedaro poveikio kitoms sankcijoms, kurių kompetentingos institucijos gali imtis nustačius pažeidimą, visų pirma tai yra:
 - a) su pažeidimu susijusios transporto priemonės arba laivo gyvūnams transportuoti sulaikymas;
 - b) transporto priemonės, laivo gyvūnams transportuoti arba vežamų gyvūnų konfiskavimas;
 - c) organizatoriaus arba vežėjo leidimo galiojimo sustabdymas arba leidimo panaikinimas;
 - d) ūkio subjekto visos ekonominės veiklos, susijusios su gyvūnų vežimu, ar jos dalies sustabdymas arba nutraukimas.
2. Valstybės narės nustato 1 dalyje nurodytų sankcijų trukmę.

X SKYRIUS PROCEDŪRINĖS NUOSTATOS

46 straipsnis

Ataskaita dėl vežamų gyvūnų gerovės padėties

1. Remdamasi TRACES sistemoje pagal 26 straipsnį užregistruotais ir visais kitais susijusiais duomenimis, Komisija ne vėliau kaip [5 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kas penkerius metus paskelbia Sąjungoje vežamų gyvūnų gerovės padėties stebėsenos ataskaitą.
2. Kad Komisija galėtų pateikti 1 dalyje nurodytą ataskaitą, valstybės narės pateikia jai informaciją, būtiną šiai ataskaitai parengti.

47 straipsnis

Priedų pakeitimai

1. Komisijai pagal 48 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais, siekiant atsižvelgti į technikos pažangą ir mokslo pasiekimus (jei yra), įskaitant EFSA mokslines nuomones, taip pat į socialinį ir ekonominį poveikį bei poveikį aplinkai, atnaujinamos I priedo I, II, V ir VII skyriuose bei II priede pateiktos techninės taisyklės dėl:
 - a) transporto priemonių projektavimo ir techninės priežiūros;
 - b) perkėlimo įrangos;
 - c) vandens reikalavimų, įskaitant didžiausius vandens parametrų lygius, ir vandens stebėsenos reikalavimų;
 - d) šėrimo reikalavimų;
 - e) tinkamumo vežti;
 - f) krovimo ir iškrovimo praktikos;
 - g) priežiūros vežant gyvūnus ir juos atvežus;
 - h) sąlygų ro-ro laivuose ir gabenant oru;
 - i) vežimo praktikos;
 - j) ploto normų ir gyvūnų tankumo reikalavimų.
2. Komisijai pagal 49 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais atnaujinamos III priede pateiktos kelionės žurnalų formos ir IV priede pateiktas patvirtinimo pavyzdys.

48 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo datos. Deleguotieji įgaliojimai savaimė pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos

Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

49 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (EB) Nr. 178/2002 58 straipsnio 1 dalį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

50 straipsnis

Su dokumentais susiję įgyvendinimo įgaliojimai

Komisija pagal 49 straipsnį gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl vienodo 6, 9, 12, 13 ir 38 straipsnių, susijusių su elektroninių leidimų suteikimu, sertifikatų, pažymėjimų bei kelionės žurnalų išdavimo ir elektroninio parašo naudojimo taisyklėmis, taikymo.

XI SKYRIUS KITOS NUOSTATOS

51 straipsnis

Duomenų apsauga, susijusi su leidimais, kelionės žurnalais, tikralaikio sekimo ir padėties nustatymo sistemomis ir sertifikatais

1. Komisija ir valstybės narės pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/1715 11 straipsnį yra bendros duomenų, susijusių su II skyriuje nurodytais leidimais, IV

skyriuje nurodytais kelionės žurnalais ir VIII skyriuje nurodytais pažymėjimais, valdytojos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1725 28 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2016/679 26 straipsnyje.

2. Komisija yra duomenų, susijusių su 24 straipsnyje nurodytomis tikralaikio sekimo ir padėties nustatymo sistemomis, valdytoja, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1725 3 straipsnio 8 dalyje.
3. 24 straipsnio 3 dalyje nurodytoje informacinėje sistemoje užregistruoti duomenys yra prieinami tik Komisijai, kad ji iš TRACES sistemos gautų 24 straipsnio 5 dalyje nurodytą informaciją.
4. Be duomenų, tvarkomų pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/1715 10 straipsnį, kategorijų, duomenys, surinkti naudojantis 24 straipsnyje nurodyta tikralaikio padėties nustatymo sistema, ir kelionės žurnale pateikti duomenys, t. y. vairuotojo vardas, pavardė ir telefono numeris, taip pat tvarkomi tik oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, apibrėžtos Reglamento (ES) 2017/625 2 straipsnyje, tikslais.
5. Trumpalaikiais intervalais registruojami padėties duomenys 24 straipsnio 3 dalyje nurodytoje informacinėje sistemoje saugomi šešerius metus.
6. Asmens duomenys, susiję su II skyriuje nurodytais leidimais ir VIII skyriuje nurodytais pažymėjimais, TRACES sistemoje saugomi visą tų leidimų ir pažymėjimų galiojimo laikotarpį ir šešerius metus nuo jų galiojimo pabaigos arba jų panaikinimo.

52 straipsnis

Griežtesnės nacionalinės priemonės

Šiuo reglamentu valstybėms narėms neužkertamas kelias priimti griežtesnes nacionalines priemones, kuriomis siekiama pagerinti gyvūnų apsaugą juos vežant vien tik valstybės narės teritorijoje arba tik iš išvykimo vietos valstybės narės teritorijoje į paskirties vietą trečiojoje šalyje, jei tos priemonės netrukdo tinkamam vidaus rinkos veikimui.

Prieš priimdamos tokias nacionalines taisykles, valstybės narės apie jas informuoja Komisiją. Komisija apie šias taisykles informuoja kitas valstybes nares.

53 straipsnis

Mobilioji programėlė

1. Ne vėliau kaip [5 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija sukuria ir ūkio subjektams bei kompetentingoms institucijoms suteikia galimybę naudotis mobiliąja programėle, leidžiančia atlikti su gyvūnų vežimu susijusias administracines užduotis. Programėlėje turi būti įdiegtos bent šios su TRACES susietos funkcijos:

- a) galimybė registruotiems TRACES naudotojams kurti ir atnaujinti kelionės žurnalo skirsnius;
- b) galimybė teikti kelionės žurnalą tvirtinti;
- c) galimybė apskaičiuoti reikiamą ploto normą;
- d) tinkamumo vežti tikrinimo priemonės;

- e) orų prognozės tikrinimo priemonės.
- 2. Ne vėliau kaip [5 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija pagal 49 straipsnį priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios 1 dalyje nurodytos programėlės kūrimo specifikacijos.

54 straipsnis
Ataskaitų teikimas ir vertinimas

- 1. Ne vėliau kaip [10 metų nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija atlieka šio reglamento vertinimą ir pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.
- 2. Kad Komisija galėtų pateikti 1 dalyje nurodytą ataskaitą, valstybės narės pateikia jai informaciją, būtiną šiai ataskaitai parengti.

55 straipsnis
Nukrypti leidžianti nuostata

Nukrypdamos nuo šio reglamento, valstybės narės gali ir toliau taikyti galiojančias nacionalines nuostatas dėl gyvūnų vežimo atokiausiuose regionuose, kai jie kilę iš atokiausių regionų arba atvežami į juos. Jos apie šias taisykles praneša Komisijai.

XII SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS

NUOSTATOS

56 straipsnis
Panaikinimas

- 1. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 panaikinamas.
- 2. Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal VI priede pateiktą atitikties lentelę.

57 straipsnis
Tarybos reglamento (EB) Nr. 1255/97 pakeitimai

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1255/97 iš dalies keičiamas taip:

3 straipsnis papildomas šiais punktais:

- „e) yra įrengti atsižvelgiant į gyvūnų, kurie juose įkurdinami, rūšis ir kategorijas;
- f) yra pakankamo dydžio, kad būtų galima įkurdinti bent sunkvežimyje sukrautus gyvūnus, laikantis Tarybos direktyvose 2008/119/EB⁶⁰ ir 2008/120/EB⁶¹ nustatytų ploto normų.“

5 straipsnis papildomas šiuo punktu:

⁶⁰ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 2008/119/EB, nustatanti būtiniausius veršelių apsaugos standartus, OL L 10, 2009 1 15, p. 7.

⁶¹ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 2008/120/EB, nustatanti būtiniausius kiaulių apsaugos standartus, OL L 47, 2009 2 18, p. 5.

- „j) TRACES sistemoje turėti užsakymų sistemą, kad organizatoriai galėtų matyti ir užsisakyti laiko tarpsnius.“

58 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2005 I priedo I skyriaus 2 punkto e papunktis, I priedo V skyrius, I priedo VI skyriaus 3.1 punktas ir I priedo VII skyrius tebetaikomi iki šio reglamento I priedo I skyriaus 1 punkto h papunkčio, 27–30 straipsnių ir I priedo VII skyriaus taikymo pradžios dienos.

59 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Jis taikomas praėjus dviem metams nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, jeigu 3 ir 4 dalyse nenustatyta kitaip.
3. 13 straipsnio 2 dalies d punktas, 44 straipsnio 5 dalis, 44 straipsnis, I priedo I skyriaus 10 punktas, I priedo II skyriaus 2.5 punktas ir I priedo V skyriaus 3.3 punktas taikomi praėjus trejiems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.
4. 24 straipsnio 1–4 dalys, 51 straipsnis, 27–30 straipsniai, VII skyrius, I priedo I skyriaus 1 punkto h papunktis ir I priedo VII skyrius taikomi praėjus penkeriems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1 Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

1.4.2 Konkrečius (-ūs) tikslas (-ai)

1.4.3 Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

1.4.4 Veiklos rezultatų rodikliai

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

1.5.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.

1.5.3. Panašios patirties išvados

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

1.7. Planuojamas (-i) biudžeto vykdymo metodas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)**
- 3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams**
 - 3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka*
 - 3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas*
 - 3.2.3. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka*
 - 3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai*
 - 3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis pajamoms**

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1255/97 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1/2005

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

1 išlaidų kategorija: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

nauju veiksmu

nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁶²

esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Pasiūlymu siekiama pagerinti gyvūnų apsaugą juos vežant, padedant užtikrinti aukštesnį gerovės lygį ir kurti tvaresnį maisto gamybos sektorių.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

Konkretus tikslas Nr.

Atnaujinti dabartines gyvūnų vežimo sąlygas, atsižvelgiant į naujausią mokslo ir technologijų pažangą, siekiant užtikrinti aukštesnį gyvūnų gerovės lygį ir geresnę gyvūninių maisto produktų kokybę.

Prisidėti prie geresnio ir suderinto gyvūnų vežimo taisyklių vykdymo užtikrinimo ES lygmeniu, stiprinant oficialią kontrolę, susijusią su gyvūnų apsauga juos vežant, ir skaitmeninant visą gyvūnų vežimo procesą, kad būtų sumažinta administracinė našta ūkio subjektams ir kompetentingoms institucijoms.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

1 konkretus tikslas

– ribota kelionės trukmė,

– geresnis suderintas ir vienodas skerstinų gyvūnų ir penkių pagrindinių ūkinių gyvūnų rūšių kelionės trukmės apskaičiavimo metodas,

– didesnės ploto normos,

– aiškesnės ir konkretesnės sąlygos, taikomos skirtingų rūšių ir kategorijų gyvūnams,

⁶² Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

- geresnės pažeidžiamų kategorijų gyvūnų, pvz., vaikingų patelių, nenujunktų veršelių arba senstančių vištų dedeklių, vežimo sąlygos,
- geresnės sąlygos laivuose gyvūnams transportuoti,
- išorės atitikties sertifikavimas už Sąjungos ribų,
- griežtesnės gyvūnų eksporto iš ES į trečiąsias šalis sąlygos,
- nauji ir konkretesni šunų, kačių ir vandens gyvūnų vežimo reikalavimai,
- aiškesnės taisyklės dėl priemonių, kurių reikia imtis vežant gyvūnus esant ekstremaliai temperatūrai (t. y. labai žemai arba labai aukštai).

2 konkretus tikslas

- vidaus rinkos iškraipymų mažinimas,
- keitimosi informacija priemonių modernizavimas,
- viso proceso skaitmeninimas ir popierinių dokumentų tvarkymo bei administracinės naštos mažinimas,
- suderintas sankcijų sistemos metodas ir bendras reikalavimų nesilaikymo sunkumo lygio supratimas,
- tikralaikio sekimo sistema, užtikrinanti geresnę reagavimą į incidentus vežimo metu.

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

1 konkretus tikslas

- kelionės trukmė,
- vežant sužeistų gyvūnų skaičius ir procentinė dalis,
- gyvūnų, turinčių su sveikata ir fizine būkle susijusių problemų (dėl šilumos ar šalčio patirtas stresas, ilgas troškulus ir alkis), skaičius ir procentinė dalis,
- atvežtų negyvų gyvūnų skaičius ir procentinė dalis,
- gyvūnų vežimo kartų skaičius,
- mažiau reikalavimų nesilaikymo atvejų.

2 konkretus tikslas

- TRACES sistema grindžiamos skaitmeninės programėlės (kuri turi būti sukurta) naudojimas.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Pasiūlymu siekiama pagerinti gyvūnų gerovę ir palengvinti suderintų taisyklių vykdymo užtikrinimą bei jų laikymąsi. Pasiūlymu atnaujinamos gyvūnų gerovės juos vežant taisyklės, atsižvelgiant į naujausią mokslo ir technologijų pažangą, siekiant pagerinti gyvūnų gerovę ir užtikrinti sąžiningą ūkio subjektų konkurenciją. TRACES sistema būtų toliau plėtojama, kad visi sertifikatai, leidimai ir patvirtinimai būtų tvarkomi elektroniniu būdu, kad visos ES institucijos galėtų gauti atitinkamus

gyvūnų vežimo duomenis. Be to, TRACES sistemoje bus galima tikroju laiku sekti kelių transporto priemones, kad būtų galima geriau stebėti, ar neviršijama kelionės trukmė.

Finansinių išteklių poreikis prasidės 2024 m. naujų technologijų naudojimo ir skaitmeninimo sąlygų tyrimu siekiant palengvinti taisyklių dėl gyvūnų gerovės juos vežant įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą. Vėlesni metai bus skirti šių priemonių kūrimui ir jų priežiūrai.

- 1.5.2. *Sajungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sajungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.*

Nuo tada, kai buvo priimtas Transporto reglamentas, mokslas keitėsi, technologijos dabar leidžia veiksmingiau įgyvendinti taisykles, o ES piliečiai vis daugiau dėmesio skiria gyvūnų gerovei. Valstybėms narėms dažnai kyla sunkumų aiškinti tas pačias nuostatas, todėl taisyklių dėl gyvūnų vežimo vykdymo užtikrinimo lygis valstybėse narėse dažnai skiriasi. Be to, valstybės narės priėmė savo gerovės taisykles ir priderino savo naujus reikalavimus prie naujausių turimų mokslo duomenų. Tai reiškia, kad iškraipoma vidaus rinka, o visiems susijusiems subjektams taikomos nevienodos sąlygos.

Šiuo pasiūlymu į gyvūnų vežimo sektorių integruojamos naujausios mokslinės rekomendacijos, padedama sudaryti vienodas sąlygas prekiaujant tiek gyvūnais, tiek gyvūniniais maisto produktais, ir visoje ES gerinti gyvūnų gerovę. Dėl to pagerėtų padėtis vidaus rinkoje ir būtų paprasčiau visame pasaulyje skatinti laikytis ES aukšto lygio vertybių gyvūnų gerovės srityje.

- 1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Atlikus ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikrinimą (vertinimą) paaiškėjo, kad dabartiniame reglamente nevisapusiškai atsižvelgiama į svarbius mokslo ir technologijų pokyčius, naujas visuomenės tendencijas ir tvarumo iššūkius. Valstybės narės šiuos mokslo srities skirtumus sprendė priimdamos nacionalinės teisės aktus, taip prisidėdamos prie nevienodų sąlygų visoje Sąjungoje kūrimo.

Be to, dabartines gyvūnų vežimo taisykles sunku įgyvendinti ir užtikrinti jų vykdymą, o tai lemia fragmentuotą ir neoptimalų vežamų gyvūnų gerovės lygį ir nevienodas sąlygas ES vidaus rinkoje.

Keitimasis informacija su valstybių narių kompetentingomis institucijomis, įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, Komisijos auditų rezultatai ir nacionalinių ekspertų nustatyta geresnė praktika rodo, kad, siekiant palengvinti suderintą taisyklių įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą visoje Sąjungoje, reikia nustatyti aiškesnes taisykles ir atsakomybę.

- 1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šis reglamentas įeis į Bendrosios rinkos programos maistui skirtą dalį ir veiks kartu su bendra žemės ūkio politika. Nors šiuo pasiūlymu gyvūnų gerovė bus skatinama atsižvelgiant į vartotojų poreikius, BŽŪP numatytos įvairios priemonės, kuriomis siekiama didinti maistinių gyvūnų gerovę teikiant subsidijas gamintojams

(ekologinės sistemos, kaimo plėtros priemonės gyvūnų gerovės srityje, investicijos, mokymas, konsultavimo paslaugos, kokybės sistemos ir kt.).

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Išlaidos bus dengiamos iš Bendrosios rinkos programos maistui skirtos dalies, atsižvelgiant į tai, kad šio reglamento tikslai padeda siekti vieno iš pagrindinių programos tikslų, t. y. padėti kurti tvarų ir atsparų maisto gamybos sektorių ir siekti ES strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslų.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

trukmė ribota

- galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

✓ trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2024 iki 2027 m.,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas (-i) biudžeto vykdymo metodas (-ai)⁶³

✓ Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- ✓ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ✓ vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- EIB ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms ir asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

[...]

[...]

⁶³ Informacija apie biudžeto vykdymo metodus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BUDGpedia“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Reglamente numatytos nuostatos dėl duomenų rinkimo ir metinių gyvūnų gerovės rodiklių.

Reglamente reikalaujama, kad valstybės narės ir ūkio subjektai į TRACES sistemą įvestų visą informaciją, o valstybių narių kompetentingos institucijos kasmet teiktų Komisijai duomenis stebėsenos ir vertinimo tikslais.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Pagal Europos Komisijos valdymo pareiškimą Sveikatos ir maisto saugos GD (SANTE) savo veiklą vykdo laikydamasis taikytinų teisės aktų ir reglamentų, veikia atvirai ir skaidriai ir laikosi reikalaujamų aukšto lygio profesinių ir etikos standartų.

Veiksmai, kuriais siekiama didinti gyvūnų apsaugą juos vežant, bus įgyvendinami taikant tiesioginį valdymą, taikant Finansiniame reglamente numatytus įgyvendinimo būdus. Tiesioginis valdymas suteikia galimybę sudaryti susitarimus dėl dotacijų ir (arba) sutartis su paramos gavėjais ir (arba) rangovais, tiesiogiai vykdančiais Sąjungos politikai naudingą veiklą. Komisija užtikrina, kad būtų tiesiogiai stebimi finansuojamų veiksmų rezultatai. Finansuojamų veiksmų apmokėjimo tvarka bus pritaikyta atsižvelgiant į riziką, susijusią su finansiniais sandoriais.

Siekiant užtikrinti Komisijos kontrolės veiksmingumą, efektyvumą ir ekonomiškumą, kontrolės strategija bus nukreipta į *ex ante* ir *ex post* patikrų pusiausvyrą ir joje daugiausia dėmesio bus skiriama trims pagrindiniams dotacijų ir (arba) sutarčių įgyvendinimo etapams pagal Finansinį reglamentą:

- reglamento politikos tikslus atitinkančių pasiūlymų ir (arba) paraiškų atrankai;
- veiklos, stebėsenos ir *ex ante* kontrolei, apimančiai projektų įgyvendinimą, viešuosius pirkimus, išankstinį finansavimą, tarpinius ir galutinius mokėjimus;
- paprastai pagal riziką atrinktų sandorių *ex post* kontrolei paramos gavėjų ir (arba) rangovų veiklos vietose, atsižvelgiant į veiksmingumo aspektus.

Sveikatos ir maisto saugos generaliniam direktoratui (SANTE GD) taikoma administracinė kontrolė, įskaitant biudžeto kontrolę, vidaus auditą, Europos Audito Rūmų ir Komisijos vidaus audito tarnybos metines ataskaitas, metinę ES biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą ir galimus OLAF tyrimus, siekiant užtikrinti, kad skirti ištekliai būtų tinkamai naudojami.

Vadovaudamasis Komisijos vidaus kontrolės sistema⁶⁴, Sveikatos ir maisto saugos GD parengė vidaus kontrolės strategiją, kurioje daugiausia dėmesio skiriama finansų valdymui ir jo atitikčiai Finansiniam reglamentui, ypač atsižvelgiant į penkis kontrolės tikslus⁶⁵ ir pagrindinius ekonomiškai efektyvios ir veiksmingos kontrolės

⁶⁴ 2017 m. balandžio 19 d. C(2017) 2373.

⁶⁵ Pagal naujausią Komisijos vidaus kontrolės sistemos patvirtintą COSO modelį: 2017 m. balandžio 19 d. C(2017) 2373, 3 Komunikatas Komisijai dėl vidaus kontrolės sistemos, kuria pakeičiami

principus bei kovos su sukčiavimu priemonės. Ši strategija yra dinamiškas dokumentas, kuris yra nuolat atnaujinamas ir kurį priima Sveikatos ir maisto saugos GD valdyba.

Už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę (RMIC) atsakingas Sveikatos ir maisto saugos GD direktorius yra atsakingas už kontrolės strategijos rengimo, atnaujinimo ir perdavimo visiems susijusiems darbuotojams koordinavimą. Šiuo tikslu direktorius kasmet vykdo metinį vidaus kontrolės sistemos vertinimą, kuris įtraukiamas į Sveikatos ir maisto saugos GD metinę veiklos ataskaitą.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Rizikos valdymas yra visapusiškai integruotas į Sveikatos ir maisto saugos GD planavimo ir kontrolės ciklą. Svarbiausia rizika nustatoma atliekant metinį rizikos vertinimą. Daugiausia dėmesio skiriama likutinei rizikai, atsižvelgiant į visas priemones, kurių jau imtasi rizikai sumažinti. Procedūra užbaigiama vyresniosios vadovybės lygmeniu diskusijomis, kurioms pirmininkauja generalinis direktorius. Apie vadinamąją kritinę riziką pranešama Komisijos nariui, kartu jam pateikiamas veiksmų planas, kaip ją sumažinti iki priimtino lygio. Siekiant stebėti, kaip įgyvendinami veiksmų planai, parengiama pažangos ataskaita, kuri pateikiama Komisijos nariui rengiant laikotarpio vidurio ataskaitą.

Sveikatos ir maisto saugos GD yra integruvęs rizikos valdymą į savo biudžeto vykdymo procesus. Kiekviename finansų valdymo proceso etape nustatoma galima rizika, klausimai ar problemos.

Įgyvendinant naująjį reglamentą, daugiausia dėmesio skiriama viešųjų pirkimų sutarčių ir keleto dotacijų konkrečiai veiklai ir konkrečioms organizacijoms skyrimui.

Viešųjų pirkimų sutartys daugiausia bus sudaromos tokiose srityse kaip IT produktų kūrimas, parama ir tyrimai.

Pagrindinė rizika:

- rizika, kad šio reglamento tikslai gali būti neviseiškai pasiekti dėl nepakankamo išrinktų projektų ar sutarčių įgyvendinimo lygio ar kokybės ir (arba) vėlavimo juos įgyvendinti;
- neveiksmingo arba neekonomiško skirtų lėšų, susijusių tiek su dotacijomis (sudėtingos finansavimo taisyklės), tiek su viešaisiais pirkimais (mažai ekonominės veiklos vykdytojų, turinčių reikiamų atitinkamos srities žinių, dėl to neįmanoma palyginti siūlomų kainų kai kuriuose sektoriuose), naudojimo rizika;
- atskleidus sukčiavimo atvejus ar nusikaltimus Komisijos reputacijai kylanti rizika; rangovai ir paramos gavėjai taiko savo kontrolės sistemą, todėl pasitikėjimą kelia tik dalis trečiųjų šalių vidaus kontrolės sistemų.

Komisija įdiegė vidaus procedūras, kuriomis siekiama užkirsti kelią pirmiau nurodytiems pavojams. Vidaus procedūros visiškai atitinka Finansinį reglamentą, jos apima kovos su sukčiavimu priemones ir pagal jas atsižvelgiama į sąnaudų ir naudos aspektus. Atsižvelgdama į tai, Komisija toliau nagrinėja galimybes sustiprinti

SEC(2001) 2037 nustatyti ir SEC(2007) 1341 peržiūrėti vidaus kontrolės standartai, peržiūros (2017 m. balandžio 19 d. C(2017) 2373).

valdymą ir pasiekti didesnę efektyvumą. Toliau pateikiamos pagrindinės kontrolės sistemos charakteristikos.

Kontrolė prieš įgyvendinant projektus ir jų įgyvendinimo metu

- Bus įdiegta tinkama projektų valdymo sistema, kurioje daugiausia dėmesio bus skiriama projektų ir sutarčių indėliui siekiant politikos tikslų, užtikrinant sistemingą visų subjektų dalyvavimą, nustatant nuolat teikiamas projektų valdymo ataskaitas, kurias kiekvienu konkrečiu atveju papildytų apsilankymai vietoje, įskaitant rizikos ataskaitas vyresniajai vadovybei, taip pat išlaikant tinkamą biudžeto lankstumą.
- Naudojamos Komisijos sukurtos pavyzdinės dotacijų susitarimų ir paslaugų sutarčių formos. Jose nustatyta keletas kontrolinių nuostatų, pavyzdžiui, audito sertifikatai, finansinės garantijos, auditai vietoje ir OLAF atliekami tikrinimai. Supaprastinamos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas išlaidų tinkamumas finansuoti, pavyzdžiui, naudojant vieneto įkainius, vienkartinės išmokos, su išlaidomis nesusijusius įnašus ir kitas Finansiniame reglamente numatytas galimybes. Taip bus sumažintos kontrolės sąnaudos, o didžiausias dėmesys bus skiriamas patikrinimams ir kontrolei tose srityse, kuriose rizika didžiausia.
- Visi darbuotojai pasirašo gero administracinio elgesio kodeksą. Darbuotojai, dalyvaujantys atrankos procedūroje ar susitarimų dėl dotacijų ir (arba) sutarčių valdyme, (taip pat) pasirašo interesų konflikto nebuvimo deklaraciją. Darbuotojai reguliariai mokomi ir dalyvauja tinklų veikloje, kad keistųsi geriausia patirtimi.
- Techninis projekto įgyvendinimas tikrinamas reguliariai pagal dokumentus, remiantis rangovų ir paramos gavėjų techninės pažangos ataskaitomis. Be to, atskirais atvejais numatyta rengti rangovų ir (arba) paramos gavėjų susitikimus ir apsilankymus vietoje.

Kontrolės priemonės, taikomos projekto pabaigoje Siekiant patikrinti vietoje, ar prašymai apmokėti išlaidas atitinka reikalavimus, atliekamas atrinktų sandorių *ex post* auditas. Šių patikrinimų tikslas – išvengti su finansinių sandorių teisėtumu ir tvarkingumu susijusių esminių klaidų, jas aptikti ir ištaisyti. Siekiant užtikrinti kuo didesnę kontrolės priemonių poveikį, atrenkant audituotinus paramos gavėjus rizika grindžiamą atranką numatoma derinti su atsitiktine atranka. Atliekant auditą vietoje, kai įmanoma, bus atsižvelgiama į veiklos aspektus.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Komisijos ir Sveikatos ir maisto saugos GD vidaus kontrolės strategijose atsižvelgiama į pagrindinius išlaidų veiksnius ir į pastangas, jau kelerius metus dedamas siekiant sumažinti kontrolės išlaidas, nemažinant kontrolės veiksmingumo. Įsitikinta esamų kontrolės sistemų pajėgumu užkirsti kelią klaidoms ir (arba) pažeidimams ir (arba) juos nustatyti, o nustačius – ištaisyti.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 325 straipsnyje reikalaujama, kad ES ir jos valstybės narės kovotų su ES finansiniams interesams

kenkiančiu sukčiavimui ir bet kokioms kitoms neteisėtoms veikoms. Pagal SESV 317 straipsnį ir Finansinio reglamento⁶⁶ 36 straipsnį ES Komisija vykdo ES biudžetą, laikydama patikimo finansų valdymo principų, taikydama efektyvią ir veiksmingą vidaus kontrolę⁶⁷, kuri apima sukčiavimo ir pažeidimų prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir susijusius tolesnius veiksmus.

Kai vykdoma veikla taikant tiesioginį valdymą, Komisija imasi tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad Europos Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant prevencines priemones, skirtas kovai su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veikla, atliekant veiksmingus patikrinimus, o nustačius pažeidimus – susigrąžinant neteisingai išmokėtas sumas ir atitinkamais atvejais taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas. Šiuo tikslu Komisija priėmė kovos su sukčiavimu strategiją, paskutinį kartą atnaujintą 2019 m. balandžio mėn. (COM(2019) 196), ir 2023 m. liepos mėn. peržiūrėtą veiksmų planą (COM(2023) 405). Remdamasis OLAF pateikta metodika, generalinis direktoratas ir vykdomosios įstaigos parengė ir įgyvendino savo kovos su sukčiavimu strategijas. Paprastai jos atnaujinamos kas trejus metus, o jų įgyvendinimas stebimas ir apie jį reguliariai pranešama vadovybei.

Biudžeto vykdymo taikant tiesioginį valdymą srityje Komisija taip pat įgyvendina keletą priemonių:

- įgyvendinant reglamentą priimti sprendimai ir sudaryti susitarimai bei sutartys aiškiai suteiks Komisijai, įskaitant OLAF, ir Audito Rūmams teisę atlikti auditą, patikrinimus ir inspektavimą vietoje, susigrąžinti nepagrįstai išmokėtas sumas ir prireikus taikyti administracines sankcijas;
- konkurso pasiūlymų ir paraiškų vertinimo etapu pareiškėjai ir konkurso dalyviai tikrinami pagal paskelbtus atmetimo kriterijus, remiantis deklaracijomis ir ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistema (EDES);
- taisyklės, kuriomis reglamentuojamas išlaidų tinkamumas finansuoti, bus supaprastintos pagal Finansinio reglamento nuostatas;
- visiems su sutarčių valdymu susijusiems darbuotojams, taip pat auditoriams ir tikrintojams, vietoje tikrinantiems gavėjų deklaracijas, reguliariai rengiamas mokymas su sukčiavimu ir pažeidimais susijusiais klausimais bei didinamas jų informuotumas.

Deleguotojo leidimus suteikiančio pareigūno (AOD) patikinimo užtikrinimo procesas grindžiamas įdiegtų kontrolės sistemų pajėgumu nustatyti reikšmingus ir (arba) pasikartojančius trūkumus. Kontrolės sistemas sudaro įvairūs elementai: operacijų priežiūra ir tikrinimas, *ex ante* tikrinimas, *ex post* kontrolė, Vidaus audito tarnybos ir Europos Audito Rūmų atliekamas auditas, taip pat Sveikatos ir maisto saugos GD ES valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse atliekamas sveikatos ir maisto auditas. Visi susiję subjektai atlieka esminį vaidmenį sukčiavimo prevencijos ir nustatymo srityje.

⁶⁶ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

⁶⁷ Komunikatas Komisijai dėl vidaus kontrolės sistemos peržiūros (C(2017) 2373), priimtas 2017 m. balandžio 19 d. (8 principas, 8.2 charakteristikos)

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ⁶⁸	ELPA šalių ⁶⁹	Valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių ⁷⁰	kitų trečiųjų valstybių	kitos asignuotosios pajamos
	03.02.06 Prisidėjimas siekiant aukšto žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos ir gerovės lygio	DA	NE	NE	NE	NE

⁶⁸ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁶⁹ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁷⁰ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris 1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika
--	--------------	---

SANTE GD			2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 ir kiti metai	IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai							
03.02.06 Prisdėjimas siekiant aukšto žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos ir gerovės lygio	Įsipareigojimai	(1a)	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Mokėjimai	(1b)	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų							
Biudžeto eilutė							
			0	0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų SANTE GD	Įsipareigojimai	= 1a + 3	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Mokėjimai	= 1b + 3	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400

○ IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	-4	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Mokėjimai	-5	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400

○ IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		-6					
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	= 4 + 6	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Mokėjimai	= 5 + 6	0,050	0,850	0,490	1,615	2,400

IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	(4)	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Mokėjimai	(5)	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		(6)					
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–6 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	= 4 + 6	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Mokėjimai	= 5 + 6	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	---	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta [finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede](#) (Vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 ir kiti metai	IŠ VISO
SANTE GD						
○ Žmogiškieji ištekliai		0,599	0,610	1,180	1,252	3,640
○ Kitos administracinės išlaidos		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO SANTE GD	Asignavimai	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640

IŠ VISO asignavimų pagal pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640
---	---	-------	-------	-------	-------	-------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 ir kiti metai	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	0,849	1,460	1,980	1,752	6,040

pagal pagal daugiamečių finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Mokėjimai	0,649	0,855	1,670	2,867	6,040
--	-----------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.2. *Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas*

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus			metai		metai		metai		metai		IŠ VISO	
			2024	2025	2026	2027 ir kiti metai	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų				
↓	ATLIKTI DARBAI											
	Rūšis 1	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
2 KONKRETUS TIKSLAS												
– Atliktas darbas	Naujų technologijų naudojimo ir skaitmeninio sąlygų tyrimas siekiant palengvinti taisyklių dėl gyvūnų gerovės juos vežant įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą			0,250								0,250
– Atliktas darbas	Sistemos kūrimas TRACES sistemoje					0,800		0,600				1,400
– Atliktas darbas	TRACES priežiūra					0,050		0,200		0,200		0,450
– Atliktas darbas	Skaitmeninės programėlės kūrimas									0,300		0,300
2 konkretaus tikslo tarpinė suma				0,250		0,850		0,800		0,500		2,400

IŠ VISO		0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
---------	--	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	metai 2024	metai 2025	metai 2026	metai 2027 ir kiti metai	IŠ VISO
--	---------------	---------------	---------------	--------------------------------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA					
Žmogiškieji ištekliai ⁷¹	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640
Kitos administracinės išlaidos	0	0,000	0,000	0,000	0
Daugiametės finansinės programos Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7[2] IŠLAIDŲ KATEGORIJA	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640

daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJA					
Žmogiškieji ištekliai					
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos					
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA					

IŠ VISO	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus iš dalies tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

71

3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 ir kiti metai
○ Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)					
	20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	3,5	3,5	6,5	6,5
	20 01 02 03 (Delegacijos)				
	01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)				
	01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)				
	Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)				
○ Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁷²					
	20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)				
	20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD delegacijose)				
XX 01 xx yy zz ⁷³	- būstinėje				
	- delegacijose				
	01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)				
	01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)				
	Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)				
	IŠ VISO	3,5	3,5	6,5	6,5

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus iš dalies tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	AD atliks visas užduotis, susijusias su santykiais su valstybėmis narėmis, etaloniniais centrais ir suinteresuotaisiais subjektais, ir teisės aktų rengimo užduotis.
Išorės darbuotojai	

⁷² AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

⁷³ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ✓ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

2,400 mln. EUR veiklos išlaidų pagal 03.02.06 biudžeto eilutę 2024–2027 m. bus padengta atliekant vidinį perskirstymą biudžeto eilutėje.

- Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes bei sumas ir pasiūlytas naudoti priemones.

- Reikia persvarstyti DFP.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ✓ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N ⁷⁴ metai	metai N + 1	metai N + 2	metai N + 3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

⁷⁴ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁷⁵					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
		metai N	metai N+1	metai N+2	metai N+3				
... straipsnis									

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

[...]

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

[...]

⁷⁵

Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.